

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Kateřina Poláková

Členství ve spolku se sportovním zaměřením

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. David Kohout, Ph.D.

Ústav: Centrum mimosoudního řešení sporů

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): [24. 03. 2024]

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracovala samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 193 515 znaků včetně mezer.

V Praze dne 24. 3. 2024

Kateřina Poláková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce JUDr. Davidu Kohoutovi, Ph.D. za cenné rady, a především za vstřícný přístup při vedení mé diplomové práce. Velké díky patří také mé rodině, která mě podporovala po celou dobu studia.

Obsah

Úvod.....	1
1. Sdružovací právo jako základ práva spolkového	3
2. Právní úprava spolkového práva a sportu	6
2.1. Mezinárodní a evropské právo	6
2.2. Právní úprava sportovních spolků v České republice.....	7
2.3. Stanovy jako ústřední dokument spolku.....	10
2.4. Vnitřní předpisy vydávané orgány spolku.....	12
3. Základní vymezení pojmu spolek	16
3.1. Pobočný spolek jako organizační jednotka spolku.....	17
4. Způsoby vzniku členství ve sportovním spolku.....	20
4.1. Základní způsoby vzniku členství ve sportovním spolku.....	20
4.2. Další způsoby vzniku členství	23
4.2.1. Provázanost členství v hlavním a pobočném spolku	23
4.2.2. Přechod a převod členství	23
4.2.3. Přestup mezi dvěma spolky	24
4.3. Pojetí členství ve sportovním svazu	26
4.4. Možná úprava různého druhu členství.....	32
5. Práva a povinnosti členů	34
5.1. Povinnost loajality	34
5.2. Povinnost slušného chování.....	35
5.3. Účast na aktivitách spolku	37
5.4. Platba členských příspěvků	40
5.5. Práva spojená s orgány spolku.....	42
5.6. Právo na informace	46
5.7. Seznam členů.....	47
6. Způsoby ochrany členských práv	49
6.1. Neplatnost rozhodnutí orgánů spolku.....	49
6.2. Rozhodčí komise jako orgán spolku.....	52
6.3. Kompenzace za porušení základních členských práv.....	57
6.4. Náhrada za snížení hodnoty členství	58
7. Jednotlivé způsoby zániku členství	59
7.1. Vystoupení.....	59
7.2. Nezaplacení členských příspěvků.....	60

7.3. Vyloučení člena	61
7.3.1. Návrh a postup vyloučení	63
7.3.2. Odvolání proti rozhodnutí o vyloučení	65
7.3.3. Žaloba o neplatnost vyloučení	66
7.4. Zánik členství sdruženého subjektu.....	68
7.5. Dosažení věku.....	69
7.6. Zánik členství z důvodů majetkových poměrů člena	69
7.7. Zánik spolku	69
Závěr.....	71
Seznam použitých zdrojů	73
Abstrakt	83
Abstract	85

Úvod

Co spojuje sportovce kromě jejich vášně pro sport? Na tuto otázku by se dalo odpovědět různě a žádná odpověď by nebyla zcela správná ani špatná. Já bych na položenou otázku odpověděla tak, že jsou členy nějaké sportovní organizace. Víím, že se má odpověď neuplatní na všechny sportovce, ale rozhodně se uplatní na jejich větší část. Sport je velmi komplexní disciplínou a celé řadě sportů není možné se věnovat samostatně. Sportovec potřebuje kromě sportoviště i spoluhráče či protihráče, a to je hlavním důvodem, proč sportovci do sportovních organizací vstupují. Věnovat se sportu a nebýt členem žádného sportovního uskupení není možné u profesionálních sportovců, ale mnohdy ani u amatérských sportovců.

Co vlastně znamená být členem sportovní organizace? Pro někoho to může znamenat hrdost být součástí sportovního klubu, závodit pod jeho jménem a nosit oblečení s jeho znakem. Fanoušci sportovních klubů jsou schopni se za členy svých sportovních klubů i poprat, což však rozhodně není chvályhodné a stává se to velkým problémem. Chtěla jsem na tom ukázat, že členství ve sportovním klubu může ve společnosti vzbuzovat velké emoce.

Jak již název mé práce napovídá, nebudu se věnovat všem sportovním organizacím, ale zaměřím se především na spolky, jakožto nejčastější právní formu využívanou ve sportovním prostředí. Sama jsem dlouholetou členkou sportovního spolku, proto mě zajímalo, jak členství ve spolku funguje a zda je ve všech spolecích pojímáno stejně. Pro posouzení jsem si vybrala především spolky, které spojuje to, že se jedná o sportovní organizace bojových sportů, které jsou součástí olympijských her. Do programu olympijských her jsou v současné chvíli zařazeny pouze čtyři bojové sporty box, judo, taekwondo a zápas. Tyto vybrané sporty současně mají své zastoupení v Českém olympijském výboru a České unii sportu, jakožto organizacích sdružujících velké množství sportovních organizací. Lehce se dotknu i zahraničních sportovních spolků, jejichž členy jsou právě vybrané spolky. Neopomenu zmínit i Českou obec sokolskou, která je svým uspořádáním odlišná od ostatních sportovních spolků.

Účelem této práce je komplexně popsat, co pro sportovce obnáší členství ve sportovním spolku a současně představit i pohled sportovních organizací. Práce je rozdělena do osmy částí. První části jsou věnovány základům spolkového práva a právní úpravě spolků. Hlavním tématem je vztah mezi členem a sportovním spolkem, který představím od jeho vzniku, přes jednotlivá práva a povinnosti k možným způsobům řešení problémů ze spolkového vztahu vzniklým až po zánik členství.

K dosažení cíle, který si tato práce klade, je využívána metoda analýzy institutu členství ve spolku spolu s metodou deskripce při popisu platné právní úpravy a vnitřních předpisů jednotlivých spolků. Na příkladu spolků věnujících se bojovým sportům za pomoci metody komparace, poukáží na rozdílnost pojetí členství v těchto spolcích od zákonné právní úpravy, a naopak v čem se sportovní spolky ve svých předpisech od platné právní úpravy převážně neodchylují. Současně se zaměřím na části platné právní úpravy, které mohou při aplikaci působit výkladové problémy a na druhou stranu neopomenu zmínit i vybrané spolkové vnitřní předpisy, které mohou být v rozporu s platným právem.

1. Sdružovací právo jako základ práva spolkového

Spolky patří mezi jednu z hlavních forem realizace práva sdružovacího, které je zaručeno článkem 20 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod (dále jen „*Listina*“). Svoboda sdružovací je zakotvena i v řadě mezinárodních dokumentů, kterými je Česká republika vázána podle čl. 10 Ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky. Zmínit lze Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, v níž je právo na svobodné sdružování se s jinými uvedeno v čl. 11 společně s právem shromažďovacím,¹ a s ní spojenou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva.^{2, 3} Dále je možné poukázat na úpravu v čl. 12 Listiny základních práv Evropské Unie či čl. 22 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech.

V systematické Listině základních práv a svobod je právo svobodně se sdružovat zařazeno do oddílu druhého, označeného politická práva. Nicméně není možné právo sdružovací chápat pouze v úzkém slova smyslu jako právo politické, nýbrž jako právo vytvářet rozličná sdružení osob. V samotné Listině základních práv a svobod nalezneme výčet možných forem sdružení, kterými jsou spolky, společnosti a zbytková kategorie označená jako jiná sdružení.⁴ Z čehož plyne pro zákonodárce povinnost v právním řádu upravit právnické osoby, které odpovídají kategoriím upravených Listinou základních práv a svobod.⁵ U spolků se tak stalo zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, o němž bude pojednáno blíže v následující kapitole.

Právo sdružovací je upravováno společně s právem shromažďovacím, které je však krátkodobějšího charakteru. Prostřednictvím práva sdružovacího je umožněno dlouhodobé spojení s dalšími osobami za účelem dosažení společných cílů. Subjektem práva sdružovacího jsou jednotlivci tak i samotná sdružení, proto je možné právo sdružovací chápat ve dvou rovinách, a to v rovině individuální a kolektivní.⁶

Individuální rovina zahrnuje právo každého svobodně se sdružovat společně s jinými, kdy pouze občané mají právo zakládat politické strany a politická hnutí. Základním principem

---

¹ Článek 11 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášená pod č. 209/1992 Sb., dne 18. 3. 1992

² Evropský soud pro lidská práva opakovaně uvedl, že jakým způsobem je svoboda sdružování upravena v národním právním řádu spolu s reálnou praxí státních orgánů, odhaluje kvalitu demokracie v dané zemi. K tomu to závěru došel v kupříkladu v Rozsudku Senátu první sekce ESLP ze dne 10. 6. 2010 ve věci Moskevští svědkové Jehovovi a další proti Rusku, stížnost č. 302/02 i Rozsudku Senátu ESLP ze dne 10. 7. 1998 ve věci Sidiropoulos a další proti Řecku, stížnost č. 26695/95

³ KMEC, Jiří. *Evropská úmluva o lidských právech: komentář*. Praha: CH Beck, 2012, s. 1125. ISBN 978-80-7400-365-3

⁴ čl. 20 odst. 1 Listiny

⁵ KÜHN, Zdeněk. *Listina základních práv a svobod: velký komentář*. Praha: Leges, 2022, s. 872. ISBN 978-80-7502-609-5.

⁶ HUSSEINI, Faisal. *Listina základních práv a svobod: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2021, s.1413. ISBN 978-80-7400-812-2.

je dobrovolnost členství, která zahrnuje možnost stát se členem, ale i možnost svobodně se rozhodnout nebýt členem určitého sdružení a tomu odpovídající zákaz kohokoliv ke sdružování nutit.⁷ Tudíž je možné v právu sdružovacím spatřovat složku pozitivní i složku negativní.

Dobrovolnost členství může být v některých odvětvích významně oslabena, protože pouze osoby, které jsou členy určitého sdružení, se mohou účastnit jím pořádaných akcí. S tímto se setkáme ve velké míře ve sportovním prostředí, protože chce-li se sportovec účastnit soutěží, musí splňovat podmínky stanovené danou organizací. K tomu to závěru dospěl i Evropský soud pro lidská práva v rozsudku ve věci Mutu a Pechstein proti Švýcarsku,⁸ ve kterém bylo dovozeno, že sportovec není v postavení, kdy by se mohl svobodně rozhodnout, zda do sportovního spolku vstoupí a za jakých podmínek. Sportovní organizace sice nemají žádný zákonný monopol na organizaci daného sportovního odvětví, ale ve většině sportů existuje pouze jedna sportovní organizace, která zastřešuje daný sport. Chce-li se sportovec věnovat sportu na profesionální úrovni, má pouze možnost volby do té míry, že buď skončí nebo do spolku vstoupí. Dobrovolnost členství je více a více popírána, jak se sportovec dostává na úroveň profesionálního sportu, protože tam se již jeho sportovní vášeň propojuje s jeho zaměstnáním a příjmem finančních prostředků. Na vrcholové úrovni sportu se již nedá ve velké míře mluvit o dobrovolnosti členství.

V konečném důsledku nemá sportovec jinou možnost než se členem organizace stát, aby daný sport mohl vykonávat na závodní úrovni.⁹ Na první pohled se může zdát, že tím to je svoboda sdružování zcela popřena a sportovní organizace, které působí jako národní sportovní authority, by neměly podmínit účast na závodech členstvím.¹⁰ Nicméně Nejvyšším soudem bylo dovozeno, že daná osoba má stále možnost volby, zda se členem daného sdružení stane či nikoliv. Možnost volby by byla znemožněna pouze v případě, když by dané sdružení bylo podle zákona jedinou osobou oprávněnou vykonávat danou činnost a nikdo jiný by se vedle ní nemohl stejné činnosti věnovat.¹¹ Sportovní organizace žádným takovým zákonným oprávněním nedisponují. Jedná se o soukromoprávní organizace a není vyloučeno založení bezpočtu dalších obdobných organizací věnujících se stejnému sportu, proto není možné bez dalšího dovodit porušení sdružovací svobody.

---

⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 40/06-2 bod 64

⁸ Rozsudek Senátu třetí sekce ESLP ze dne 2. 10. 2018 ve věci Mutu a Pechstein proti Švýcarsku, stížnost č. 40575/10 a 67474/10, In: HUDOC

⁹ MAISNER, Martin. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019, s.54. ISBN 978-80-7400-744-6.

¹⁰ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 6. 2020, sp. zn. 14 Cmo 166/2019-219

¹¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 2021, sp. zn. 27 Cdo 3842/2020

Kolektivní rovina sdružovacího práva je představována možností sdružení vybírat si své členy. Současně je nutné vnímat tuto rovinu jako právo samotného sdružení, aby do jeho vnitřních poměrů nebylo extenzivně zasahováno a na druhé straně jako závazek státu zasahovat pouze v nezbytně nutných případech. Stát je dále povinen zajistit nerušený výkon sdružovacího práva a umožnit sdružením upravit si své vnitřní poměry dle svého uvážení s tím, že zákonodárce stanoví pouze nezbytná omezení.

Individuální a kolektivní rovina sdružovacího práva nejsou vždy ve shodě, kdy jejich střet se může stát předmětem soudních sporů. Pro představu je možné uvést dvojice práv, která se mohou do rozporu dostat. První dvojicí je individuální právo každého stát se členem určitého sdružení a naproti němu stojí kolektivní právo sdružení vybírat si své členy. Druhou vybranou dvojicí je právo jednotlivce podílet se na činnosti sdružení a naproti němu stojící kolektivní právo sdružení stanovit podmínky pro účast na aktivitách spolku. Na posuzování střetu práva jednotlivce a sdružení je nutné stále nahlížet optikou odluky soukromoprávních institucí od státu a principu členské samosprávy.¹² Spor mezi spolkem a jeho členem by měl být primárně vyřešen na spolkové úrovni¹³ a až poté připadá v úvahu řešení sporů soudní cestou, o čemž bude pojednáno v kapitole věnující se ochraně členských práv.

Zdrženlivost soudů je možné dovodit i z toho, že sdružovací právo je možné omezit pouze v případech stanovených zákonem, jestliže je to v demokratické společnosti nezbytné pro bezpečnost státu, ochranu veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům nebo pro ochranu práv a svobod druhých.¹⁴ Každé takové omezení musí být proporcionální a současně musí být šetřeno podstaty a smyslu daného práva s tím,¹⁵ že každé omezení sleduje legitimní cíl, kterým by měla být především ochrana demokratických hodnot a lidské důstojnosti. Stát a jeho orgány by do sdružovacího práva měly zasahovat pouze v nezbytně nutných případech.

V tuto chvíli se podíváme na právní předpisy, které spolkové právo upravují a jak moc je ze strany státu tato oblast regulována. Nejprve představím vybrané dokumenty mezinárodního a evropského práva, až poté se zaměřím na českou právní úpravu.

---

¹² Nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 90/06

¹³ Nejvyšší soud v Usnesení ze dne 12. 10. 2011, sp. zn. 28 Cdo 1075/2011-I, dovodil, že sankce ve výši 1.500,-Kč uložená členovi šachového oddílu má natolik malou intenzitu, že postačí její projednání ponechat v kompetenci orgánů občanského sdružení.

¹⁴ Čl. 20 odst. 3 Listiny

¹⁵ Čl. 4 odst. 4 Listiny

2. Právní úprava spolkového práva a sportu

2.1. Mezinárodní a evropské právo

Samotné spolkové právo není mezinárodním či evropským právem výslovně regulováno,¹⁶ což není nikterak překvapující skutečnost, ale to neznamená, že by do spolkového života mezinárodní i evropské právo nijak nezasahovalo.

O obecných mezinárodních dokumentech upravujících svobodu sdružování bylo pojednáno již výše, proto se v této části zaměřím na dokumenty upravující především oblast sportu. Za nejvíce aktivní vládní mezinárodní organizace v oblasti regulace sportu je možné považovat Radu Evropy a Organizaci OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu. V oblasti sportu se setkáme především s mnohostrannými mezinárodními úmluvami, které se dotýkají sportu obecně, případně regulují pouze jeho určitou oblast, která se stala z nějakého důvodu společensky významnou. Mezi obecnými sportovními předpisy lze zmínit Mezinárodní chartu tělesné výchovy a sportu přijatou v roce 1978 či Evropskou chartu sportu z roku 1992.

Předním tématem upravovaným mezinárodními dokumenty je bezpochyby doping, kterému se věnuje například Evropská antidopingová úmluva z roku 1989 či Mezinárodní úmluva proti dopingu ve sportu z roku 2005. Problematice dopingu se dále speciálně věnuje Světová antidopingová agentura (World Anti-Doping Agency), která je nevládní organizací vydávající Světový antidopingový kodex, na němž je založen Světový antidopingový program ve sportu.

Za zmínku stojí i úmluvy věnující se zajištění bezpečnosti při sportovních utkáních, konkrétně se jedná o Evropskou úmluvu o diváckém násilí a neslušném chování při sportovních událostech a zvláště při fotbalových zápasech z roku 1985 a především Úmluvu Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích, kterou Česká republika ratifikovala v roce 2019 a současně vypověděla Úmluvu o diváckém násilí z roku 1985.¹⁷ V boji proti diváckému násilí je nutná spolupráce státu a jednotlivých organizátorů sportovních utkání, kterými jsou povětšinou sportovní organizace. Ze samotného názvu úmluv je zřejmé, že divácké násilí je velkým problémem při fotbalových utkáních. Z toho to důvodu byla uzavřena rámcová dohoda mezi Policií České republiky, Fotbalovou asociací České republiky a Ligovou fotbalovou asociací,

---

¹⁶ ŠVESTKA, Jiří; DVORÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 652. ISBN 978-80-7598-656-6.

¹⁷ Sdělení č. 39/2019 Sb. m. s., Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích a o vypovědi Evropské úmluvy o diváckém násilí a neslušném chování při sportovních událostech a zvláště při fotbalových zápasech

na základě které mohou být uzavírána místní ujednání mezi policií a jednotlivými fotbalovými kluby o spolupráci na zajištění bezpečnosti a veřejném pořádku.¹⁸

Obdobně jako mezinárodní úmluvy není možné ve spolkovém životě opomíjet evropské právo. Jedním z předních dokumentů, který svou povahou dopadá na činnost spolků s ohledem na jejich členy, je Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES, které doplňuje zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Uvedené dokumenty upravují povinnosti a práva související se shromažďováním a zpracováním osobních údajů členů a nakládání s nimi. S problematikou osobních údajů členů se setkáme především v kapitole o seznamu členů spolku.

Role Evropské unie při regulaci sportu není zcela zanedbatelná, kdy výslovně v čl. 6 spolu s čl. 165 smlouvy o fungování evropské unie je uvedeno, že Unie přispívá k podpoře sportu s přihlédnutím k jeho specifické povaze.¹⁹ Za zmínku dále pak stojí Bílá kniha o sportu, která představuje koncepční dokument o postupu členských států v oblasti sportu.²⁰ Největší význam však mají rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie, který se opakovaně ve svých rozhodnutích zabýval oblastí sportu. Sportovní organizace jsou nepřímou nuceny upravit své vnitřní předpisy tak, aby je bylo možné vyložit a aplikovat v souladu s evropským právem.²¹

S výslovnou regulací spolkového práva se na mezinárodní ani evropské úrovni nesetkáme, ale je patrné, že do této oblasti zasahuje celá řada mezinárodních dokumentů, a především rozhodovací činnost mezinárodních soudů, které se otázkou sportu, a tedy i nepřímou spolkových předpisů mohou dotknout.

Nyní se zaměřím na vnitrostátní právní úpravu, kdy nejprve pojednám o obecné právní úpravě spolkového práva a pak se opět zaměřím na právní předpisy věnující se oblasti sportu, které více či méně do spolkového života zasahují.

2.2. Právní úprava sportovních spolků v České republice

Určujícím zákonem pro právní podobu spolků je zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „*občanský zákoník*“). Spolkům je věnována především Část první, Hlava II,

---

¹⁸ Dohoda o spolupráci při zajišťování bezpečnosti a pořádku na fotbalových utkáních. Dostupné z WWW: <https://www.fotbal.cz/facr/dohoda-facr-a-policie-cr/a1294> [cit. 2024-01-03]

¹⁹ Čl. 165 smlouvy o fungování evropské unie

²⁰ Bílá kniha o sportu. Dostupné z WWW: <https://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu> [cit. 2023-12-29]

²¹ Je možné uvést Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. 12. 1995 - Union royale belge des sociétés de football association ASBL proti Jean-Marcu Bosmanovi, Royal club liégeois SA proti Jean-Marcu Bosmanovi a dalším a Union des associations européennes de football (UEFA) proti Jean-Marcu Bosmanovi. C-415/93

Díl 3, Oddíl 2, Pododdíl 2. Ustanovení občanského zákoníku jsou v oblasti spolků spíše dispozitivní povahy, čímž je podpořena spolková autonomie. Naproti tomu kogentních ustanovení je méně, kdy za kogentní ustanovení jsou považována především ustanovení, která zakotvují základní znaky spolku. Kogentní ustanovení deklarují základní principy spolkového práva, vymezují spolek jako samostatný subjekt práva, proces vzniku a zániku, zastupování statutárním orgánem, povinnost péče řádného hospodáře volených orgánů, odpovědnost a delikt ní způsobilost spolku, a především minimální standard ochrany členů spolku.²² Východiskem pro posouzení dispozitivnosti či kogentnosti právní normy je ustanovení § 1 odst. 2 občanského zákoníku. Jednotlivým ustanovením týkajícím se spolku a jeho členů je věnována pozornost dále. V následujících kapitolách postupně představím samotný spolek, jeho vznik a pak již se zaměřím na úpravu členství ve spolku, kde přiblížím jednotlivá práva a povinnosti, se kterými se v občanském zákoníku můžeme setkat.

Občanským zákoníkem není výčet právních předpisů, které na spolky dopadají rozhodně vyčerpán. Dovolím si uvést pouze vybrané právní předpisy, které do spolkového života významně zasahují. Významným je zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, upravující veřejné rejstříky spolu s vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku právnických a fyzických osob a evidence svěřenských fondů a o zrušení některých vyhlášek. Důležitost uvedených předpisů je umocněna skutečností, že spolek vzniká až zápisem do spolkového rejstříku.²³ Součástí spolkového rejstříku je i sbírka listin, do níž musejí být založeny stanovy, rozhodnutí o volbě či odvolání statutárního orgánu, účetní závěrky a další dokumenty osvědčující zapisované údaje výslovně předepsané zákonem.²⁴

V souvislosti se zápisem do veřejného rejstříku je nutné zmínit i Evidenci skutečných majitelů podle zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů. Zápis do evidence skutečných majitelů je zjednodušen možností automatického průpisu ze spolkového rejstříku, kdy je jako skutečný majitel zapsán člen statutárního orgánu nebo osoba v obdobném postavení.²⁵ U veřejných rejstříků platí princip materiální publicity, což znamená, že osoba jednající s důvěrou ve správnost zapsaných údajů, se vždy může dovolat údajů uvedených

---

²² LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s.853. ISBN 978-80-7400-852-8.

²³ Dle ust. § 226 odst. 1 občanského zákoníku

²⁴ Dle ust. § 66 zákona o veřejných rejstřících

²⁵ Dle ust. § 38 odst. 4 zákona o skutečných majitelích

v rejstříku a ze strany spolku není možné tvrdit jejich nesprávnost.²⁶ Povinností spolku je dbát o správnost v rejstříku zapisovaných údajů a spolu s tím i o jejich aktuálnost.

Současně nelze opomenout předpisy z oblasti občanského práva procesního, především zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních a zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, kterými je předně naplňován princip soudní ochrany členů i samotného spolku. Nutné je poukázat i na zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Rozhodčí řízení je v oblasti sportu využívanou formou řešení sporů, a nad to je možné, aby si samotný spolek zřídil rozhodčí komisi podle ustanovení § 265 občanského zákoníku jako svůj orgán, který se bude zákonem o rozhodčím řízení přímo řídit. S otázkou soudního i rozhodčího řízení se blíže seznámíme v části věnované ochraně členských práv.

Za zmínku rozhodně stojí i právní předpisy, které mají dopad do fungování především spolků se sportovním zaměřením. Základním dokumentem v oblasti sportu je zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, který vymezuje postavení sportu ve společnosti a stanoví povinnosti jednotlivým ministerstvům, správním úřadům a územním samosprávním celkům při podpoře sportu.²⁷ Ústředním správním úřadem v oblasti sportu je Národní sportovní agentura, která koordinuje podporu sportu a vede rejstřík, do nějž se zapisují údaje o sportovních organizacích, sportovních zařízeních a dalších osobách.²⁸ Z veřejně přístupných údajů rejstříku je patrné, že většina zapsaných sportovních organizací má formu spolku případně pobočného spolku.²⁹ Se zápisem do rejstříku sportu je dále spojena možnost žádat o podporu ze státního rozpočtu na základě podmínek stanovených Národní sportovní agenturou.³⁰ Pro mnoho sportovních organizací je podpora ze státního rozpočtu velmi důležitá pro jejich řádné fungování, protože jak bude dále uvedeno, není možné, aby hlavní činností spolku bylo podnikání.

Podpora sportu není pouze finanční, ale je nutné se starat i o zdraví sportovců s čímž souvisí zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, kde je v ustanovení § 51 upraven lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k organizovanému i neorganizovanému sportu. Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti je výslovně vyžadován u výkonnostních sportovců, jejichž hlavním cílem je pravidelná a systematická účast v organizovaných sportovních soutěžích. Podrobnosti k lékařským prohlídkám jsou pak stanoveny ve Vyhláše

---

²⁶ Dle ust. § 8 zákona o veřejných rejstřících

²⁷ Dle ust. § 1 zákona o podpoře sportu

²⁸ Dle ust. § 3f zákona o podpoře sportu

²⁹ Seznam sportovních organizací. Dostupné z WWW: <https://rejstrik sportu.cz/dashboard/public/agenda/sportOrganizace> [cit. 2024-01-04]

³⁰ Dle ust. § 6b zákona o podpoře sportu

č. 391/2013 Sb., o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu. Definice výkonnostního sportovce obsažená ve vyhlášce je v celku široká, proto je vhodné, aby spolky svým vnitřním předpisem stanovily, kteří jejich členové se považují za výkonnostní sportovce. U členů spolků věnujících se některému ze sportů obsažených v Příloze č. 1 Vyhlášky, které se řadí mezi zdravotně náročné sportovní disciplíny, je vhodné zajistit u členů alespoň vstupní lékařskou prohlídku, aby bylo možné lépe předejít případnému poškození zdraví člena.³¹

Do práv a povinností členů spolku se sportovním zaměřením mohou zasáhnout i speciální zákony jako zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, který přímo upravuje zbrojní průkaz skupiny B pro sportovní účely³² a práva a povinnosti pro jeho držitele.

Právní úpravu dopadající do práv a povinností členů spolku, ať již přímo či nepřímo, můžeme nalézt v rozličných zákonech i podzákoných právních předpisech podle toho, jaké činnosti se daný spolek věnuje. Z toho důvodu si dovolím ve výčtu právních předpisů dále nepokračovat a raději se zaměřit na předpisy vydávané přímo samotným spolkem.

2.3. Stanovy jako ústřední dokument spolku

Zakladatelským právním jednáním spolku jsou stanovy, což vyplývá mimo jiné z ustanovení § 125 odst. 1 občanského zákoníku, který stanoví, že více zakladatelů založí právnickou osobu přijetím stanov nebo uzavřením jiné smlouvy. Spolek je možné založit dvěma způsoby, shodnou-li se zakladatelé na obsahu stanov,³³ nebo na ustanovující schůzi, kde je předložen vypracovaný návrh stanov, který je schválen.³⁴ U obou způsobů je patrné, že stanovy musejí být v době vzniku spolku vypracované a zakladatelé se na jejich znění musejí shodnout.

Zákon stanoví, jaké náležitosti musejí stanovy obsahovat vždy. Zbylá úprava je pak zcela v kompetenci zakladatelů. Stanovy musí minimálně obsahovat název a sídlo spolku, účel spolku, určení statutárního orgánu a v neposlední řadě práva a povinnosti členů vůči spolkem, případně musí být určen způsob, jakým budou práva a povinnosti vznikat.³⁵ Stanovy mohou dále upravit problematiku vzniku pobočného spolku, dílčí členské schůze se shromážděním delegátů, členský příspěvek či rozhodčí komisi. Není-li v některých případech obsažena úprava ve stanovách, není možné ji zastoupit jiným vnitřním předpisem. Stanovy jsou ústředním dokumentem spolku, ve kterém by měly být upraveny všechny podstatné náležitosti pro zajištění řádného fungování. Na vybrané záležitosti, které je vhodné upravit ve stanovách

---

³¹ Dle ust. § 2900 občanského zákoníku

³² Dle ust. § 16 odst. 2 písm. b) zákona o zbraních

³³ Dle ust. § 218 občanského zákoníku

³⁴ Dle ust. § 222 občanského zákoníku

³⁵ Dle ust. § 218 občanského zákoníku

a které je naopak vhodnější upravit pouhým vnitřním předpisem, se podívám později na několika místech této práce. Základní rozdíl mezi stanovami a pouhým vnitřním předpisem je způsob změny, kdy změna stanov náleží do působnosti nejvyššího orgánu spolku,³⁶ jehož svolání u spolků s širokou členskou základnou je složité a zdouhavé. Významným rozdílem je i skutečnost, že pouze stanovy se zakládají do sbírky listin spolkového rejstříku.³⁷

Z uvedeného je patrné, že stanovy musejí být vyhotoveny v písemné podobě.³⁸ Postačí však prostá písemná forma. Není vyžadována forma veřejné listiny, se kterou se setkáme u obchodních korporací. Nicméně je vhodné poukázat na možnost sepisu stanov notářem ve formě veřejné listiny, s čímž je spojena možnost poté provést přímo zápis do spolkového rejstříku.

V teorii a praxi panuje převážně shoda, že stanovy jsou svou povahou smlouvou³⁹ *sui generis*,⁴⁰ ale je možné setkat se i s tvrzením, že se jedná o organizační akt.⁴¹ K závěru, že se jedná svou povahou o zvláštní smlouvu se přiklání i Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 14. 3. 2000, sp. zn. 32 Cdo 2230/99, který se zabývá především členstvím v družstvu, ale je uvedeno, že stanovy družstva a rovněž i obchodních společností jsou smlouvou *sui generis*. Podpořit tento závěr je možné i Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 12. 11. 2014, sp. zn. 5 Tdo 653/2014-95, který se zabýval platností stanov v souvislosti s trestní odpovědností. V neposlední řadě stanovy za smlouvu *sui generis* označil i Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 28. 2. 2023, sp. zn. 6 Cmo 117/2019-186, který se zabýval sporem v motoristickém sportu. Pro povahu stanov jako smlouvy *sui generis* svědčí i postup jejich přijímání, kdy je nutná shoda zakládajících členů a následné změny je možné činit opět pouze se souhlasem většiny členů, nesvěří-li stanovy rozhodování o jejich změně jinému orgánu spolku než nejvyššímu orgánu.

Stanovy jsou závazné pro všechny členy od okamžiku vzniku jejich členství.⁴² Není tedy rozhodné, jestli se člen podílel na schvalování stanov či případně hlasoval na členské schůzi proti přijetí změny stanov, i v tomto případě jsou pro něj závazné. Povinností každého uchazeče o členství je seznámit se zněním stanov.

---

³⁶ Dle ust. § 247 odst. 1 občanského zákoníku

³⁷ Dle ust. § 66 písm. a) v souvislosti s ustanovením § 86 písm. e) zákona o veřejných rejstřících

³⁸ Dle ust. § 123 odst. 2 občanského zákoníku

³⁹ PELIKÁNOVÁ, Irena. *Komentář k obchodnímu zákoníku*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: Linde, 1998, s. 756. ISBN 80-7201-130-8.

⁴⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 29 Odo 146/2003

⁴¹ HAVEL, Bohumil a PIHERA, Vlastimil. *Soukromé právo na cestě: eseje a jiné texty k jubileu Karla Eliáše*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010, s. 83-87. ISBN 978-80-7380-265-3

⁴² Dle ust. § 233 odst. 2 občanského zákoníku

2.4. Vnitřní předpisy vydávané orgány spolku

Kromě stanov se u spolků setkáváme s celou řadou vnitřních předpisů, které upravují poměry ve spolku podrobněji než samotné stanovy. Vnitřními předpisy regulují spolky chování svých členů způsobem, který umožňuje dosažení společného cíle a zároveň umožňuje společné fungování členů.

Hierarchicky stojí vnitřní předpisy až pod stanovami, proto s nimi musejí být vždy v souladu. Vnitřní předpisy musejí být samozřejmě v souladu i se zákonnými a podzákonnými právními předpisy stejně jako stanovy. Není zcela jasné, do jaké míry je možné, aby se spolek odchýlil od ustanovení občanského zákoníku prostřednictvím vnitřních předpisů, protože zákon předpokládá možnost odchýlení se od určitých ustanovení pouze ve stanovách, nikoliv jiném vnitřním předpise. Z toho je možné soudit, že chtěl-li zákonodárce svěřit spolkům pravomoc ujednat si práva a povinnosti stanovené zákonem odchýlně i prostřednictvím jiných předpisů než stanov, výslovně by tak učinil. Z čehož je možné dovodit, že vnitřní předpisy musejí být v souladu i s dispozitivními ustanoveními zákona.⁴³ Na druhou stranu ze samotné povahy občanského zákoníku plyne možnost ujednat si práva a povinnosti odchýlně od zákona.⁴⁴ V zákoně je upravena pouze běžná podoba spolku, není tedy možné dovodit, že by jiná úprava, byť obsažená ve vnitřním předpisu, vedla vždy k rozporu s veřejným pořádkem nebo zasahovala do dobrých mravů.

Postavení vnitřních předpisů se liší podle jejich úpravy ve stanovách. Stanovy by měly vznik vnitřních předpisů předpokládat a stanovit alespoň obecně postup jejich přijímání. Přijímání vnitřních předpisů by mělo být stanovami svěřeno některému z orgánů spolku. Je možné tuto pravomoc svěřit více orgánům podle povahy vnitřního předpisu, případně se nabízí možnost ve stanovách upravit speciální orgán, který vnitřní předpisy bude připravovat i přijímat. Není však možné vyloučit, že stanovy žádnou úpravu vnitřních předpisů obsahovat nebudou, s tímto je poté spojena otázka závaznosti vnitřních předpisů.

Z dikce zákona je patrné, že pro člena jsou závazné stanovy od okamžiku vzniku jeho členství,⁴⁵ avšak o vnitřních předpisech právní úprava zcela mlčí. Pod závaznost stanov není možné bez dalšího podřadit i vnitřní předpisy, protože se jejich povaha i postavení velmi liší. Ve většině spolků jednotliví členové nebudou o přijetí vnitřního předpisu hlasovat stejným

---

⁴³ RONOVSÁ, Kateřina. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praktik (Leges). Praha: Leges, 2014, s.77. ISBN 978-80-7502-020-8.

⁴⁴ Dle ust. § 1 odst. 2 občanského zákoníku

⁴⁵ Dle ust. 233 odst. 2 občanského zákoníku

způsobem jako o přijetí změny stanov. Přijetí i změna vnitřních předpisů by měla být jednodušší a rychlejší, aby prostřednictvím nich mohly jednotlivé orgány spolku reagovat na běžné spolkové problémy, jejichž řešení není vhodné uvádět ve stanovách jako zakladatelském dokumentu. Většina členů se nebude podílet na vytváření vnitřního předpisu ani hlasovat o jeho přijetí, tudíž není možné jejich závaznost dovodit ze souhlasu členů a jak již bylo uvedeno ani zákon jejich závaznost nestanoví. Nejjednodušší cestou se jeví upravit závaznost vnitřních předpisů v samotných stanovách. Stanovy jsou pro všechny členy závazné, tím pádem vychází-li vnitřní předpis přímo ze stanov, je pro člena také závazný.⁴⁶ Ve stanovách pouze postačí určit, že vnitřní předpisy jsou vydávány nějakým orgánem spolku, čímž by se měly stát pro členy závazné.

Opomene-li spolek vydávání vnitřních předpisů upravit ve stanovách, nemusí to bez dalšího znamenat, že jím vydané vnitřní předpisy nejsou pro členy závazné. Závaznost některých vnitřních předpisů by bylo možné dovodit i z obecné povinnosti člena zachovávat vnitřní řád korporace.⁴⁷ Vnitřním řádem korporace je možné chápat především stanovy, vnitřní předpisy vydané orgánem korporace příslušným podle zákona nebo stanov, rozhodnutí orgánů korporace podle zákona a stanov, případně ustálená praxe zavedená v dané korporaci.⁴⁸ Vnitřní řád spolku tvoří dokumenty, případně ustálená praxe, které jsou pro členy předvídatelné.

Vnitřní předpisy nejsou závazné pouze pro členy spolku, ale i pro samotný spolek. Vydává-li vnitřní předpisy více orgánů spolku, může nastat situace, kdy se jednotlivé vnitřní předpisy dostanou do vzájemného rozporu. Jedná se o nežádoucí jev, kterému je vhodné předcházet. Rozpor mezi vnitřními předpisy je možné demonstrovat na úpravě trenérské výzvy v předpisech Českého svazu juda. Pravidlo upravující trenérskou výzvu je upraveno v dokumentu vydaném komisí rozhodčích ze dne 19. 1. 2023, přičemž se dané pravidlo dostává do rozporu s ustanoveními soutěžního řádu juda vyhotoveného sportovně-technickou komisí s platností ode dne 1. 1. 2023. Stanovy Českého svazu juda neupravují hierarchii vnitřních předpisů, je tedy nutné při výkladu jednotlivých pravidel přistoupit ke kolizním pravidlům. Komise rozhodčích i sportovně-technická komise patří mezi další orgány spolku, jejichž působnost a pravomoci upravují stanovy spolku.⁴⁹ Oběma z orgánů je svěřena pravomoc vydávat vnitřní předpisy, přičemž ani jeden z orgánů svou pravomoc nepřekročil. Pro posouzení

---

⁴⁶ RONOVSÁ, Kateřina. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praktik (Leges). Praha: Leges, 2014, s.77. ISBN 978-80-7502-020-8.

⁴⁷ Dle ust. § 212 odst. 1 občanského zákoníku

⁴⁸ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019, s.283. ISBN 978-80-7400-747-7

⁴⁹ Čl. 26 odst. 5 Stanov Českého svazu juda ze dne 11. 6. 2022. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=13

rozporných dokumentů je nutné určit, kterému z nich je možné přisoudit vyšší sílu. Vyšší sílu je dle mého názoru možné přiznat sportovnímu řádu juda s ohledem na skutečnost, že byl projednán na zasedání představenstva Českého svazu juda, které je statutárním orgánem. Tento závěr není jediným možným, kdy je možné naopak i dovodit, že sportovní řád juda je předpisem obecným a pravidlo trenérské výzvy je pravidlem speciálním, z čehož by vyplynula přednost pravidla trenérské výzvy. Rozhodnutí, který z daných dokumentů je za daných okolností pro člena závazný, je na orgánech samotného spolku. Nutnost užívat výkladová pravidla na vnitřní předpisy spolku je možné označit za problematické s ohledem na právní jistotu jednotlivých členů, kteří mohou za porušení čelit postihu.

Struktura vnitřních předpisů by měla být přehledná a jednoduchá. Důležitá je i možnost členů se s vnitřními předpisy seznámit. Bez toho jimi nemohou být vázáni. Spolek musí zvolit vhodný způsob, jak vnitřní předpisy uveřejnit. Tím může být uveřejnění na internetových stránkách spolku, spolkové nástěnce, rozeslání členům elektronicky či poštovní přepravou.

Splní-li spolek při vydávání vnitřních předpisů výše uvedené podmínky, stanou se závaznými pro členy spolku bez rozdílu.⁵⁰

V ojedinělých případech je možné dovodit závaznost vnitřního předpisu i pro osoby stojící mimo spolek. V minulosti Nejvyšší soud dovodil závaznost vnitřního předpisu vydaného Mezinárodní lyžařskou federací pro všechny osoby využívající sjezdovky bez ohledu na jejich členství v lyžařském spolku.⁵¹ Ke stejnému závěru došel Nejvyšší soud i v oblasti horolezectví, kde za závaznou označil metodiku Českého horolezeckého svazu.⁵² Pravidla chování slouží pro ochranu osob věnujících se danému sportu a jejich dodržování k předcházení vzniku újmy sportovcům i škodám na majetku. Následně podle pravidel chování vydaných mezinárodní sportovní organizací nebo sportovním svazem je možné posoudit porušení prevenční povinnosti a případnou náhradu škody. V krajních případech může vést porušení sportovních předpisů až k trestní odpovědnosti. Zatím se jedná pouze o malé množství případů, kde byla dovozena závaznost vnitřních předpisů vně spolku, ale je možné se domnívat, že soudy i u jiných sportů mohou dojít k závěru, že obecný vnitřní předpis zavazuje všechny osoby věnující se danému sportu, především s ohledem na jejich bezpečnost.

Nicméně vliv mezinárodních sportovních organizací je nutné spatřovat především uvnitř sportovních spolků, protože nad spolky či národními svazy u většiny sportovních odvětví

---

⁵⁰ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 5. 2020, sp. zn. 7 Cmo 163/2018-88

⁵¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1506/2004

⁵² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2019, sp. zn. 6 Tdo 425/2019

působí zastřešující organizace, které také vydávají vnitřní předpisy. Můžeme vysledovat určitou vertikální hierarchii postupující od spolku přes svaz až po nadnárodní organizaci.⁵³ Struktura vnitřních předpisů se stává mnohem komplexnější a složitější. Shodně jako u vnitřních předpisů spolků je nutné zajistit závaznost vnitřních předpisů vydávaných mezinárodní sportovní organizací pro jednotlivé členy. Některé mezinárodní organizace výslovně ukládají národním svazům i jejich členům, aby do svých vnitřních předpisů zakomponovali závaznost předpisů vydávaných mezinárodní organizací, čímž dochází k zajištění jejich závaznosti pro všechny členy daného spolku sdružené na jakékoli úrovni.^{54, 55} Závaznost je možné stanovit nejen pro národní svazy, ale současně i pro sportovce, kteří se účastní soutěží pořádaných mezinárodní organizací.⁵⁶

Vnitřní předpisy jsou nezastupitelnou součástí spolkového života. Úlohou jednotlivých spolků i celkově sportovních organizací je vytvořit přehlednou strukturu vnitřních předpisů, které si vzájemně neodporují a členové se s nimi mohou bez dalšího seznámit. Předně je pak nutné, aby vnitřní předpisy měly základ ve stanovách spolku.

V další části se podíváme na vznik členství ve spolku, svazu a mezinárodní sportovní organizaci a s tím související různou povahu členství.

---

⁵³ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012, s.39. ISBN 978-80-87284-28-5.

⁵⁴ Art. 11.1 International Boxing Association - Constitution ze dne 9. 12. 2023. Dostupné z WWW: <https://www.iba.sport/wp-content/uploads/2022/02/20231209-IBA-Constitution-EN-FIN-2.pdf>

⁵⁵ Art. 5.1., 5.2. European Boxing Confederation - Constitution ze dne 13. 7. 2023. Dostupné z WWW: <https://eubcboxing.org/wp-content/uploads/2023/07/EUBC-Constitution-2023.pdf>

⁵⁶ Art. 5.1. International Judo Federation - Statutes ze dne 4. 5. 2023. Dostupné z WWW: https://78884ca60822a34fb0e6-082b8fd5551e97bc65e327988b444396.ssl.cf3.rackcdn.com/up/2023/05/IJF_Statutes_Hungarian_Associa-1684932344.pdf

3. Základní vymezení pojmu spolek

Spolek je právnickou osobou s vlastní právní osobností a jedná se o korporaci občanského práva. Základní náležitosti spolku upravuje ustanovení § 214 občanského zákoníku, které je jedním z mála kogentních ustanovení, které můžeme nalézt v právní úpravě spolků. Spolek musí založit alespoň tři osoby vedené společným zájmem, k jehož naplňování založí samosprávný a dobrovolný svazek. Níže podrobněji rozeberu jednotlivé definiční znaky spolku, které z uvedeného vyplývají.

Základním definičním znakem jsou členi, kdy spolek nemůže existovat bez členů, přičemž musejí být minimálně tři po celou dobu trvání spolku. Členem mohou být osoby fyzické i právnické. Povahou členství se spolek liší od obchodních korporací, kde je členství spojeno s majetkovým vkladem, který vyjadřuje podíl na majetku obchodní korporace. Naopak u spolků je členství striktně odděleno od spolkového majetku, jeho členové neručí za dluhy spolku. Jedná se o kogentní zákonnou podmínku podoby členství.⁵⁷ Podrobněji se jednotlivým otázkám spojených se členstvím ve spolku budu věnovat v následujících kapitolách.

Spolek nedefinují pouze jeho členové, ale i společný zájem, kvůli kterému se rozhodli sdružit. Tento společný zájem může být skoro jakýkoliv. Můžeme se setkat se spolky jejichž společným zájmem je podpora dětské zájmové činnosti, sportovních aktivit, kulturní činnosti či ochrana životního prostředí. Avšak není možné, aby společný zájem byl založen na popření nebo omezení osobních, politických nebo jiných práv osob pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení. Dále není možné spatřovat společný zájem v rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti či podpoře násilí.⁵⁸

Společný zájem úzce souvisí s hlavní činností spolku a jeho účelem. Hlavní činnost spolku nesmí spočívat v podnikání. Podnikání je přípustné pouze jako činnost vedlejší, kdy zisk není rozdělován mezi členy, ale může být použit pouze na spolkovou činnost či správu spolku.⁵⁹ Prostřednictvím hlavní činnosti spolku by měl být naplňován účel, za kterým byl spolek založen. Spolek není možné založit bez definování jeho účelu, protože samotný účel se uvádí do stanov.⁶⁰ U sportovních spolků je účel definován velmi obecně, je jím rozvoj daného sportu a podpora sportovců. Hlavní činnost spočívá v pořádání soutěží, organizování tréninků, vytváření pravidel a jiných aktivit vedoucích k naplňování účelu.

---

⁵⁷ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019, s. 289, ISBN 978-80-7400-747-7

⁵⁸ Dle ust. § 145 občanského zákoníku

⁵⁹ Dle ust. § 217 občanského zákoníku

⁶⁰ Dle ust. § 218 písm. b) občanského zákoníku

V neposlední řadě ustanovení § 214 občanského zákoníku reflektuje spolkovou autonomii a dobrovolnost členství. Spolková autonomie vychází z Listiny základních práv a svobod, která zakotvuje oddělenost spolků od státu. Většina zákonných ustanovení upravujících spolkové právo má tedy dispozitivní povahu, což vede k silné podpoře spolkové autonomie. Čistě na zakladatelích spolku a později na jeho členech závisí vnitřní uspořádání spolku a jeho správa, kdy jsou zákonnou právní úpravou omezováni velmi sporadicky. Sdružovacímu právu jsem se věnovala již dříve, proto tento znak nebudu již více představovat.

Spolek je zakládán vícestranným společným jednáním zakladatelů. Zákon upravuje dva odlišné způsoby založení. První možností je dohoda zakladatelů na znění stanov.⁶¹ Druhou variantou je ustanovující členská schůze, které se účastní více než tři osoby.⁶² Oba tyto způsoby vedou ke schválení znění stanov a následnému zápisu do spolkového rejstříku, což je okamžik, kterým samotný spolek vzniká.⁶³

Jednoduchost založení spolku je jedním z důvodů, proč se jedná o nejvyužívanější formu právnické osoby ve sportovním prostředí. Hlavním důvodem je skutečnost, že spolek je jedinou formou právnické osoby, v jejímž popředí stojí její členové nikoliv podnikatelský nebo jiný majetkový záměr. Zakladatelé spolku jsou vedeni pouze společným nadšením pro daný sport a nemusejí mít žádné finanční prostředky na založení spolku. Tato skutečnost je reflektována i zákonodárcem, kdy zápis do spolkového rejstříku je pro spolky osvobozen od soudního poplatku⁶⁴ a členské příspěvky jsou osvobozeny od daně z příjmů.⁶⁵ Dále je vhodné poukázat na skutečnost, že s fenoménem sportovních spolků se můžeme setkat i v jiných státech, jak se můžeme přesvědčit na dále uvedených mezinárodních sportovních asociacích.

3.1. Pobočný spolek jako organizační jednotka spolku

Zvláštním druhem spolku je spolek pobočný, který odvozuje svou právní osobnost od spolku hlavního.⁶⁶ Pobočný spolek je možné založit pouze z vůle spolku hlavního. Založit pobočný spolek je možné přímo ve stanovách spolku hlavního, případně může být pravomoc založit pobočný spolek stanovami svěřena do působnosti některého orgánu spolku hlavního.⁶⁷ Mlčí-li stanovy o pobočném spolku, není možné jej založit.

---

⁶¹ Dle ust. § 218 občanského zákoníku

⁶² Dle ust. § 222 a násl občanského zákoníku

⁶³ Dle ust. § 226 občanského zákoníku

⁶⁴ Dle ust. § 11 odst. 1 písm. j) zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

⁶⁵ Dle ust. § 19 odst. 1 písm. a) bod 2. zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

⁶⁶ Dle ust. § 228 odst. 1 občanského zákoníku

⁶⁷ Dle ust. § 219 občanského zákoníku

Pobočný spolek tvoří organizační jednotku spolku hlavního,⁶⁸ je tedy vyloučeno, aby bylo na pobočný spolek nahlíženo jako na člena spolku hlavního.⁶⁹ Ustanovení o členství ve spolku se na spolek pobočný neaplikují, o čemž svědčí i skutečnost, že pobočný spolek nemůže ze spolku hlavního vystoupit na základě svého jednostranného právního jednání, takový to postup by musel být upraven ve stanovách.⁷⁰ Odlišnou úpravu mohou obsahovat pouze stanovy spolku hlavního, protože spolek pobočný své vlastní stanovy nemá. Zakladatelským právním jednáním spolku pobočného jsou stanovy spolku hlavního. O neexistenci vlastních stanov svědčí i fakt, že ve sbírce listin spolkového rejstříku u pobočných spolků zakladatelské právní jednání nenalezneme. Nicméně někteří autoři se domnívají, že pobočný spolek stanovy mít musí,⁷¹ nebo je alespoň mít může.⁷² Přikláním se k závěru, že pobočný spolek stanovy mít nemá, ale nic nebrání pobočnému spolku vydat vnitřní předpis, který bude obsahovat úpravu vnitřních poměrů obdobným způsobem jako stanovy.⁷³

Ze zápisu ve spolkovém rejstříku nezjistíme pouze, že spolek pobočný nemá vlastní stanovy, ale především bychom z něj měli zjistit, že se jedná o spolek pobočný a spolu s tím, který spolek je spolkem hlavním. Dále pak je možné ze zápisu ve spolkovém rejstříku vyčíst případná omezení právní subjektivity pobočného spolku.⁷⁴ Chybí-li zápis omezení ve spolkovém rejstříku, lze mít za to, že právní osobnost pobočného spolku je generální.⁷⁵

S pobočnými spolky se setkáváme ve sportovní struktuře povětšinou na mezistupni mezi spolkem a svazem. Jedná se o pobočné spolky svazu. Pobočné spolky jsou často zřizovány na základě geografické příslušnosti, kdy spravují daný sport na krajské či okresní úrovni. Pro svazy s rozsáhlou členskou základnou se jedná o vhodný způsob, jak daný sport rozvíjet blíže k jednotlivým členům.

Velké množství pobočných spolků využívá Česká obec sokolská, jejíž pobočné spolky jsou označovány jako Tělovýchovné jednoty Sokol a Sokolská župa,⁷⁶ kdy Sokolské župy jsou tvořeny Tělovýchovnými jednotami Sokol mající členství v daném kraji.⁷⁷ Specifikem

---

⁶⁸ Dle ust. § 219 občanského zákoníku

⁶⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2002, sp. zn. 20 Cdo 2641/2000

⁷⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 3. 2020, sp. zn. 27 Cdo 1644/2018

⁷¹ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář*. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654). 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 672. ISBN 978-80-7598-656-6.

⁷² PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.283. ISBN 978-80-7400-653-1.

⁷³ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 876. ISBN 978-80-7400-852-8.

⁷⁴ Dle ust. § 29 odst. 2 písm. b) zákona o veřejných rejstřících a dle ust. § 228 odst. 1 občanského zákoníku

⁷⁵ BRIM, Luboš. *Omezená právní osobnost pobočného spolku a její důsledky*. Časopis pro právní vědu a praxi, 2019, č. 2, s. 211. Online, ISSN: 1805-2789

⁷⁶ Z veřejně přístupného výpisu spolkového rejstříku je možné zjistit, že Česká obec sokolská eviduje 1149 pobočných spolků ke dni 26. 2. 2024.

⁷⁷ Čl. 8 Stanov České obce sokolské ze dne 25. 11. 2023. Dostupné z WWW: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=737331>

tělovýchovných jednot je skutečnost, že jsou povětšinou spojeny s jedním sportovištěm, které je ve vlastnictví jednoty nebo přímo České obce sokolské. Česká obec sokolská se nevěnuje pouze jednomu sportu, ale v rámci jejích pobočných spolků se můžeme setkat s rozličnými sporty. V jednom pobočném spolku se tak můžeme setkat se sporty, které spolu nijak nesouvisí,⁷⁸ což v praxi u sportovních svazů působí problémy, protože jednotlivé sportovní oddíly nemají samostatnou právní osobnost. Na tuto problematiku se zaměřím blíže v kapitole věnující se členství ve sportovním svazu.

Česká obec sokolská není nejpočetnější z ohledu množství pobočných spolků. O poznání více pobočných spolků nalezneme u Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska,⁷⁹ který se taktéž věnuje do jisté míry sportovní činnosti. U toho to spolku je možné demonstrovat skutečnost, že prostřednictvím pobočných spolků je možné ze strany hlavního spolku lépe koordinovat společnou činnost, než kdyby se jednalo o svaz samostatných spolků.

Vystavění sportovního svazu prostřednictvím pobočných spolků by mělo své opodstatnění, protože sportovní svazy by tím získaly možnost přímo působit na členy sportovního spolku a nebylo by nutné vytvářet složité konstrukce pro členství ve svazu. Na problematiku členství ve svazu se zaměřím v kapitole věnované sportovním svazům.

Jak již bylo výše zmíněno, pobočný spolek odvozuje svou právní osobnost od spolku hlavního, z toho plyne, že zrušením hlavního spolku se ruší i spolek pobočný.⁸⁰

---

⁷⁸ Tuto skutečnost je možné demonstrovat na Tělocvičné jednotě Sokol Praha Vršovice, která zahrnuje volejbal, tenis, šerm, šachy, sportovní gymnastiku, lukostřelbu, kuželky, judo a házenou. Dostupné z WWW: <https://www.sokolprahavrsovice.cz/sportovni-oddily/> [cit. 2024-02-26]

⁷⁹ Ve spolkovém rejstříku ke dni 29. 2. 2024 je evidováno 8.075 pobočných spolků. <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=738771&typ=PLATNY> [cit. 2024-02-29]

⁸⁰ Dle ust. § 230 občanského zákoníku

4. Způsoby vzniku členství ve sportovním spolku

Samotný občanský zákoník upravuje dva různé způsoby vzniku členství ve spolku, kdy současně předpokládá, že stanovy mohou určit i jiný způsob vzniku členství. Nejdříve se zaměřím na způsoby vzniku členství předvídané zákonem a následně představím vybrané způsoby vzniku členství upravené stanovami.

4.1. Základní způsoby vzniku členství ve sportovním spolku

Prvními členy spolku jsou jeho zakladatelé, kteří se stávají právoplatnými členy jeho vznikem. Jak bylo blíže popsáno v části věnující se vzniku spolku, je možné spolek založit dvěma rozdílnými způsoby, tudíž máme i dvě pojetí, kdo se považuje za zakládajícího člena spolku. V prvním případě se za zakladatele považují osoby, které se dohodly na znění stanov. V druhém případě jsou zakládajícími členy osoby, které se při ustavující schůzi zapsaly do listiny přítomných, splňují podmínky pro členství a hlasovaly pro přijetí stanov.⁸¹ Osoby, které hlasovaly proti přijetí návrhu stanov, mohou od své přihlášky odstoupit. O této skutečnosti se provede záznam do listiny přítomných spolu s podpisem odstupujícího a zapisovatele.⁸²

Tímto způsobem se členem stane pouze omezený okruh osob. Častěji dochází ke vzniku členství přijetím za člena do již fungujícího spolku. Zákonná právní úprava blíže neupravuje postup, jakým má být osoba za člena přijata. Stanoví pouze, že o přijetí rozhoduje nejvyšší orgán, není-li stanovami určeno jinak.⁸³ Nejvyšším orgánem je povětšinou členská schůze případně jiný orgán určený stanovami.⁸⁴ Svěřit tuto pravomoc nejvyššímu orgánu má své opodstatnění, protože se jeho zasedání mohou účastnit všichni členové spolku, kteří se k nově přijímané osobě mohou vyjádřit. Na druhou stranu u spolků s větší členskou základnou není zcela jednoduché členskou schůzi svolat. Proces je v celku složitý a není zaručeno, že se členské schůze zúčastní většina členů tak, aby byla usnášeníschopná, a především není možné členskou schůzi svolávat opakovaně kvůli každé podané přihlášce. Vhodnější se jeví ve stanovách upravit, že přijímání nových členů patří do pravomoci jiného orgánu, který i stanoví vnitřním předpisem podmínky přijetí a o podaných přihláškách rozhodne.

Prvním krokem v procesu přijímání člena je projev vůle žadatele stát se členem spolku.⁸⁵ Bez projevené vůle není možné osobu za člena přijmout,⁸⁶ tím by byla popřena zásada

⁸¹ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.296. ISBN 978-80-7400-653-1

⁸² Dle ust. § 224 odst. 4 občanského zákoníku

⁸³ Dle ust. § 233 odst.3 občanského zákoníku

⁸⁴ Dle ust. § 247 odst. 3 občanského zákoníku

⁸⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 29 Cdo 2721/2016

⁸⁶ Srov. KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 218. ISBN 978-80-7380-642-2

dobrovolnosti členství, když by byla osoba za člena přijata pouze na základě své příslušnosti k určitému klubu či vzniku pracovního poměru.⁸⁷

Přijetí za člena musí být vždy dvoustranným právním jednáním. Na jedné straně stojí osoba mající zájem stát se členem a na druhé straně je samotný spolek, který o přijetí rozhodne. Každý uchazeč o členství musí mít na paměti, že na přijetí za člena není právní nárok.⁸⁸ Jedná se o projev dobrovolnosti členství. Nikdo nemůže být nucen ke členství ve spolku, tak ani spolek nemůže být nucen k přijetí každého za svého člena. Autonomie spolků vybírat si své členy je někdy relativizována u spolků, které mají dominantní postavení v dané oblasti. Ve velké většině se tato situace bude týkat sportovních svazů, protože pouze jejich členové se mohou účastnit soutěží na národní úrovni potažmo i úrovni mezinárodní.⁸⁹ Tyto spolky musejí mít k odmítnutí přihlášky žadatele o členství oprávněný důvod.⁹⁰ Spolu s tím souvisí i nemožnost spolků klást nepřiměřené podmínky na žadatele o členství, protože ti nemají velkou možnost volby, jestliže se danému sportu chtějí věnovat.

Ve stanovách se nicméně spolek může zavázat, že za svého člena přijme každého, kdo splní stanovené podmínky, poté již právní nárok na členství vznikne. Právní nárok vzniká i v případě, že je spolkem stanovena zkušební doba, v níž člen řádně plní všechny mu uložené povinnosti.⁹¹ Odmítne-li spolek po splnění všech podmínek přijmout uchazeče za člena, když splnil vše, co spolek požadoval, jednalo by se ze strany spolku o nepoctivé právní jednání.⁹²

Jak bylo již několikrát zmíněno, žadatel na členství se na spolek povětšinou obrací podáním přihlášky. Pro přihlášku není zákonem stanovena žádná speciální forma, kdy je zcela na uvážení spolku, jaké údaje má přihláška obsahovat a jakou má mít formu. Vhodné je, aby měla přihláška formu písemnou,⁹³ aby ji bylo možné při případném sporu doložit a také do jejího obsahu začlenit případný souhlas se zveřejněním seznamu členů či zpracováním osobních údajů, o čemž bude blíže pojednáno později.

U řady sportovních spolků tvoří velkou část uchazečů o členství nezletilí. Je tedy otázkou, zda přihlášku do spolku musí podat za nezletilého jeho zákonný zástupce nebo je

---

⁸⁷ Rozsudek Nejvyššího soudu v ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. 28 Cdo 3074/2012

⁸⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2007, sp. zn. 28 Cdo 3569/2007-94

⁸⁹ Bod 109 – 115 Rozsudku Senátu třetí sekce ESLP ze dne 2. 10. 2018 ve věci Mutu a Pechstein proti Švýcarsku, stížnost č. 40575/10 a 67474/10, In: HUDOC

⁹⁰ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.296. ISBN 978-80-7400-653-1

⁹¹ RONOVSÁ, Kateřina. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praktik (Leges). Praha: Leges, 2014, s.110. ISBN 978-80-7502-020-8

⁹² Dle ust. § 6 odst. 2 občanského zákoníku či Dle ust. § 1729 odst. 1 občanského zákoníku

⁹³ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 216. ISBN 978-80-7380-642-2

možné, aby přihlášku do spolku podával sám nezletilý. Mezi autory panuje shoda, že není možné tuto možnost apriori vyloučit.⁹⁴ Při posouzení této skutečnosti musíme vycházet z ustanovení § 31 občanského zákoníku, který stanoví, že nezletilý je způsobilý k právním úkonům, které odpovídají jeho věku a rozumové a volní vyspělosti. Velký význam pro posouzení má obsah práv a povinností, které členovi daného spolku náleží. Obsah členství nesmí být pro nezletilého nad míru zatěžující. Takovou povinností by mohla být platba členských příspěvků nebo povinnost odpracovat velké množství brigádnických hodin. Vnitřním předpisem spolku může být stanoveno, že přihlášku za nezletilého podává vždy jeho zákonný zástupce, případně stanovena věková hranice, od které již může nezletilý podat přihlášku samostatně. Neobsahuje-li vnitřní předpis žádnou zvláštní úpravu pro přijímání nezletilých, je na uvážení přijímajícího orgánu, zda přihlášce samotného nezletilého vyhoví, nebo bude vyžadovat souhlas zákonného zástupce.

O podané přihlášce následně rozhodne stanovami určený orgán. Vnitřním předpisem je vhodné stanovit, v jaké lhůtě je daný orgán povinen rozhodnout a jakou formou je žadateli oznámen výsledek řízení. Žadatel má velmi omezenou možnost se proti zamítavému rozhodnutí bránit, protože jak již bylo výše uvedeno, na vznik členství není právní nárok.

Při rozhodování o podané přihlášce nesmí v žádném případě docházet k diskriminaci uchazečů.⁹⁵ Avšak na první pohled diskriminační důvod může být odůvodněn účelem spolku,⁹⁶ který může být například sdružování osob české národnosti žijících v zahraničí, poté nelze nutit spolek, aby přijal Itala žijícího naopak v České republice za svého člena. To by šlo čistě proti účelu, za kterým byl spolek založen.

Dále pak jako překážka pro vznik členství nesmí být stanovena existence členství v jiném spolku s podobným předmětem činnosti. Bylo by tím zasaženo nad přípustnou míru do sdružovacího práva člena.^{97, 98} V této souvislosti je však nutné upozornit na povinnost loajality

---

⁹⁴ ČERNÝ, Petr. *Zákon o sdružování občanů*. Beckovy texty zákonů s komentářem. C.H. Beck, 2010, s. 53. ISBN 978-80-7400-328-8.

⁹⁵ Čl. 3 odst. 1 Listiny

⁹⁶ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 210. ISBN 978-80-7380-642-2

⁹⁷ TELEČ, Ivo. *Konkurence a zneužití spolkového členství*. Časopis pro právní vědu a praxi, 2001, č. 4, s. 409. ISSN: 1805-2789

⁹⁸ Snahou některých sportovních organizací je, aby jejich členové nejen nebyli členy jiného spolku se stejným zaměřením, ale dokonce se neúčastnili soutěží, které daná sportovní organizace neschválila. Touto problematikou se zabýval Soudní dvůr ve dvou rozhodnutích z prosince 2023. Veřejností více sledovaný případ se týkal pravidel účasti a pořádání fotbalových soutěží (C-333/21) a druhé rozhodnutí se týkalo obdobné problematiky u soutěží v rychlobruslení (C-124/21 P). Soudním dvorem bylo dovozeno, že sportovní organizace mohou regulovat pořádání soutěží a účast svých členů na těchto soutěžích, ale pouze za podmínky nastavení hmotněprávních kritérií a procesních podmínek. Sportovní organizace musejí nastavit proces schvalování a pravidla pro tyto soutěže tak, aby byla kritéria schválení jasná, věcně přesná, transparentní, nediskriminační a nebylo možné jejich svévolné použití sportovní organizací. Podmínky stanovené sportovní organizací a celkový proces schvalování musí být možné následně podrobit účinnému procesu přezkumu. Sportovcům za účast v neschválených soutěžích mohou být uloženy

člena vůči spolku, o které bude pojednáno později, která by členstvím ve dvou spolcích se stejným druhem činnosti mohla být porušena.

4.2. Další způsoby vzniku členství

4.2.1. Provázanost členství v hlavním a pobočném spolku

Úzká provázanost spolku hlavního a pobočného se promítá i do problematiky členství. Vznikem členství ve spolku pobočném automaticky vzniká i členství ve spolku hlavním, neurčí-li stanovy hlavního spolku jinak.^{99, 100} Opačně se tato právní konstrukce neuplatní. Členstvím v hlavním spolku nevznikne členství ve spolku pobočném. Osoba ucházející se o členství ve spolku pobočném by měla být řádně poučena, že jí přijetím vzniká i členství v jiném spolku, ze kterého jí plynou práva, ale i další povinnosti.

4.2.2. Přejedod a převod členství

Členství ve spolku je osobní povahy a nepřechází na právní nástupce, neurčí-li stanovy jinak.¹⁰¹ Někteří autoři se domnívají, že z výše uvedeného vyplývá pouze omezená možnost derivativního nabytí členství s ohledem na jeho nemajetkovou povahu.¹⁰² Připouštějí, že je možný pouze přechod členství nikoliv však jeho převod.¹⁰³ Avšak je možné se setkat i s názorem, že určí-li to stanovy spolku, je možný jak přechod členství, tak i jeho převod.¹⁰⁴ V praxi je možné se setkat se spolky, které možnost převodu členství umožňují.¹⁰⁵ Není možné bez dalšího uzavřít, že by převod členství odporoval zákonu.

Při stanovování podmínek možného přechodu i převodu členství, je nutné mít stále na paměti dobrovolnost členství a skutečnost, že pro vznik členství je nutný konsensus spolku i nového člena.¹⁰⁶ Konkrétní podmínky by měly být stanoveny vnitřním předpisem spolku. Záleží zcela na uvážení spolku, do jaké míry omezí svou pravomoc rozhodovat o osobě nového člena. Spolek může podmínky derivativního vzniku členství velmi připodobnit procesu přijímání nového člena, kdy bez schválení orgánu spolku není možné, aby členství derivativně

---

sankce, které jsou proporcionální k povaze, trvání a závažnosti jednání sportovce. Sportovní organizace omezují svobodu svých členů, k čemuž musejí mít oprávněný důvod, a proto je nutné, aby sportovní organizace nastavily podrobné podmínky a související proces přezkumu jejich rozhodnutí o pořádání soutěží třetími osobami a souvisejí možnost sportovců účastnit se takových soutěží.

⁹⁹ Dle ust. § 234 občanského zákoníku

¹⁰⁰ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář*. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654). 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 679. ISBN 978-80-7598-656-6.

¹⁰¹ Dle ust. § 232 odst.1 občanského zákoníku

¹⁰² PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 296. ISBN 978-80-7400-653-1

¹⁰³ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 902. ISBN 978-80-7400-852-8

¹⁰⁴ RONOVSÁ, Kateřina. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praktik (Leges). Praha: Leges, 2014, s.109. ISBN 978-80-7502-020-8

¹⁰⁵ Stanovy Golf klub Beřovice z.s. ze dne 12. 4. 2019. Dostupné z WWW: <https://www.gcbr.cz/res/archive/001/001897.pdf?seek=1575378695> i Podmínky členství v beskydském golfovém klubu. Dostupné z WWW: <https://www.beskydgolf.com/dokumenty-ke-stazeni> [cit. 2023-11-25]

¹⁰⁶ HAVEL, Bohumil. *Převody obchodních podílů a akcií*. Wolters Kluwer ČR, 2022, s. 24. ISBN 978-80-7676-398-2.

vzniklo. Na druhou stranu je možné ve stanovách upravit, že členům náleží právo své členství ve spolku bez omezení převést a spolku tuto skutečnost stačí pouze oznámit. U přechodu členství je nutné poskytnout určitou ochranu i osobě, na kterou by mělo členství přejít s ohledem na skutečnost, že nikdo nesmí být nucen ke členství ve spolku.¹⁰⁷ U přechodu členství je vhodné upravit, že pro vznik členství je nutný souhlasný projev vůle dané osoby. Dále je nutné stanovit, jestli se členem mohou stát všichni právní nástupci původního člena nebo pouze jeden a jak by měla být tato osoba určena.

Derivativní způsob vzniku členství není zcela běžným. Možná z důvodu nutnosti upravit celý postup velmi komplexně, protože zákonná právní úprava žádná podpůrná ustanovení neobsahuje. Domnívám se, že hlavním důvodem je, že u většiny spolků převládá osobní stránka členství nad stránkou majetkovou. U sportovních spolků je převod členství představitelný v případě, kdy hlavním důvodem vzniku členství je možnost využívat sportoviště spolku. Na druhou stranu by převod členství byl velmi těžko představitelný u osoby do spolku vstupující především s úmyslem závodit a účastnit se spolkových aktivit. Stejně platí i o přechodu členství.

4.2.3. Přestup mezi dvěma spolky

U sportovních spolků více než u jiných se setkáme se vznikem členství na základě přestupu. Přestup je možné realizovat pouze za podmínky, že oba spolky jsou členy jednoho svazu, jehož vnitřní předpis přestupní podmínky upravuje. Tímto předpisem je povětšinou přestupní řád. Obsah přestupního řádu je zcela v kompetenci svazu, nicméně vždy je nutné dodržet základní podmínky vzniku členství.

Přestup je komplexním právním vztahem, do kterého vstupuje hned několik smluvních stran, jejichž postavení se liší. Role jednotlivých smluvních stran podrobněji rozeberu na vnitřních předpisech vybraných sportovních organizací.

Základním subjektem přestupního vztahu je člen, který se rozhodne změnit svou spolkovou příslušnost. Není možné, aby se na přestupu dohodly spolky bez souhlasu přestupujícího člena. Možnost a podmínky přestupu jsou stanoveny podle osoby člena, kdy se mohou lišit podle věku či výkonnosti člena.¹⁰⁸ Možnost přestupu může být stanovena pouze i na určité období.¹⁰⁹

---

¹⁰⁷ Dle ust. § 215 odst. 1 občanského zákoníku

¹⁰⁸ Čl. 3 Přestupní řád boxu platný od 9. 8. 2023. Dostupné z WWW: <https://czechboxing.cz/data/document/file/prestupni-rad-cba-2023-final.pdf>

¹⁰⁹ Čl. 2 Přestupní řád ČSJu platný od 1. 1. 2023. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=15

Neopominutelnými účastníky přestupu jsou dále pak dva spolky.¹¹⁰ Prvním je spolek, ze kterého člen vystupuje, ten je většinou označován jako oddíl mateřský, a druhý spolek, do něhož člen vstupuje, se označuje jako nový/jiný oddíl. Postavení nového oddílu je vždy stejné. Z jeho strany musí být projevěn souhlas se vstupem nového člena. Pozice mateřského oddílu již není tak jednoznačná. Prvním případem je situace, kdy je mateřskému oddílu přestup pouze oznámen a on nesmí přestupu nijak bránit.¹¹¹ V druhém pojetí je nutný souhlas mateřského oddílu,¹¹² který může být odepřen pouze v odůvodněných případech. Takovým důvodem může být neuhrazený dluh člena vůči mateřskému spolku.¹¹³

Pozice oddílů se také liší v případě, že se za přestup člena hradí nějaký poplatek, který může být stanoven fixně,¹¹⁴ nebo je zcela ponechán na dohodě obou spolků.¹¹⁵ Odstupné za přestup do jiného spolku či výchovné hradí spolek, do něhož člen přestupuje. Tento způsob stanovení poplatkové povinnosti mezi spolky je vhodnější variantou. V případě uložení poplatkové povinnosti přímo členovi spolku by se mohlo jednat o překážku ve vystoupení ze spolku. Toto ustanovení by bylo absolutně neplatné pro rozpor se zákonem. Musí-li poplatek platit sám spolek jedná se pouze o podmínku, kterou musí zohlednit při svém rozhodování, zda člena do spolku přijme, což je zcela na jeho uvážení.

Posledním subjektem přestupního vztahu je svaz, který může vystupovat ve zcela pasivní pozici, kdy je mu přestup pouze oznámen a on jej následně zaznamená do příslušné evidence, nebo naopak v pozici aktivní, kdy přestup podléhá posouzení orgánu svazu.¹¹⁶

Je-li pro platnost přestupu nutný souhlas mateřského oddílu nebo svazu, jedná se o rozhodnutí spolku,¹¹⁷ proti němuž náleží členovi možnost obrany v krajním případě i u soudu.¹¹⁸

---

¹¹⁰ Nemusí se vždy jednat výhradně o spolky. Některé sportovní organizace využívají i jiné právní formy jako například akciovou společnost, nebo společnost s ručením omezeným. Účastníky přestupu v takovém případě budou dvě akciové společnosti, nebo spolek a akciová společnost. Stejně platí i pro společnost s ručením omezeným. Pro potřeby této práce však popíšu situaci, kdy jsou účastníky přestupu dva spolky, ale uvedené by bylo využitelné i pro jiné právní formy sportovních organizací.

¹¹¹ Čl. V § 17 Směrnice č. 5 Členství jednotlivců – Český svaz Taekwon-DO ITF s účinností od 9. 12. 2022. Dostupné z WWW: https://www.taekwondo.cz/soubory/smernice-5_2022.pdf

¹¹² Čl. 2.4. Přestupní řád Svazu zápasu České republiky platný od 1. 1. 2016. Dostupné z WWW: <https://www.czech-wrestling.cz/wp-content/uploads/2015/08/2016-P%C5%99estupn%C3%AD-%C5%99%C3%A1d.pdf>

¹¹³ Čl. 3 Přestupní řád ČSJu platný od 1. 1. 2023. cit. 106

¹¹⁴ RŮŽIČKA, Hynek. *Limity a rizika uzavírání sportovních smluv s nezletilými sportovci a problematika tabulkového odstupného v ČR*. Obchodněprávní revue, 2022, č. 4, s. 263-272. ISSN 1803-6554

¹¹⁵ Čl. 1.9. Přestupní řád Svazu zápasu České republiky platný ode dne 1. 1. 2016. cit. 109

¹¹⁶ Čl. 4 Přestupní řád boxu účinný od 9. 8. 2023. cit. 105

¹¹⁷ Čl. 6 Přestupní řád boxu účinný od 9. 8. 2023. cit. 105 a čl. 3 Přestupní řád ČSJu platný od 1. 1. 2023. cit. 106

¹¹⁸ Dle ust. § 258 občanského zákoníku

Speciálním případem přestupu člena je hostování, kdy však osoba neztrácí členství ve svém mateřském oddíle, ale současně se určitých aktivit účastní jako zástupce spolku jiného.¹¹⁹ Tento postup je opět možný pouze za situace, kdy oba spolky jsou členy svazu, jehož vnitřní předpis tuto skutečnost upravuje. Ve vnitřním předpise je vhodné upravit, jakých práv a povinností se hostování daného člena dotýká. Hostování je možné upravit pouze pro účast v soutěžích, kdy je možné jej omezit i pouze na určitý druh soutěží. Avšak není vyloučeno i jeho rozšíření na jiná členská práva spojená s účelem hostování v soutěži jako účast na trénincích či využívání sportoviště. Naopak není možné hostování rozšířit o právo hostujícího člena hlasovat na členské schůzi.

4.3. Pojetí členství ve sportovním svazu

Sportovní prostředí je organizováno do pyramidové struktury. Z toho důvodu se v této části zaměřím na spolkové svazy jako spolky spolků¹²⁰ a jejich mezinárodní asociace. Pro posouzení problematiky členství ve svazu a následně i členství v nadnárodních asociacích jsem si vybrala čtyři bojové olympijské sporty a současně se v posouzení zaměřím i na olympijský výbor. Nejprve krátce představím zákonné pojetí svazu, které následně porovnam s modelem členství v jednotlivých svazech.

Členy svazu jsou jednotlivé spolky, které mají možnost do spolku dobrovolně vstoupit a současně z něho i vystoupit. Jedná se o hlavní odlišnost oproti vztahu hlavního a pobočného spolku, kdy pobočný spolek není členem spolku hlavního, není oprávněn z něho vystoupit¹²¹ a jeho osud je neoddělitelně spojen s existencí spolku hlavního.

Zákonná úprava je strohá, ale na první pohled zcela jasná. Ve sportovních svazech většinou nefunguje princip pouhého členství jednotlivých spolků, protože sportovní svazy ke svému fungování potřebují i členství fyzických osob. Každý z posuzovaných spolků má problematiku členství upravenou odlišně. Žádný z nich však zcela nenaplnuje dikci zákona.

Členy Svazu zápasu České republiky, z.s. jsou fyzické i právnické osoby, kdy právnické osoby jsou specifikovány jako sdružené oddíly, kluby a jiné tělovýchovné kolektivy provozující zápas s vlastní právní osobností i bez právní osobnosti.¹²² Z úvodních ustanovení stanov je zřejmé, že se nejedná pouze o spolek spolků. Členství fyzických osob je provázáno s členstvím ve sportovním klubu. Členem svazu se fyzická osoba stává za současného splnění tří podmínek:

---

¹¹⁹ Čl. IV § 12 Směrnice č. 5 Členství jednotlivců – Český svaz taekwon-DO ITF s účinností od 9. 12. 2022. cit. 108

¹²⁰ Dle ust. § 214 odst. 2 občanského zákoníku

¹²¹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2022, sp. zn. 27 Cdo 3533/2022

¹²² Čl. II. odst. 9 Stanov Svazu zápasu České republiky ze dne 5. 9. 2021. Dostupné z WWW: <https://www.czech-wrestling.cz/wp-content/uploads/2023/05/Stanovy-SZCR-2021.pdf>

je členem sdruženého sportovního klubu, podá přihlášku do svazu a zaplatí členský příspěvek. Ze stanov je patrné, že fyzická osoba je sice individuálním členem svazu, ale její členství je podmíněno příslušností ke sdruženému sportovnímu spolku.¹²³

Zajímavé je však pojetí členství osob právnických ve Svazu zápasu České republiky, ve kterém je reflektována skutečnost, že některé spolky sdružují více odlišných sportů. Jedná se například o pobočné spolky České obce sokolské, o kterých jsem se již zmiňovala v části věnované pobočným spolkům. Svaz zápasu České republiky nemá zájem na tom sdružovat všechny oddíly dané tělovýchovné jednoty, ale na druhou stranu tyto sportovní oddíly nemají samostatnou právní osobnost. Zvolené pojetí není v souladu s platnou právní úpravou, protože oddíl bez právní osobnosti nemůže v mezích právního řádu mít práva a povinnosti.¹²⁴ Tyto oddíly se nemohou stát samostatnými členy spolku. Členem se může stát pouze tělovýchovná jednota jako celek, protože ta má právní osobnost. Pro potřeby jednotlivých sportovních svazů by bylo vhodné, kdyby jednotlivým sportovním oddílům byla přiznána samostatná právní osobnost. Jedním možným řešením je, že by sportovní oddíl byl samostatným spolkem, který se stane členem tělovýchovné jednoty. Nabízí se i možnost, že by jednotlivé oddíly působily jako pobočné spolky tělovýchovné jednoty, aby byla zachována možnost České obce sokolské působit svými rozhodnutími přímo na jednotlivé sportovce. Nicméně zákonná právní úprava tuto možnost nepředpokládá. V občanském zákoníku není upravena možnost řetězení pobočných spolků. To znamená, že by sám pobočný spolek mohl mít pobočný spolek.

U Českého svazu taekwon-DO ITF, z.s. se členy mohou stát právnické osoby pouze ve formě spolku či pobočného spolku, které o to požádají.¹²⁵ Oproti svazu zápasu není připuštěno členství jiným formám právnických osob. Členství fyzických osob je možné pouze prostřednictvím spolku, jehož je fyzická osoba členem a který je do svazu zařazen. Svou přihlášku do svazu může fyzická osoba podat pouze prostřednictvím spolku.¹²⁶

U Českého svazu juda, z.s. jsou přímými členy především osoby právnické.¹²⁷ Nicméně oproti výše popsaným se mohou přímými členy stát i osoby fyzické, které nejsou členy a nepodílejí se na činnosti žádného spolku s přímým svazovým členstvím.¹²⁸ Z evidence Českého svazu juda vyplývá, že se jedná pouze o zanedbatelné množství členů. Většina

---

¹²³ Čl. VII. odst. 2 Stanov Svazu zápasu České republiky ze dne 5. 9. 2021, cit. 119

¹²⁴ Dle ust. § 15 odst. 1 občanského zákoníku

¹²⁵ Čl. III Stanov Českého svazu taekwon-DO ITF, z. s. ze dne 10. 6. 2023. Dostupné z WWW: https://www.taekwondo.cz/soubory/stanovy_2023.pdf

¹²⁶ Čl. IV Stanov Českého svazu taekwon-DO ITF, z. s. ze dne 10. 6. 2023, cit. 122

¹²⁷ Čl. 15 odst. 2 Stanov ČSJu ze dne 11. 6. 2022, cit. 49

¹²⁸ Čl. 16 Stanov ČSJu ze dne 11. 6. 2022, cit. 49

fyzických osob je tedy pouze odvozenými členy, kdy jejich členství je spojeno se členstvím již sdruženého spolku, prostřednictvím kterého podávají svou přihlášku do svazu.

Posledním porovnávaným spolkem je Česká boxerská asociace, z.s., která již v jednom ze svých úvodních ustanovení stanov uvádí, že fyzické osoby se mohou stát členy pouze prostřednictvím členských subjektů. Příмым členem se mohly stát pouze spolky zapsané ve spolkovém rejstříku,¹²⁹ což bylo nově změněno a základními členy se mohou stát i jiné právnické osoby zapsané ve veřejném rejstříku.¹³⁰ Tímto krokem se i Česká Boxerská asociace odchýlila od pojetí svazu předpokládaného zákonem. Zásadním rozdílem oproti ostatním popsáním spolkům je skutečnost, že členství ve svazu fyzickým osobám vzniká automaticky v okamžiku, kdy se stanou členy sdruženého spolku. U ostatních svazů se fyzická osoba stává členem svazu až na základě své přihlášky do něj. Automatický vznik členství je v rozporu s dobrovolností členství. Fyzické osoby se nemohou samostatně rozhodnout, zda do svazu chtějí či nechtějí vstoupit.¹³¹

Lze shrnout, že nejbližší se podobě svazu předepsané v zákoně blíží Český svaz taekwon-DO ITF, který neumožňuje základní členství nikomu jinému než spolkům, ale i u něj se setkáváme se speciálním členstvím fyzických osob. Sportovní svazy nejsou schopny svou činnost zajistit pouze členstvím samostatných spolků, ale potřebují mít i přímý vliv na samotné sportovce. Povinností sportovních oddílů je své členy o nutnosti vstupu do svazu poučit a pomoci jim s podáním přihlášky. Jinak se členové spolku nemohou účastnit aktivit pořádaných svazem, kterými jsou v první řadě turnaje.

Výše uvedené spolky kromě Českého svazu taekwon – DO ITF mají ve svých stanovách přímo uvedeno, že jsou členy Českého olympijského výboru.¹³² Český olympijský výbor sdružuje sportovní svazy, jejichž disciplíny jsou zařazeny do programu olympijských her, tak i sportovní svazy jejichž disciplíny nejsou zařazeny do programu olympijských her. Postavení olympijských a neolympijských sportů je odlišné. Ani Český olympijský výbor není výjimkou a umožňuje členství i fyzickým osobám. Fyzická osoba se může stát členem za předpokladu, že je občanem České republiky a současně členem Mezinárodního olympijského výboru, nebo zástupcem složky Českého olympijského výboru či zástupcem Komise sportovců. Členem se

---

¹²⁹ Čl. III. odst. 2 Stanov České boxerské asociace ze dne 21. 11. 2021. Dostupné z WWW: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=69422454&subjektId=736965&spis=322191>.

¹³⁰ Čl. III odst. 2 Stanov České boxerské asociace ze dne 5. 11. 2023. Dostupné z WWW: <https://czechboxing.cz/data/document/file/stanovy-cba-5-11-2023.pdf>

¹³¹ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 903, ISBN 978-80-7400-852-8

¹³² Čl. 5 odst. 3 Stanov ČSJu ze dne 11. 6. 2022, cit.49 a čl. 1 odst. 4 Stanov ČBA ze dne 21. 11. 2021, cit. 126 a čl. I odst. 7 Stanov ČBA ze dne 5. 11. 2023, cit. 127 a čl. II odst. 4 Svazu zápasu České republiky ze dne 5. 9. 2021, cit. 119

tedy může stát pouze omezený okruh osob. Specifikem oproti jednotlivým výše uvedeným sportovním svazům je členství České republiky, za kterou ve spolku jedná její organizační složky.

Již výše jsem zmiňovala rozdílné postavení olympijských a neolympijských sportů. Jedním z těchto rozdílů je samotný proces přijímání za člena. U sportovních svazů neolympijských sportů je stanoveno čtyřleté zkušební období, po jehož uplynutí výkonný výbor rozhoduje o splnění podmínek pro přijetí. Až na základě kladného stanoviska výkonného výboru je Plénem Českého olympijského výboru rozhodnuto o přijetí či nepřijetí daného svazu. Naopak zkušební lhůta není stanovena pro svazy olympijských sportů. Ti mohou být po podání přihlášky, splňují-li podmínky, přijaty Plénem bezodkladně. Dalším zásadním rozdílem je nemožnost jednotlivých zástupců neolympijských sportů hlasovat na Plénu Českého olympijského výboru, které je nejvyšším orgánem, čímž je silně omezena jejich možnost ovlivnit směřování Českého olympijského výboru.

Sportovní svazy jsou právními osobami, proto je nutné zvolit osobu, která je bude v Českém olympijském výboru reprezentovat. Stanovy Českého olympijského výboru pojednávají o zástupcích jednotlivých sportovních svazů, ale již blíže neupravují, jakým způsobem jsou tito zástupci voleni. Volba zástupce je tedy v dispozici jednotlivých sportovních svazů, které mohou volbu speciálně upravit ve vnitřním předpise nebo jako Svaz zápasu přímo ve stanovách, kde ji svěřuje do působnosti valné hromady.¹³³ Sportovní svaz není při výběru svého zástupce nijak limitován. U některých spolků se můžeme setkat i s tím, že zvolený zástupce není ani jejich členem. Nezevolí-li si sportovní svaz svého zástupce, zastupuje jej statutární orgán.¹³⁴

Členství v Českém olympijském výboru není jediným, které výše uvedené sportovní organizace spojuje. Všechny posuzované sportovní svazy jsou i členy České unie sportu, z.s. Zvláštností členství v tomto spolku je, že základními členy jsou sportovní kluby a tělovýchovné jednoty, ale současně i národní sportovní svazy. Sportovní kluby se stanou členy České unie sportu, pokud jsou přijaty za člena Okresního sdružení České unie sportu, podají přihlášku a doloží, že se vznikem členství členové sportovního klubu souhlasí.¹³⁵ Česká unie sportu není výjimkou a upravuje i členství fyzických osob, které se stávají členy automaticky po přijetí jejich sportovního klubu za člena. Jedná se o stejné pojetí jako u Boxerské asociace, kdy chybí

---

¹³³ Čl. XII odst. 9 písm. f) Svazu zápasu České republiky ze dne 5. 9. 2021, cit. 119

¹³⁴ Dle ust. § 232 odst. 2 občanského zákoníku

¹³⁵ Čl. III Stanov České unie sportu ze dne 6. 3. 2018. Dostupné z WWW: <https://www.cuscz.cz/files/2235YmR.pdf>

výslovný projev vůle osoby stát se členem daného spolku. Souhlas je vyžadován pouze od osob, které jsou členy v okamžiku vstupu daného spolku do České unie sportu. Spolek tedy své nově přistoupené členy o automatickém vzniku členství musí informovat.

Jak bylo výše uvedeno, členy jednotlivých národních svazů jsou sportovní kluby, které jsou v České unii sportu i samostatnými členy reprezentovanými okresními sdruženími, takže jsou sportovní kluby reprezentovány zároveň dvěma odlišnými subjekty. V jistém slova smyslu zde dochází k duplicitě členství.

Nyní se zaměřím na mezinárodní asociace, jejichž jsou jednotlivé výše uvedené svazy členy. Ve většině případů jsou členy mezinárodní asociace a evropské asociace. Tuto skutečnost řada svazů reflektuje již ve svých stanovách.

Jednotlivé světové asociace jsou založeny a řídí se většinou právním řádem státu, ve kterém mají své sídlo, kdy rozhodné právo je upravováno přímo v základních dokumentech. Není výjimkou, že mezinárodní asociace se neřídí stejným právem jako asociace evropská, což dokládají i vybrané asociace. International Judo Federation se řídí právem maďarským,¹³⁶ ale European Judo Federation se řídí právem rakouským.¹³⁷ Se stejnou situací se setkáme u International Boxing Association, která se řídí právem švýcarským,¹³⁸ a European Boxing Association právem italským.¹³⁹ Trochu jiné pojetí má International Taekwon-Do Federation¹⁴⁰ a European Taekwondo Union,¹⁴¹ které ve svých ústředních dokumentech právní řád odvozují podle hlavního sídla a nemají právní řád pevně stanoven.

Členem mezinárodní asociace se může stát pouze jedna národní organizace, která organizuje a stará se o daný sport v daném státě. U kontinentálních asociací je členství dále podmíněno geografickou příslušností ke kontinentu. Mezinárodní a kontinentální asociace jsou úzce provázané, a tudíž i členství v nich. Můžeme se setkat i s tím, že členství v kontinentální asociaci je výslovně podmíněno členstvím v asociaci mezinárodní.¹⁴²

Členy těchto velkých organizací jsou právnické osoby, jako uznávané sportovní autority v daném státě. Na této úrovni se většinou již neseťkáváme s přímým členstvím osob

---

¹³⁶ Art. 1.2. IJF Statutes ze dne 4. 5. 2023, cit. 56

¹³⁷ Art. 1.3. European Judo Union - Statute ze dne 4. 12. 2021. Dostupné z WWW: <https://www.eju.net/download-file/?id=223533>

¹³⁸ Art. 2.1 IBA Constitution ze dne 9. 12. 2023, cit. 54

¹³⁹ Art. 2.1 EUBC Constitution ze dne 13. 7. 2023, cit. 55

¹⁴⁰ Chapter 2 Art. 2 International Taekwon-DO Federation - Constitution ze dne 13. 1. 2022. Dostupné z WWW: <https://www.itf-tkd.org/api/download-document/2a91beb8-714e-4a93-ae97-c532316ea8b9>

¹⁴¹ Preamble European Taekwondo Statutes ze dne 1. 9. 2021. Dostupné z WWW: https://europetaekwondo.org/wp-content/uploads/2023/04/Statutes_European_Taekwondo_20210901.pdf

¹⁴² Art. 6.1. EJU Statute ze dne 4. 12. 2021, cit. 134

fyzických,¹⁴³ jak je tomu na národní úrovni. Avšak se snahou o přímé členství fyzických osob se můžeme setkat u International Taekwon-Do Federation, která ve svém základním dokumentu upravuje i možnost členství každé osoby i organizace.¹⁴⁴ Nicméně po bližším prostudování zjistíme, že i tato organizace sdružuje pouze jeden národní svaz z dané země nebo regionu. Ve výjimečných případech je sice umožněno přidružené členství nezávislé skupině osob, která svá práva nemohou uplatňovat prostřednictvím organizace národní, ale její práva jsou oproti národním organizacím omezena.¹⁴⁵ Obvyklou podobu členství nalezneme u European Taekwondo Union, jejímiž členy jsou jednotlivé národní svazy s působností na evropském kontinentu, které jsou současně členy International Taekwon-Do Federation.¹⁴⁶ Další zvláštností je, že členství národních organizací je rozděleno na několik druhů podle jejich zapojení do fungování unie a možnosti hlasovat.¹⁴⁷

Z výše uvedeného je patrné, že v jednotlivých organizacích není členství pojato zcela totožně, ale společným znakem je, že členem se může vždy stát pouze jeden národní svaz dané země, který není členem jiné mezinárodní organizace organizující dané sportovní odvětví. Podíváme-li se na úpravu základních členských práv, tak ta je ve všech porovnávaných svazek obdobná s tím rozdílem, že některé organizace mají úpravu podrobnější.

Členství v mezinárodní asociaci je u olympijských sportů úzce provázáno s členstvím v národním olympijském výboru i mezinárodním olympijském výboru.¹⁴⁸ U International Olympic Committee, která je zřízena jako nevládní nezisková organizace ve formě spolku podle švýcarského práva,¹⁴⁹ se setkáváme se zcela jiným pojetím členství. Členy International Olympic Committee jsou pouze fyzické osoby, kdy je jejich počet omezen na 115. Jednotlivá členská místa jsou rozdělena mezi aktivní sportovce, přední členy mezinárodních sportovních organizací, členy národních olympijských výborů a ostatní osoby.¹⁵⁰ Jednotlivé organizace navrhnou své kandidáty na členství, které posoudí členská volební komise mezinárodního olympijského výboru. Kandidáti jsou dále posouzeni výkonným výborem Mezinárodního olympijského výboru, který předloží kandidaturu zasedání mezinárodního olympijského výboru. Zasedání následně zvolí členy mezinárodního olympijského výboru.¹⁵¹

---

¹⁴³ Výjimkou je například Mezinárodní olympijský výbor, o kterém bude pojednáno později, jehož členy jsou fyzické osoby.

¹⁴⁴ Chapter 3 Art. 2.1.1. ITF Constitution ze dne 13. 1. 2022, cit. 137

¹⁴⁵ Chapter 3 Art. 2.2.4 ITF Constitution ze dne 13. 1. 2022, cit. 137

¹⁴⁶ Art. 8 European Taekwondo Statutes ze dne 1. 9. 2021, cit. 138

¹⁴⁷ Art. 8.4. European Taekwondo Statutes ze dne 1. 9. 2021, cit. 138

¹⁴⁸ Art. 4.1. IJF Statutes ze dne 4. 5. 2023, cit. 56

¹⁴⁹ Art. 15 Olympic Charter účinná 15. 10. 2023. Dostupné z WWW: <https://stillmed.olympics.com/media/Document%20Library/OlympicOrg/General/EN-Olympic-Charter.pdf>

¹⁵⁰ Art. 16 point 1.1. Olympic Charter účinná 15. 10. 2023, cit. 146

¹⁵¹ Bye-law to Rule 16 Olympic Charter účinná 15. 10. 2023, cit. 146

Podíváme-li se na závěr do jednotlivých pater pomyslné pyramidy, tak v prvním patře se nacházejí jednotlivé spolky jejichž členy jsou v drtivé většině fyzické osoby. O stupeň výš se setkáváme s národními svazy, v nichž dochází k úzké provázanosti členství osob fyzických a jednotlivých spolků. Dále pak následují kontinentální a mezinárodní asociace, jejichž členy jsou jednotlivé národní svazy. U olympijských sportů na vrcholu stojí Mezinárodní olympijský výbor, jehož členy jsou výhradně fyzické osoby. Až překvapivě se členství na vrcholu a spodu pyramidy podobá.

4.4. Možná úprava různého druhu členství

Doposud jsem se věnovala vzniku členství obecně, ale jak již bylo naznačeno všem žadatelům nemusí vzniknout členství se stejným obsahem práv a povinností. Vznik různého druhu členství musejí upravovat stanovy, není-li tomu tak, mají všichni členové bez výjimky stejná práva a povinnosti.¹⁵² Ze stanov musí být patrné v čem se jednotlivé druhy členství odlišují, jak jednotlivé druhy členství vznikají a je-li možný přesun člena mezi jednotlivými druhy členství případně za jakých podmínek.¹⁵³

Omezit práva nebo rozšířit povinnosti je možné pouze za předem stanovených podmínek ve stanovách, jinak se souhlasem většiny dotčených členů.¹⁵⁴ Ustanovení slouží na ochranu členů, aby nemohlo dojít ke zhoršení jejich postavení bez jejich souhlasu. Ať již je souhlas nutný ke konkrétní změně nebo pomyslně obsažen již v přistoupení ke stanovám, kde je postup přijímání změn obsažen. Výslovný souhlas dotčených členů není třeba, je-li nutné práva a povinnosti změnit ze spravedlivého důvodu. Spravedlivý důvod není v zákoně blíže specifikován, takže jej bude nutné posoudit vždy podle konkrétního případu.¹⁵⁵

Jednotlivé druhy členství nesmějí být založeny na diskriminačním důvodu.¹⁵⁶ Jinak je zcela na uvážení zakladatelů spolku, na základě jakých kritérií jednotlivé druhy členství upraví a jaká práva a povinnosti dané skupině členů přiznají. Je vhodné, aby rozsah práv a povinností byl pro jednotlivé druhy členství stanoven srovnatelně, a je nežádoucí, aby někteří členové měli pouze povinnosti a žádná práva. Poměr práv a povinností by měl být srovnatelný.

U porovnávaných spolků se setkáváme se členstvím rozdílného druhu pro právnické a fyzické osoby.¹⁵⁷ Členové jsou dále pak rozdělováni na členy základní a členy speciální, kdy

¹⁵² Dle § 220 odst. 1 občanského zákoníku

¹⁵³ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.284. ISBN 978-80-7400-653-1

¹⁵⁴ Dle ust. § 220 odst. 2 občanského zákoníku

¹⁵⁵ HÁJKOVÁ, Alena. *Spolky a spolkové právo*. V Praze: C.H. Beck, 2015, s. 39. ISBN 978-80-7400-523-7

¹⁵⁶ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 222. ISBN 978-80-7380-642-2

¹⁵⁷ Čl. III a čl. IV. Stanov Českého svazu Taekwon-DO ITF ze dne 10. 6. 2023, cit. 122

pouze základním členům náleží hlasovací právo v orgánech spolku, ale současně pouze jim je uložena povinnost platit členské příspěvky.¹⁵⁸ Stanovení rozdílné výše členských příspěvků pro jednotlivé druhy členství není ničím neobvyklým i ve spojení s omezením hlasovacího práva. Členství bez platby členských příspěvků i bez hlasovacího práva je označováno jako čestné členství.¹⁵⁹ Členství je možné rozdělit i podle věku členů¹⁶⁰ či podle zapojení do sportovní činnosti spolku.¹⁶¹ Některé druhy členství nalezneme u více spolků, ale povětšinou jsou druhy členství odlišné, což svědčí o skutečnosti, že spolky jednotlivé druhy členství vymezují podle svých interních potřeb.

V další části se zaměřím podrobněji na vybraná práva a povinnosti členů bez ohledu na jejich druh členství.

---

¹⁵⁸ Čl. IV. Stanov ČUS ze dne 6. 3. 2018, cit. 132

¹⁵⁹ RONOVSÁ, Kateřina. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praktik (Leges). Praha: Leges, 2014, s.116. ISBN 978-80-7502-020-8.

¹⁶⁰ Čl. V odst. 3 Stanov Svazu zápasu České republiky ze dne 5. 9. 2021

¹⁶¹ Čl. 8 odst. 3 Stanov ČSJU ze dne 11. 6. 2022, cit. 49

5. Práva a povinnosti členů

Práva a povinnost členů tvoří obsah právního poměru mezi členem a spolkem a současně i mezi členy navzájem. Níže se podrobněji zaměřím na vybraná práva a povinnosti, která vstupují do spolkového života. Základní práva a povinnosti členů musejí být upravena přímo ve stanovách, o čemž bylo pojednáno blíže v kapitole věnované právním předpisům.

Členská práva můžeme podle jejich obsahu rozlišovat na právo spolurozhodování člena ve spolku, užívací práva a práva ochranná. Vedle práv je nutné upravit i povinnosti, které můžeme rozdělit na osobní a majetkové.¹⁶² Mnohdy není možné práva a povinnosti od sebe striktně oddělit, protože co je právem může být současně i povinností. Jako příklad je možné uvést právo volit na členské chůzi, které je spojeno s povinností nezneužít hlasovací právo k újmě spolku.

5.1. Povinnost loajality

Povinnost loajality¹⁶³ je jednou ze základních povinností člena, kterou je zajištěno samotné fungování spolku. Zjednodušeně je možné říci, že povinnost loajality prostupuje celý právní vztah mezi členem a spolkem. Samotným dodržováním povinnosti loajality vůči spolku je naplněna i povinnost loajality vůči ostatním členům. Není možné po členech vyžadovat přímou loajalitu mezi sebou navzájem, protože u velkých spolků se členové nemusejí ani vzájemně znát. Stanovení této povinnosti by bylo značně problematické a pro členy mnohdy nesplnitelné a nad míru zatěžující.¹⁶⁴ Na druhou stranu není možné tolerovat chování člena, jehož jedinou snahou by bylo poškození jiného člena v souvislosti s jeho působením ve spolku.

Autoři se zcela neshodnou, zda povinnost loajality je povinností smluvní¹⁶⁵ či zákonnou.¹⁶⁶ Přikláním se spíše k názoru, že se jedná o povinnost smluvní, především z důvodu povahy vzniku členství, které vzniká přijetím za člena na základě stanov, které mají povahu smlouvy *sui generis*. Spolu s tím je členství ve spolku dobrovolné. I znění ustanovení § 212 odst. 1 občanského zákoníku napovídá spíše pro smluvní pojetí povinnosti. Závěr, zda se jedná o smluvní či zákonnou povinnost, má následně dopad na posouzení možného vzniku odpovědnosti, zproštění se odpovědnosti a jejího celkového posouzení. Jedná-li se tedy o smluvní odpovědnost, je nutné aplikovat ustanovení § 2913 a násl. občanského zákoníku.

¹⁶² RONOVSÁ, Kateřina. *Spolkové a nadační právo*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 35. ISBN 978-80-210-4512-5.

¹⁶³ Dle ust. § 212 občanského zákoníku

¹⁶⁴ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020, s. 644. ISBN 978-80-7598-656-6.

¹⁶⁵ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 838, ISBN 978-80-7400-852-8

¹⁶⁶ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020, s. 644. ISBN 978-80-7598-656-6.

Z povinnosti loajality jsou odvozovány i další povinnosti nebo i práva člena, které tuto abstraktní povinnost konkretizují. Například respekt k vnitřnímu řádu spolku, bez kterého by nebylo fungování spolků dost dobře možné, protože zákonná právní úprava stanoví pouze závaznost stanov, nikoliv jiných spolkových předpisů. Povinnost loajality je odrazem čestnosti v právním jednání a ve sportu by se dala podřadit pod označení fair play.

Povinnost loajality člena spolku však není možné zaměňovat s povinností loajality členů voleného orgánu, kteří by měli klást zájmy spolku před své osobní zájmy.¹⁶⁷ Tento vysoký standard není možné požadovat i po řadových členech. U nich zcela postačí, když nebudou své zájmy prosazovat na úkor spolku.

Povinnost loajality není pouze záležitostí členů, ale je jí zatížen i spolek vůči svým členům. Jedná se o základní princip neodůvodněně neznevýhodňovat určité členy vůči ostatním. Členové by měli mít stejné postavení a rovný přístup ke všem výhodám plynoucím z členství.¹⁶⁸ Rozdílné zacházení je možné pouze v odůvodněných případech či při zavedení různého druhu členství,¹⁶⁹ kterému jsem se již blíže věnovala.

5.2. Povinnost slušného chování

U sportovních spolků se můžeme setkat i s požadavkem na jisté morální vlastnosti členů. Důraz je kladen především na slušnost, důstojnost, vzájemnou úctu a pravidla slušného chování.¹⁷⁰ Tyto povinnosti nesměřují pouze na chování člena uvnitř spolku, ale i vůči třetím osobám, čímž je dán celospolečenský rozměr spolkového působení.

Český svaz taekwon-DO ITF, z.s. do svých stanov začlenil i část filozofie daného sportu, kdy mezi povinnosti člena zařadil slib studenta ve znění: „*Budu dodržovat zásady taekwonda. Budu respektovat instruktora a sonbe. Nikdy taekwondo nezneužiji. Budu zastáncem svobody a spravedlnosti. Budu vytvářet mírovější svět.*“¹⁷¹ Podle mého názoru není špatné přímo do stanov začlenit základní pilíře, na kterých daný sport stojí, ale na druhou stranu si nejsem zcela jistá možností dané povinnosti efektivně vymáhat a členy za jejich porušení sankcionovat.

---

¹⁶⁷ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.273. ISBN 978-80-7400-653-1

¹⁶⁸ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.274. ISBN 978-80-7400-653-1

¹⁶⁹ Dle ust. § 220 občanského zákoníku

¹⁷⁰ Čl. IV odst. 5 písm. b) Stanov ČUS ze dne 6. 3. 2018, cit. 132

¹⁷¹ Čl. IV § 16 písm. b) Stanov Českého svazu taekwon - DO ITF, z.s. ze dne 10. 6. 2023, cit. 122

Pravidla chování mohou být dále upravena ve vnitřních předpisech spolku označených jako etický kodex¹⁷² či zásady pro chování trenéra.¹⁷³

Povinnost slušného chování se nevztahuje pouze na členy spolku, ale i na samotné spolky. Spolky by se ke svým členům měly chovat s respektem a pomáhat jim s naplňováním jejich sportovních cílů. Nevhodné chování sportovní organizace vůči svým členům je možné demonstrovat na případu Federace juda Iránské islámské republiky (dále jen „IRIJF“).¹⁷⁴ IRIJF zakazovala svým členům účastnit se utkání s judisty reprezentujícími Izrael či se účastnit medailových ceremoniálů, kde by byla předávána medaile i izraelskému judistovi. Trenéři závodníky nutili, aby prohráli svá utkání dříve, než by nastala situace, že se v soutěži s izraelským judistou potkají. Jednání IRIJF tedy nebylo na první pohled patrné, protože rozdíl mezi úmyslnou a neúmyslnou prohrou klidně i v úvodních utkáních není možné vždy rozpoznat. Světová federace juda se tímto problémem začala zabývat až po oznámení v té chvíli ještě íránského reprezentanta Saeida Mollaeia, který byl svými trenéry opakovaně na turnajích vyzýván, aby své zápasy prohrál a nedostal se do zápasu s izraelským judistou. Případ Saeida Mollaeia vyvrcholil na Mistrovství světa v judu v roce 2019, které se konalo v Tokiu, kde opakovaně odmítl prohrát své zápasy, aby se vyhnul izraelskému soupeři. Po každém vyhraném zápasu se nátlak stupňoval, až se nakonec do celé záležitosti vložil sám ministr sportu Iránské islámské republiky, který Mollaeiovi oznámil, že jestliže další zápas neprohraje, tak to bude mít neblahý dopad na jeho rodinu v Íránu. Mollaeid svůj další zápas prohrál, není však jasné, zda úmyslně či nikoliv. Světová federace juda po tomto zjištění poskytla Mollaeidovi bezprostřední ochranu a s jejich pomocí se mu podařilo přímo z Tokia odletět do Německa, kde požádal o azyl. Světová federace juda ukázala, že sportovní organizace by měly svým členům pomáhat i nad rámec sportu a chránit své členy proti politickému nátlaku. Disciplinární komise světové federace juda uložila IRIJF za její jednání zákaz činnosti na dobu 4 let.¹⁷⁵ Tímto rozhodnutím však bylo zasaženo do práva všech íránských judistů na účast ve světových soutěžích i olympijských hrách. Právu na účast na aktivitách spolku se budu podrobněji věnovat v další části práce.

---

¹⁷² World Taekwondo Code of Ethics účinný od 6. 10. 2020. Dostupné z WWW: http://www.worldtaekwondo.org/att_file/documents/WT%20Code%20of%20Ethics_as%20of%20Oct%206%202020.pdf a Zkušební řád příloha 2 – Morální kodex judisty ČSJu ze dne 12. 4. 2023. Dostupné z WWW: <https://www.czechjudo.org/dokumenty/10-trenersko-metodicka-komise?>

¹⁷³ Zásady pro chování trenéra na soutěžích ČSJu ze dne 30. 6. 2023. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=16

¹⁷⁴ CAS 2019/A/6500 Islamic Republic of Iran Judo Federation v. International Judo Federation a CAS 2019/A/6580 Islamic Republic of Iran Judo Federation v. International Judo Federation

¹⁷⁵ CAS 2021/A/7973 Islamic Republic of Iran Judo Federation v International Judo Federation

V souvislosti s izraelskými judisty si dovolím zmínit ještě jeden případ, na kterém je možné demonstrovat snahu sportovní organizace o ochranu práv svých členů. Případ se týká jedné z prestižních judistických soutěží Grand Slam Abu Dhabi, která se konala ve Spojených arabských emirátech v roce 2017. Izraelským judistům bylo umožněno se turnaje účastnit pouze pod podmínkou, že budou soutěžit pod označením Světové judistické federace, nikoliv pod vlajkou Izraele. Soupeři z některých zemí dokonce odmítli izraelským judistům po utkáních podat ruku. Na tatami se až moc promítla politická situace obou zemí, kdy Spojené arabské emiráty neuznávali Izrael jako stát. Celá záležitost vyvrcholila, když izraelský judista Tal Flicker vyhrál ve své váhové kategorii a místo izraelské hymny mu hrála hymna Světové judistické federace.¹⁷⁶ Tato skutečnost rozpoutala velkou diskuzi v judistickém prostředí, zda je toto v souladu s filozofií juda vytvořenou zakladatelem Jigoro Kanem. Všechny soutěže Grand Slam jsou pořádány pod záštitou Světové judistické federace a je to právě ona, která vybírá pořadatele jednotlivých turnajů. I v následujícím roce se měl turnaj konat ve Spojených arabských emirátech. Došlo však ze strany Světové judistické federace k jeho zrušení až do okamžiku, kdy Svaz juda Spojených arabských emirátů oficiálně nepotvrdil, že izraelští judisté mohou startovat pod svou vlajkou a na stupních vítězů bude hrát izraelská hymna.¹⁷⁷ Stalo se tak v době, kdy na poli mezinárodního práva Spojené arabské emiráty stát Izrael neuznávaly. Jedním z prvních izraelských judistů, který si národní hymnu vyslechl byl Sagi Muki ve váhové kategorii do – 81 kg. Není možné se domnívat, že se toto stalo pouze přičiněním sportovních organizací, ale je nutné zdůraznit, že Světová judistická federace byla připravena světové turnaje ve Spojených arabských emirátech bez tohoto příslibu nepořádat a nepodporovat turnaj, kde dochází ke zjevné diskriminaci na základě státní příslušnosti.

5.3. Účast na aktivitách spolku

Možnost účastnit se spolkových aktivit, je hlavním důvodem, proč členové do spolku vstupují. Jedná se o právo osobní povahy, které náleží výhradně osobě člena. Kdyby tomu tak nebylo, mohl by se sportovec ab absurdum při účasti na soutěži nechat zastoupit jinou osobou, což je zcela nepřijatelné.

Jednou z předních aktivit, které se členové sportovních spolků účastní jsou soutěže a utkání, pořádané daným spolkem, svazem případně mezinárodní organizací. Vnitřní předpisy

---

¹⁷⁶ <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/v-emiratech-neslo-jen-o-judo-ale-i-o-politiku-vitezny-m-izraelcum-nezahrali-hymnu-88405> [cit. 2024-03-07]

¹⁷⁷ <https://www.ijf.org/news/show/israelis-welcome-to-the-abu-dhabi-GS> [cit. 2024-03-07]

dále stanovují podrobné podmínky účasti v soutěži¹⁷⁸ a především pravidla, která musejí být v průběhu soutěže dodržována.

Soutěží se mohou povětšinou účastnit pouze členové, čímž je do jisté míry popřena dobrovolnost členství,¹⁷⁹ nicméně se jedná o podmínku, která slouží především k ochraně soutěžících osob, tudíž se jedná o podmínku přiměřenou. Ani všem členům spolku nemusí být umožněno účastnit se každé soutěže. Podmínky pro účast v soutěži mohou být stanoveny různě, například se může jednat o dosažení určitého věku, délky členství, stupně výkonnosti či počtu získaných bodů na předchozích vybraných soutěžích. Podmínky pro účast nesmějí být nastaveny diskriminačně a měly by být stanoveny s dostatečným předstihem, aby každý člen měl možnost se s nimi seznámit. U mezinárodních turnajů či olympijských her jsou stanovena nominační kritéria, která musejí být splněna, aby se sportovec mohl soutěže účastnit.

Při vytváření pravidel pro účast v turnajích musejí sportovní organizace brát zřetel mimo jiné i na předpisy evropského práva. Postoj evropského práva k předpisům vydávaným sportovními organizacemi se postupně vyvíjel. V prvotních rozhodnutích bylo striktně rozlišováno mezi sportovními pravidly, která mají ekonomický význam na vnitřní trh, a pravidly čistě sportovními.¹⁸⁰ Sport byl považován za předmět evropského práva pouze do té míry, kdy měl povahu ekonomické aktivity. Nutné je dále zmínit jedno z nejznámějších rozhodnutí ve věci Bosman, ve kterém byl posuzován fotbalový přestupní systém hráčů. Soudní dvůr dovodil, že *„jsou v rozporu s volným pohybem osob pravidla profesionálního fotbalu o odstupném za přestup profesionálního hráče, občana EU, do klubu v jiném členském státě EU, poté, co mu již vypršela jeho smlouva. Stejně tak odporují svobodě pohybu kvóty určující počet hráčů z jiného členského státu EU.“*¹⁸¹ Jedná se o jedno z významných rozhodnutí na základě, kterého přistoupily sportovní organizace ke změně svých předpisů.

Dále je možné zmínit rozhodnutí ve věci belgické judistky Christelle Deliège, kde se Soudní dvůr zabýval problematikou nominačních kritérií na mezinárodní turnaje. Soudní dvůr došel k závěru, že samotná nominační kritéria sportovních svazů pro výběr sportovců nejsou v rozporu s volným pohybem služeb, pokud se jedná o pravidlo neodmyslitelně související

---

¹⁷⁸ Technická pravidla AIBA ze dne 7. 9. 2017. Dostupné z WWW: <https://www.czechboxing.cz/data/document/file/technicka-pravidla-aiba.pdf>

¹⁷⁹ Blíže v části věnované individuální rovině sdrůžovacího práva.

¹⁸⁰ Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 12. 1974 - B.N.O. Walrave, L.J.N. Koch proti Association Union cycliste internationale, Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie a Federación Española Ciclismo. C-36/74

¹⁸¹ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007. s. 39. ISBN 978-80-903786-1-2

s organizováním dané sportovní soutěže.¹⁸² Význam tohoto rozsudku je nutné spatřovat především v tom, že byla posuzována pravidla, která se vztahují na poloprofesionální či amatérské sportovce.

Není možné nezmínit rozhodnutí Soudního dvora ve věci David Meca – Medina a Igor Majcen proti Evropské komisi, ve kterém bylo dovozeno, že pouhá skutečnost, že má pravidlo čistě sportovní povahu, jej nevylučuje z působnosti evropského práva.¹⁸³ Sportovní organizace musejí dbát toho, aby jimi vydávané předpisy neporušovaly svobodu volného pohybu pracovníků, volného pohybu služeb, svobodu usazování, soutěžní právo, nebo nebyly v rozporu s principem rovného zacházení a zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti.¹⁸⁴ Předpisy vydávané sportovními organizacemi musejí být v souladu se zásadou proporcionality, tudíž musejí být odůvodněny objektivními hledisky, která jsou přiměřená legitimitě sledovaného cíle.¹⁸⁵

Pro organizování výše uvedených soutěží nejsou důležité pouze aktivní sportovci, ale také členové zastávající funkci rozhodčích či trenérů. Mnohdy se jedná o funkce, pro které je nutné získat licenci či jinak prokázat potřebné znalosti. Podmínky pro jednotlivé funkce jsou stanovovány vnitřními předpisy¹⁸⁶ většinou na svazové úrovni, protože tito členové nevykonávají činnost rozhodčího pouze pro svůj mateřský spolek, ale i pro členy ostatních spolků sdružených ve svazu. Udělení takové to licence může být i předpokladem pro získání živnostenského oprávnění. Výkon funkce trenéra či rozhodčího je ve většině případů dále spojen s výdělečnou činností, což klade na spolek vyšší míru odpovědnosti, když licenci členovi pozastaví.

Vrátím-li se k aktivitám spolku, které nejsou spojeny především se soutěžemi, může se jednat o různé semináře, školení, akce pro děti jako jsou dětské dny či sportovní víkendy. U sportovních svazů věnujících se bojovým sportům se kupříkladu setkáváme s možností

---

¹⁸² Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. 4. 2000 - Christelle Deliège proti Ligue Francophone de Judo et Disciplines Associées ASBL, Ligue Belge de Judo ASBL, Union Européenne de Judo. C-51/96 a Christelle Deliège proti Ligue Francophone de Judo et Disciplines Associées ASBL, Ligue Belge de Judo ASBL, François Pacqué (C-191/97)

¹⁸³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. 7. 2006 - David Meca-Medina a Igor Majcen proti Komisi Evropských společenství. C-519/04 P

¹⁸⁴ EXNER, Jan. *Pravidla upravující příslušnost sportovců k národním týmům v kontextu práva Evropské unie*. Praha, 2018. Rigorózní práce (JUDr.). Univerzita Karlova. Právnická fakulta. s. 39. Dostupné z WWW: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/94687/150038201.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

¹⁸⁵ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. 6. 2019 - TopFit eV, Daniele Biffi proti Deutscher Leichtathletikverband eV, C – 22/18. V tomto rozhodnutí se Soudní dvůr zabýval pravidly upravujícími účast cizích státních příslušníků na národním mistrovství a možností získat titul národního mistra, kdy bylo dovozeno, že je nepřiměřené, aby sportovci nebyla vůbec povolena účast na národním mistrovství na základě státní příslušnosti.

¹⁸⁶ Český svaz taekwon-DO ITF - Směrnice č. 4 Kvalifikace trenérů ze dne 9. 12. 2022. Dostupné z WWW: https://www.taekwondo.cz/soubory/smernice-4_2022.pdf a Směrnice č. 15 Kvalifikace rozhodčích ze dne 15. 4. 2023. Dostupné z WWW: https://www.taekwondo.cz/soubory/smernice-15_2023.pdf

zvyšování technických stupňů. Členové po splnění předem stanovených podmínek získají vyšší pás, kdy některé stupně může udělit pouze mezinárodní asociace.

S účastí na aktivitách spolku je spojena i možnost členů využívat majetek spolku¹⁸⁷ podle podmínek stanovených vnitřním předpisem či rozhodnutím spolku. Spolu s tím souvisí povinnost člena řádně hospodařit se svěřenými hodnotami a chránit majetek spolku před poškozením, zničením, ztrátou či zneužitím.¹⁸⁸

5.4. Platba členských příspěvků

Platba členského příspěvku je jedinou povinností majetkového charakteru, kterou zákonná právní úprava stanoví. Nicméně je ponecháno v dispozici spolku, zda tuto povinnost ve svém zakladatelském právním jednání upraví. Není-li ve stanovách platba členského příspěvku upravena, není možné po členech jejich platbu vyžadovat.¹⁸⁹

Členské příspěvky mnohdy pro spolky tvoří hlavní zdroj příjmů, protože nemohou primárně vykonávat podnikatelskou činnost. Z toho to důvodu je povinnost platit členské příspěvky u spolků zakotvena ve stanovách velmi často.

Jak již bylo výše uvedeno, povinnost platit členské příspěvky musí být upravena na úrovni stanov, které mohou upravit tuto povinnost komplexně nebo mohou podrobnou úpravu přenechat do působnosti některého z orgánů spolku. Druhá možnost se jeví zcela zjevně pro spolek výhodněji, především z důvodu složitého procesu změny stanov.¹⁹⁰ Výši členského příspěvku je nutné pravidelně upravovat, především jedná-li se o jediný příjem spolku, a není možné každý rok kvůli tomu měnit zakladatelské právní jednání. V praxi by se tedy mohlo stát, že ke změně výše členského příspěvku nedojde po dlouhou dobu, ačkoliv by to bylo pro spolek z ekonomického hlediska vhodné. Dále pak o změně stanov rozhoduje členská schůze, kde by mohlo být mezi členy složité najít shodu na nové výši členských příspěvků.

Orgán pověřený stanovami vytvoří vnitřní předpis, ve kterém upraví podmínky platby členských příspěvků. Především jakým způsobem jsou členské příspěvky hrazeny, datum splatnosti, na jak dlouhé období se členský příspěvek hradí, a především výši členského příspěvku.

---

¹⁸⁷ Čl. IV. odst. 3 Stanov ČUS ze dne 6. 3. 2018, cit. 132

¹⁸⁸ Čl. IV odst. 2.6 Stanovy Českého olympijského výboru ze dne 27. 4. 2023. Dostupné z WWW: https://www.olympijskytym.cz/files/documents/1683020868_stanovy-cov-schvaleno-plenem-cov-27-4-2023.pdf

¹⁸⁹ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.299. ISBN 978-80-7400-653-1

¹⁹⁰ Srov. LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s.907. ISBN 978-80-7400-852-8

Při stanovení výše členského příspěvku je nutné stále dbát zásady rovného zacházení se členy a nezapomínat ani na dobré mravy. Bezpochyby nebude v praxi činit problémy, když všichni členové platí členské příspěvky ve stejné výši, ale mnohdy vyvstává potřeba výši členských příspěvků diferencovat. Jednou z možností je určit výši členských příspěvků podle druhu členství. Druh členství se často odvíjí od činností, které daný člen pro spolek vykonává a na druhé straně stojí výše nákladů, které s daným členem spolku vznikají, a proto by nemělo být problematické odlišnou výšku členských příspěvků zdůvodnit. Podrobněji bylo o rozdílných druzích členství pojednáno výše. U sportovních spolků se dále nabízí možnost určení výše členských příspěvků podle výkonnosti daného sportovce a s tím spojenými závody, kterých se účastní. U spolků, které se zabývají i sportovními aktivitami dětí, je možné členské příspěvky rozdělit podle věku dítěte nebo počtu tréninků, které jsou pro danou skupinu dětí pořádány. Je vhodné upozornit na skutečnost, že věk je jedním z diskriminačních důvodů, ale při stanovování výše členských příspěvků má k tomu spolek spravedlivý důvod, neboť u každé věkové skupiny pro spolek vznikají náklady na uspokojování jejich potřeb v objektivně odlišné výši. Dále je možné se setkat s rozdílnými členskými příspěvky pro nové a stávající členy, kdy záleží na uvážení spolku, jaké skupině budou stanoveny příspěvky vyšší. Vždy je však nutné, aby orgán stanovující výši členských příspěvků byl schopen různost výše vysvětlit a zdůvodnit.¹⁹¹

Kromě výše členského příspěvku je nutné stanovit i podmínky úhrady členského příspěvku. Členské příspěvky nemusejí být stanoveny pouze jako opakující se platba za určité období, ale mohou být upraveny i jako jednorázový vstupní členský příspěvek, který je člen povinen zaplatit před vstupem do spolku. Nejedná se o období členského vkladu jako u obchodních korporací, proto je tento příspěvek nevratný, není-li stanoveno jinak.

Stejně platí i o uhrazených členských příspěvcích, dojde-li k zániku členství.¹⁹² Avšak je možné se setkat i s názorem, že členské příspěvky je nutné po zániku členství vracet, nebo alespoň jejich poměrnou část, protože platí-li se členské příspěvky na období dopředu, měla by být podle obecné právní úpravy členovi vyplacena poměrná část členského příspěvku jako plnění z právního důvodu, který odpadl.¹⁹³ Při výpočtu této poměrné části je nutné zohlednit § 3000 občanského zákoníku, z kterého vyplývá, že spolek není povinen vyplatit část členského

---

¹⁹¹ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 907. ISBN 978-80-7400-852-8

¹⁹² ČERNÝ, Petr. *Zákon o sdružování občanů*. Beckovy texty zákonů s komentářem. C.H. Beck, 2010, s. 51. ISBN 978-80-7400-328-8.

¹⁹³ Dle ust. § 2991 občanského zákoníku srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2008, sp. zn. 32 Cdo 1848/2007: „Škoda Č. d. s. vznikla okamžikem zániku členství v Č. a. z. tím, že jí nebyly vráceny příslušné zálohy na členské příspěvky.“

příspěvku, byla-li již použita na činnost spolku.¹⁹⁴ Člen neplatí členský příspěvek za služby nebo zboží, které má být poskytnuto přímo jeho osobě. Naopak členské příspěvky slouží obecně k úhradě nákladů na provoz spolku, proto je těžké vypočítat, jaká část by měla být danému členovi skutečně vrácena. Pro posouzení možnosti vrátit členovi členský příspěvek je nutné zohlednit především znění stanov,¹⁹⁵ které mohou upravit, že se členský příspěvek vrací, nevrací, nebo se vrací pouze poměrná část.

Možnou alternativou k placení členských příspěvků, či vedle placení členských příspěvků je úprava brigádnických hodin pro členy v určitém rozsahu na dané období. Za neodpracované brigádnické hodiny je stanovena určitá peněžitá částka, kterou je člen povinen do stanoveného data zaplatit. Tento způsob je v souladu s povahou spolku, kdy se jedná o dobrovolné sdružení osob, které se snaží o naplnění společného cíle. Práce vyvíjená pro spolek může spočívat v pomoci na akcích pořádaných spolkem či při opravách a údržbě spolkového majetku. Úskalím stanovení této povinnosti je nutnost spolku zajistit všem členům možnost brigádnické hodiny odpracovat a dále nutnost vedení záznamů o odpracovaných hodinách. S tímto způsobem alternativního peněžitého plnění vedle členských příspěvků se můžeme setkat například u kynologických spolků.¹⁹⁶

Podmínky úpravy členských příspěvků nebo podoba plnění nahrazujícího či doplňujícího členské příspěvky je zcela v dispozici spolku, kdy jsou kladeny pouze minimální zákonné překážky, které v této oblasti omezují autonomii spolku. Mezi tyto podmínky řadíme především povinnost rovného zacházení se členy a zásadu dobrovolnosti členství. Porušením této zásady by bylo stanovení poplatku za vystoupení ze spolku.¹⁹⁷

5.5. Práva spojená s orgány spolku

Fungování spolku je zajišťováno prostřednictvím jeho orgánů. Do většiny orgánů zřízených na základě zákona či stanov jsou jeho členové voleni nebo jinak ustanovováni a každý člen má právo účastnit se zasedání členské schůze jako nejvyššího orgánu.¹⁹⁸ Nejvyšším orgánem může být i shromáždění delegátů¹⁹⁹ nebo se jej mohou účastnit pouze členové s určitým druhem členství. V těchto případech již nemusí být umožněna přítomnost všech členů

---

¹⁹⁴ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 300. ISBN 978-80-7400-653-1

¹⁹⁵ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 11. 2021, č. j. 13 Co 189/2021-194

¹⁹⁶ <https://kynologie-brno.cz/clenstvi/> [cit. 2024-01-21], <http://www.kkpavlovice.cz/clenske-prispevky> [cit. 2024-01-21]

¹⁹⁷ Dle ust. § 215 odst. 1 občanského zákoníku

¹⁹⁸ Dle ust. § 251 občanského zákoníku

¹⁹⁹ Dle ust. § 256 odst. 1 občanského zákoníku

spolku na zasedání.²⁰⁰ Blíže se zaměřím na postavení člena na členské schůzi v podobě upravené občanským zákoníkem.

Členskou schůzi svolává minimálně jeden krát ročně statutární orgán. Avšak členská schůze musí být statutárním orgánem svolána i z podnětu minimálně jedné třetiny členů. Limit jedné třetiny je dosti přísný s ohledem na ostatní formy korporací.²⁰¹ Nicméně stanovy mohou požadovanou hranici snížit nikoliv však zvýšit. V takovém případě by bylo ustanovení stanov neplatné. Na první pohled se zdá stanovení jedné třetiny členů zcela jasné, ale v praxi tomu tak být nemusí. Tento problém se může týkat především spolků, které se svou podobou přibližují svazům. Členství ve svazu byla věnována zmínka již dříve, kdy byla problematika složitosti členství nastíněna. Členy svazů jsou povětšinou kluby jako základní členové spolu s jednotlivými fyzickými osobami jako odvozenými členy, ale někdy i členy přímými, tudíž může být složité přesně stanovit jednu třetinu členů. Vhodnější se mi jeví svěřit možnost svolání členské schůze členům, kteří disponují jednou třetinou hlasů, protože hlasovací právo nemusí náležet všem členům, a přesto mají možnost být součástí třetiny usilující o svolání členské schůze. Rozdílná možnost výkonu hlasovacího práva musí být vždy stanovena pouze ve stanovách spolku, kde jsou upraveny i různé druhy členství.²⁰² Pro toto pojetí jedné třetiny členů svědčí i skutečnost, že vždy je nutné postavit na jisto, komu náleží hlasovací právo a v jaké podobě, bez toho by nemohla být rozhodnutí přijatá členskou schůzí platná. Dále pak zcela postrádá smysl svolání členské schůze sice třetinou členů, ale bez možnosti hlasovat a tedy ani přijmout závazné rozhodnutí.

Nekoná-li statutární orgán do třiceti dnů od podání návrhu na svolání členské schůze, může být svolána i samotnými členy.²⁰³ Členové mohou po statutárním orgánu požadovat součinnost²⁰⁴ především při zasílání pozvánek na členskou schůzi.

Pozvánky na členskou schůzi, a především jejich správné doručení, jsou klíčové pro předcházení následným problémům. Zákon uvádí, že pozvánka má být doručena vhodným způsobem,²⁰⁵ ale již nespécifikuje, co pod tímto vhodným způsobem spatřuje. Způsob doručení může být blíže specifikován ve stanovách spolku. Jinak se obecně jedná o způsob, jímž se o konání členské schůze mohou dozvědět všichni členové. Spolek může zvolit i více způsobů

---

²⁰⁰ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019, s. 327. ISBN 978-80-7400-747-7

²⁰¹ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 697. ISBN 978-80-7598-656-6.

²⁰² Dle ust. § 220 občanského zákoníku

²⁰³ Dle ust. § 248 odst. 2 občanského zákoníku

²⁰⁴ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 314. ISBN 978-80-7400-653-1

²⁰⁵ Dle ust. § 249 odst. 1 občanského zákoníku

doručení současně. Vhodnost způsobu je nutné posoudit především s ohledem na členskou základnu. Jinak se bude pozvánka doručovat ve spolku počítačových nadšenců oproti spolku odpůrců moderní techniky. Běžně se pozvánky doručují zasláním na elektronickou adresu člena nebo adresu bydliště spolu s vyvěšením pozvánky na internetových stránkách spolku či papírově v prostorách užívaných členy spolku. V pozvánce není nutné uvádět mnoho informací. Úplně postačí obsahuje-li přesné určení místa zasedání, čas a program schůze. Program schůze může být při zasedání měněn pouze v případě, že se zasedání účastní všichni členové oprávněni o dané otázce hlasovat. Jedná se o silnou ochranu nepřítomných členů a jejich práv, kdy se člen na základě pozvánky rozhoduje, zda se členské schůze zúčastní či nikoliv.²⁰⁶ Spolu s tím mají členové právo se na jednání členské schůze připravit a zjistit si pro své rozhodnutí potřebné informace.

Nebyl-li člen o konání členské schůze řádně obeznámen a z toho důvodu se jí nezúčastnil, může to být v odůvodněných případech důvodem pro zneplatnění rozhodnutí vydaného členskou schůzí. Nepřítomnost daného člena musí mít zásadní vliv na rozhodnutí o přijetí či nepřijetí daného rozhodnutí. Neměla-li nepřítomnost člena na hlasování vliv, není jeho nepozvání samo o sobě důvodem pro zneplatnění rozhodnutí.²⁰⁷

Zasedání členské schůze může být odvoláno vždy pouze jejím svolavatelem,²⁰⁸ čímž je zajištěna ochrana práv členů, kteří iniciovali její svolání. Bylo by nepřijatelné, kdyby statutární orgán na základě podnětu členskou schůzi svolal, ale ze své vlastní iniciativy by ji mohl odvolat.

Došlo-li k odvolání členské schůze méně než týden před jejím konáním, mají členové, kteří se dostavili na místo jednání, právo na náhradu účelně vynaložených nákladů.²⁰⁹ Ustanovení zákona chrání členy, kterým nebylo doručeno oznámení o zrušení nebo přesunutí členské schůze, ale spolek může ve svých stanovách právo na náhradu nákladů modifikovat. Nemůže jej zcela vyloučit, protože se jedná o ustanovení sloužící k ochraně člena jako slabší strany.

Právem člena je i možnost nechat se na členské schůzi zastoupit na základě plné moci. Stanovy však mohou stanovit bližší podmínky pro zastoupení, kdy v odůvodněných případech mohou stanovit, že zastoupení je možné pouze jiným členem spolku,²¹⁰ což je pro členy velmi omezující. Podmínky zastoupení je nutné vyřešit především u nezletilých členů spolku, kteří

---

²⁰⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2001, sp. zn. 29 Odo 155/2001

²⁰⁷ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. 28 Cdo 2773/2008

²⁰⁸ Dle ust. § 250 odst. 2 občanského zákoníku

²⁰⁹ Dle ust. § 250 odst. 1 občanského zákoníku

²¹⁰ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019, s. 326. ISBN 978-80-7400-747-7

nemusejí být způsobilí samostatně hlasovat. Při posouzení možnosti nezletilého samostatně hlasovat je nutné zohlednit kromě jeho věku a rozumové a volní vyspělosti i závažnost a složitost přijímaného rozhodnutí. Není-li nezletilý způsobilý o dané skutečnosti hlasovat samostatně, musí být zastoupen svým zákonným zástupcem. Stanovy však mohou upravit povinnost být zastoupen zákonným zástupcem vždy,²¹¹ čímž je možné předejít zpochybnění platnosti daného rozhodnutí.

Platné usnesení členské schůze může být přijato pouze za účasti většiny členů spolku, kdy rozhodnutí jsou přijímána nadpoloviční většinou přítomných.²¹² Stanovy mohou usnášeníschopnost upravit odlišně, především s ohledem na povahu spolku a předchozí zkušenosti. Při stanovování hranice usnášeníschopnosti je vhodné především zohlednit, zda mají všichni členové hlasovací právo. Členové bez hlasovacích práv jsou často přirozeně pasivní, protože přijímaná rozhodnutí nemohou aktivně ovlivnit, tudíž se většinou členské schůze účastnit nebudou. Při určení hranice usnášeníschopnosti je nutné klást důraz na případnou legitimitu přijatých rozhodnutí. Snížení hranice usnášeníschopnosti pod únosnou mez by mohlo vést k neplatnosti ustanovení stanov.²¹³

Náleží-li členovi hlasovací právo, musí jej vykonávat vždy s ohledem na povinnost loajality. Porušení povinnosti loajality představuje zneužití hlasovacího práva vedoucího k újmě spolku jako celku. Není rozhodující, zda se jedná o hlasování uvnitř spolku nebo o hlasování ve svazu či mezinárodní federaci, i při těchto hlasováních je člen vázán povinností loajality ke svému spolku. Problematické je, když je člen přímým členem jak spolku, tak svazu. V takovém případě je vázán povinností loajality k oběma, tudíž nesmí při svém hlasování poškodit zájmy ani jednoho nad nezbytně nutnou míru. Od této situace je nutné odlišit případy, kdy je přímým členem sám spolek a na zasedáních jej zastupuje člen statutárního orgánu, který je zástupcem *sui generis*.²¹⁴ Člen statutárního orgánu není vázán pouze povinností loajality, ale musí jednat s péčí řádného hospodáře, kdy povětšinou při hlasování musí převážít osobní zájem spolku nad zájmy svazu.

Domnívá-li se člen spolku či třetí osoba, do jejichž zájmů bylo rozhodnutím zasaženo, že došlo ze strany jiného člena ke zneužití jeho hlasovacího práva, mohou se obrátit na soud. Řízení o zneužití hlasovacího práva je řízením nesporným návrhovým, kdy účastníky řízení

---

²¹¹ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.316, ISBN 978-80-7400-653-1

²¹² Dle ust. § 252 odst. 1 občanského zákoníku

²¹³ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 697. ISBN 978-80-7598-656-6.

²¹⁴ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 14. 11. 2019, sp. zn. 5 Cmo 72/2019

jsou navrhovatel, spolek a člen, který se měl zneužití hlasovacího práva dopustit.²¹⁵ Před podáním žaloby je nutné zvážit, zda zneplatněním zneužitých hlasů může dojít ke změně rozhodnutí. Není-li tomu tak, není zde naplněn právní důvod pro podání žaloby, protože ke změně rozhodnutí nemůže dojít. Vhodnější je v takovém případě postupovat přímo proti danému členovi a podat návrh na jeho potrestání či případné vyloučení v rámci disciplinárního řízení. Zneužití hlasů se posuzuje vždy ke konkrétnímu rozhodnutí,²¹⁶ není možné paušálně vycházet z toho, že na daném zasedání člen zneužil svého hlasovacího práva při každém hlasování.

Aktivita člena ve spolkových orgánech neobnáší pouze možnost hlasovat, ale i možnost být volen do spolkových orgánů či navrhnout kandidáty na volené funkce. Členem voleného orgánu se může stát plně svéprávná fyzická osoba způsobilá k právním úkonům či osoba právnická, kterou zastupuje jí zvolený zástupce. K osobám, které se mohou ucházet o funkci v orgánu spolku je nutné podotknout, že zákon nevyžaduje, aby se jednalo o člena spolku, neurčí-li stanovy jinak. Na první pohled se tento záměr zákonodárce může zdát zvláštní, když základním prvkem spolku jsou jeho členové stejně jako u osobních obchodních společností,²¹⁷ ale umožňuje to spolkům zvolit si do svého vedení kompetentní osobu i s ohledem na skutečnost, že zajišťování potřeb spolku je velmi komplexní záležitostí a žádný ze členů by danou funkci nebyl schopen vykonávat s péčí řádného hospodáře.

Členové pak dále mohou předkládat jednotlivým orgánům své návrhy a podněty k jejich činnosti.

5.6. Právo na informace

Pouze informovaní členové mohou řádně vykonávat své hlasovací právo, proto je člen spolku oprávněn se dožadovat informací na zasedání členské schůze souvisejících s předmětem jednání.²¹⁸ Členové se mohou dožadovat i informací nesouvisejících s rozhodováním na dané členské schůzi, ale v takovém případě může být jejich dotaz zodpovězen i po skončení zasedání. Právo na informace i mimo členskou schůzi mohou upravit stanovy, ale naopak právo na informace není možné ve stanovách jakkoliv omezit.

Odmítnout poskytnutí informací může spolek pouze v případě, že se jedná o informace jejichž uveřejnění zákon zakazuje nebo by jejich uveřejnění způsobilo spolku vážnou újmu.

²¹⁵ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 3. 2. 2022, sp. zn. 5 Cmo 234/2021-197

²¹⁶ ŠVESTKA, Jirí; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 645. ISBN 978-80-7598-656-6.

²¹⁷ Srov. § 106 zákon o obchodních korporacích

²¹⁸ Dle ust. § 251 občanského zákoníku

Rozhodnutí o neposkytnutí informací by mělo být řádně odůvodněno, protože členovi náleží právo se proti rozhodnutí bránit i soudní cestou, domnívá-li se, že informace měly být poskytnuty.

S právem na informace úzce souvisí možnost členů seznámit se se stanovami, kdy povinností spolku je mít ve svém sídle uložené úplné znění stanov a umožnit k nim přístup.²¹⁹ Tato povinnost se týká pouze stanov, ale nikoliv jiných vnitřních předpisů, čímž dochází k oslabení ochranné funkce toho to ustanovení. Navíc v současnosti člen případně i jiná osoba má možnost dohledat úplné znění stanov ve spolkovém rejstříku, jehož sbírka listin je volně přístupná na internetu a spolek má povinnost aktuální znění stanov do sbírky zakládat. Naopak vnitřní předpisy nejsou nikde povinně zveřejňovány, tudíž by bylo vhodné, aby spolek měl spíše povinnost mít v sídle vnitřní předpisy. Nutno podotknout, že v současnosti zveřejňuje většina spolků své vnitřní předpisy na svých internetových stránkách, což je vhodné doporučit i s ohledem na skutečnost, že není možné po členech vyžadovat dodržování předpisů, se kterými se nemohli seznámit.

V sídle spolku se může člen dále seznámit i se zápisy ze zasedání členské schůze, jestliže stanovy neurčí jiný způsob, jakým je možné se se zápisy seznámit,²²⁰ povětšinou se i zápisy uveřejňují na internetových stránkách.

5.7. Seznam členů

Vedení seznamu členů slouží předně k evidenci členů, kde podrobnosti vedení evidence upravují stanovy nebo jiný vnitřní předpis.

Zákonodárce i u povinnosti vedení seznamu členů zvolil překvapivě zdrženlivý přístup a spolkům vedení seznamu členů striktně neukládá. Do jisté míry se jedná o velmi překvapivý přístup s ohledem na skutečnost, že spolek je korporací a jejím stavebním kamenem jsou právě členové. Vedení seznamu členů je však spolku třeba spíše doporučit, protože z toho plynou benefity pro členy i samotný spolek.

Ve vedení seznamu členů je možné spatřovat především posílení právní jistoty, kdy je ze seznamu možné vyčíst přesný počet členů, což má dopady do samotné existence spolku, který musí být po celou dobu tvořen minimálně třemi členy. Určení přesného počtu členů je důležité i při svolávání a konání členské schůze pro stanovení usnášeníschopnosti a počtu hlasů, které jsou potřebné pro přijetí rozhodnutí. V této souvislosti je vhodné do seznamu členů uvádět

---

²¹⁹ Dle ust. § 221 občanského zákoníku

²²⁰ Dle ust. § 254 občanského zákoníku

i kontaktní údaje členů, aby jim bylo možné řádně doručit pozvánku na členskou schůzi, ale i jiné důležité dokumenty. Takovým to dokumentem může být výzva k úhradě členských příspěvků či rozhodnutí o vyloučení. U rozhodnutí o vyloučení člena se můžeme při nevedení seznamu členů setkat s výkladovými problémy, protože zákonodárce se zápisem do seznamu členů spojuje počátek běhu objektivní promlčecí lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí.²²¹ O této problematice bude pojednáno blíže v části věnující se zániku členství.

Rozhodne-li se spolek seznam členů vést, je nutné při jeho vedení dodržovat předpisy pro ochranu osobních údajů. Pro zpracování základních informací není třeba výslovného souhlasu členů, protože se jedná o zpracování v oprávněném zájmu spolku.²²² S podmínkami vedení seznamu členů je člen seznámen již při vstupu do spolku, kdy základní podmínky jsou upraveny ve stanovách. Souhlas člena je naopak vyžadován vždy, když se jedná o zpracování zvláštní kategorie osobních údajů jako jsou informace o zdravotním stavu,²²³ které mnohdy budou sportovní spolky zpracovávat, aby zjistily způsobilost členů účastnit se soutěží i jiných aktivit spolku.

Souhlas člena je dále nutný, rozhodne-li se spolek zpřístupnit seznam členů veřejnosti. Pro tento souhlas není zákonem předepsána žádná speciální forma, ale vždy musí být udělen před zveřejněním. Jeví se tedy vhodné, aby souhlas se zveřejněním údajů byl členem udělen již v souvislosti se vznikem členství v písemné podobě, aby jej byl spolek schopen doložit. Seznam členů může být veden i kombinovanou formou tak, že veřejně jsou zpřístupněny pouze určité údaje nebo že jsou údaje zpřístupněny pouze členům.

V každém případě je právem člena žádat spolek o potvrzení s výpisem ze seznamu členů, kde jsou uvedeny údaje o jeho osobě.²²⁴ U sportovních spolků je takovýto výpis často představován ve formě licenční karty, na které jsou pouze základní údaje o členovi, aby se jí mohl prokázat při účasti na sportovních soutěžích.

---

²²¹ Dle ust. § 242 občanského zákoníku

²²² Dle čl. 6 písm. f) nařízení GDPR

²²³ Dle čl. 9 nařízení GDPR

²²⁴ Dle ust. § 236 odst. 2 občanského zákoníku

6. Způsoby ochrany členských práv

6.1. Neplatnost rozhodnutí orgánů spolku

Práva a povinnosti členům vznikají povětšinou rozhodnutím některého z orgánů spolku, který při svém rozhodnutí musí vycházet z vnitřních předpisů a stanov spolku, kdy nesmí opomenout ani zákonná ustanovení a zásady. Domnívá-li se člen spolku, že přijaté rozhodnutí je chybné, má právo se proti němu bránit.

Přezkum je umožněn u jakéhokoliv rozhodnutí bez ohledu na orgán, který jej vydal.²²⁵ Nežli se člen obrátí na soud, musí vyčerpát vnitro spolkové prostředky ochrany, které jsou upraveny stanovami případně jiným vnitřním předpisem, bez toho by soud žalobu zamítl.²²⁶ Avšak může nastat situace, kdy stanovy žádný postup přezkumu neupravují, nelze však bez dalšího uzavřít, že se člen v takovém případě může bez dalšího obrátit přímo na soud. Z textu zákona plyne, že na soud je možné se obrátit pouze v případě, že není možné se neplatnosti dovolat u orgánů spolku.²²⁷ Člen by se měl minimálně pokusit obrátit na orgán, který rozhodnutí vydal a pokusit se o smírné vyřešení dané věci. Není-li vyřešení možné uvnitř spolku, může se člen obrátit na soud s návrhem na neplatnost rozhodnutí orgánů spolku.

Mezi autory nepanuje úplná shoda, zda se jedná o řízení sporné²²⁸ či nesporné.²²⁹ Určení této skutečnosti je zcela stěžejní již pro samotné podání žaloby příslušnému soudu. Obdobně se tato problematika dotýká řízení o přezkumu vyloučení člena, kde se blíže zaměřím na povahu řízení a příslušnost soudu. Obě řízení jsou si svou povahou blízká, tudíž závěr o nesporné povaze řízení a rozhodnutí o neplatnosti vyloučení člena je možné aplikovat i na řízení o neplatnosti rozhodnutí spolku. Jedná se tedy o řízení nesporné,²³⁰ ke kterému je věcně příslušný krajský soud a místně příslušný je soud podle sídla spolku. Aktivně legitimován je člen spolku, jehož se rozhodnutí dotýká,²³¹ anebo osoba, která má na rozhodnutí zájem hodný právní ochrany.²³² Do druhého okruhu osob řadíme ty, kteří nejsou přímo členy spolku, ale spolkovým rozhodnutím bylo zasaženo do jejich zájmů. Zájem hodný právní ochrany musí být ze strany těchto osob v žalobě osvědčen.²³³

²²⁵ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 10. 2021, sp. zn. 14 Cmo 334/2020-121

²²⁶ Nález Ústavního soudu ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. I. ÚS 3486/10

²²⁷ Dle ust. § 258 občanského zákoníku

²²⁸ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav. *Vzory smluv, petitů a zakládacích listin dle nového občanského zákoníku*. 2., upravené a rozšířené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 81. ISBN 978-80-7400-648-7

²²⁹ SVEJKOVSKÝ, Jaroslav. *Právnícké osoby v novém občanském zákoníku: komentář*. V Praze: CH Beck, 2013, s. 244. ISBN 978-80-7400-445-2

²³⁰ Dle ust. § 85 písm. a) zákon o zvláštních řízeních soudních

²³¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2304/2011

²³² Dle ust. § 258 občanského zákoníku

²³³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2020, sp. zn. 27 Cdo 458/2019

Návrh na neplatnost rozhodnutí může směřovat proti rozličným typům rozhodnutí, například lze uvést návrh člena spolku na neplatnost rozhodnutí spolkového svazu,²³⁴ účastníka fotbalového utkání proti fotbalové asociaci o uložení spolkové sankce,²³⁵ nebo člena šachového oddílu proti rozhodnutí šachového svazu, jehož členem byl šachový oddíl.²³⁶

Navrhovatel se může na soud obrátit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy se o rozhodnutí dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku od vydání rozhodnutí.²³⁷ Dikce zákona je trochu odlišná od postupu při vyloučení člena, kdy se lhůta počítá od konečného rozhodnutí.²³⁸ U neplatnosti rozhodnutí spojuje zákon běh lhůty s vydáním samotného rozhodnutí.²³⁹ Avšak je-li vnitřní přezkum interními předpisy stanoven, bude návrh na neplatnost rozhodnutí směřovat až proti rozhodnutí přezkumného orgánu. Lhůta tedy běží srovnatelně až od vydání konečného rozhodnutí ve věci.²⁴⁰ Není-li přezkum interními předpisy pevně stanoven, nemůže navrhovatel snahou o vyřešení dané věci uvnitř spolku ztrácet mnoho času, protože již mu běží promlčecí lhůta, která má prekluzivní povahu.²⁴¹

Podáním návrhu není pozastavena účinnost napadeného rozhodnutí. Členové jsou povinni se rozhodnutím i nadále řídit.²⁴²

Dovídá-li soud, že návrh byl podán včas oprávněnou osobou, přistoupí k přezkumu napadeného rozhodnutí. Nejprve se zaměří na procesní postup, jakým bylo rozhodnutí přijato, kde se zaměřuje na pochybení, která mohla vést k protiprávnosti rozhodnutí. Především zkoumá, zda bylo rozhodnutí přijato příslušným orgánem, splňuje náležitosti předepsané zákonem a stanovami a bylo řádně oznámeno. Posuzuje i další náležitosti s ohledem na konkrétní případ.

Následně přistoupí k věcnému přezkumu daného rozhodnutí, u kterého se však musí řídit zásadou zdrženlivosti s ohledem na spolkovou autonomii. Zákonná právní úprava umožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat pouze z důvodu rozporu se stanovami nebo zákonem. Není zcela jasné, co vše je možné v tomto případě pod pojem stanov zahrnout. Někteří autoři dovozují, že za stanovy je nutné v tomto případě považovat i jiné vnitřní předpisy

---

²³⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. 28 Cdo 2750/2005

²³⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. 28 Cdo 3074/2012

²³⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 10. 2011, sp. zn. 28 Cdo 1075/2011-I. 1

²³⁷ Dle ust. § 259 občanského zákoníku

²³⁸ Dle ust. § 242 občanského zákoníku

²³⁹ Dle ust. § 259 občanského zákoníku

²⁴⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 29 Cdo 5859/2016

²⁴¹ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 716. ISBN 978-80-7598-656-6.

²⁴² Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 9. 2019, sp. zn. 14 Cmo 99/2018

vydané na základě stanov a stanovy provádějící.²⁴³ S tímto závěrem není možné bez dalšího souhlasit. Extenzivní výklad pojmu stanovy není zcela na místě. Stanovy mají výsostné postavení ve vnitřních předpisech spolku, jejich přijetí i případné změny mají přísnější režim než jiné vnitřní předpisy. Je tedy nutné s posouzením rozporu s jiným vnitřním předpisem být opatrný,²⁴⁴ protože z textu zákona není možné tento závěr dovodit. Je možné setkat se i s názorem, že rozpor s vnitřním předpisem nemůže být důvodem pro vyslovení neplatnosti rozhodnutí spolku.²⁴⁵

Zjistí-li soud pochybení, které by mohlo způsobovat neplatnost daného rozhodnutí, neznamená to, že bez dalšího přistoupí k rozhodnutí o neplatnosti daného rozhodnutí. Soud neplatnost rozhodnutí nevysloví v případě, že porušení zákona či stanov nezpůsobuje závažné právní následky a je zde zájem spolku hodný právní ochrany na zachování rozhodnutí v platnosti.²⁴⁶ Neplatnost rozhodnutí dále není možné vyslovit, bylo by tím zasaženo do práv třetích osob nabytých v dobré víře.²⁴⁷ Při rozhodnutí o neplatnosti musí soud na jedné straně vážit zájmy navrhovatele a na druhé straně zájem spolku na spolkovou autonomii. Příkladem je možné uvést, že soud nevysloví neplatnost rozhodnutí o uložení sankce členovi, která představuje pouze minimální zásah do jeho práv. Naopak u rozhodnutí ukládajících citelné sankce již soudu přísluší rozhodnout o jejich neplatnosti.²⁴⁸

Lze tedy shrnout, že se musí jednat o tak závažné porušení, které vedlo k závažným právním následkům a zájem navrhovatele na ochraně zasažených práv převyší nad zájmem na ochraně spolkové autonomie a práv třetích osob nabytých v dobré víře.²⁴⁹ Je tedy možné, že soud dá za pravdu navrhovateli, že daným rozhodnutím bylo zasaženo do jeho práva, ale neplatnost rozhodnutí nevysloví, protože v konkrétním případě převážil zájem na nevyslovení neplatnosti rozhodnutí. Tato situace by se měla promítnout i do rozhodnutí o nákladech řízení, kdy byl navrhovatel úspěšný, i když nebylo rozhodnuto o neplatnosti rozhodnutí. Soud může navrhovateli přiznat náhradu nákladů řízení.²⁵⁰

---

²⁴³ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2010, sp. zn. 28 Cdo 1981/2010, Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. 28 Cdo 4852/2009

²⁴⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 10. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2094/2011

²⁴⁵ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 10. 2021, sp. zn. 14 Cmo 334/2020-121

²⁴⁶ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 717. ISBN 978-80-7598-656-6.

²⁴⁷ Dle ust. § 260 odst. 2 občanského zákoníku

²⁴⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5249/2015

²⁴⁹ Dle ust. § 260 občanského zákoníku

²⁵⁰ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. 8. 2023, sp. zn. 6 Cmo 50/2023

Rozhodnutí soudu je deklaratorní povahy s účinky *ex tunc*, ale je možné se setkat i s názorem, že rozhodnutí soudu je povahy konstitutivní.²⁵¹

Z výše uvedeného vyplývá, že člen spolku má sice možnost se obrátit s přezkumem rozhodnutí na soud, avšak ten má pouze omezené možnosti do spolkové autonomie zasáhnout. Další nevýhodou soudního přezkumu je délka celého řízení, kdy pouze prvoinstanční řízení trvá průměrně přes 300 dní.²⁵² Což pro potřeby sportovních sporů není zcela optimální, především pro spory dotýkající se účasti v soutěžích, kdy délka jednoho soudního řízení přesáhne bezpočet soutěží a mnohdy i délku uloženého trestu. Z tohoto důvodu sportovní organizace dávají přednost alternativním způsobům řešení sporů.

6.2. Rozhodčí komise jako orgán spolku

Zřízení rozhodčí komise je jednou z možností, jak umožnit členům alternativní způsob řešení sporů. Rozhodčí komisi není možné ustanovit pouhým vnitřním předpisem. Musí se vždy jednat o stanovy a členové rozhodčí komise musejí být zapsáni do spolkového rejstříku. Do spolkového rejstříku se dále zapisuje název rozhodčího orgánu, počet členů komise, jejich jméno a adresa místa pobytu, den vzniku či zániku funkce a adresa pro doručování podání.²⁵³ Údaje jsou zapisovány především s ohledem na ochranu zájmů členů. Takto zřízenou rozhodčí komisi nalezneme například u Česká basketbalová federace z.s., jejíž arbitrážní komise má sedm členů. U Českého svazu juda se můžeme setkat také s orgánem, který nese označení rozhodčí komise a stanovy upravují, že se jedná o orgán, jehož činnost je upravena zákonem č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů (dále jen „*zákon o rozhodčím řízení*“).²⁵⁴ Avšak ve spolkovém rejstříku je zapsán pouze počet členů rozhodčí komise, zcela chybí jakékoliv údaje o rozhodcích či doručovací adresa. Není tedy zcela jisté, zda je možné rozhodnutí vydaná tímto orgánem považovat za vykonatelné rozhodčí nálezy, když zápis ve spolkovém rejstříku trpí podstatnými vadami. Pro zhodnocení této situace bude rozhodující, zda zápis do spolkového rejstříku má povahu konstitutivní²⁵⁵ či deklaratorní.²⁵⁶ Příležitostí mi přijde závěr, že se jedná především o pochybení spolku, který má povinnost veškeré údaje řádně

²⁵¹ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 955. ISBN 978-80-7400-852-8

²⁵² České soudnictví 2022: Výroční statistická zpráva str. 85. Dostupné z WWW: https://justice.cz/documents/2509270/0/Ceske_soudnictvi_2022_verze_k_publicaci.pdf/510f7a37-4987-4fe7-9a2a-3a710cd9f406

²⁵³ Dle ust. § 29 odst. 1 písm. c) zákona o veřejných rejstřících

²⁵⁴ Čl. 53 odst. 7 Stanov ČSJu ze dne 11. 6. 2022, cit. 49

²⁵⁵ KOHOUT, David. *Rozhodčí komise spolku podle § 265 obč. zák. a její využitelnost při řešení sporů uvnitř sportovních asociací*. Rekodifikace & praxe, 2015, č. 1. s. 2. ISSN 1805-6822

²⁵⁶ DOBROZEMSKÝ, Václav. *Rozhodčí komise spolku*. UNES: účetnictví a daně pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, organizační složky státu a nevýdělečné organizace, 2017, č. 7, s. 16, Online: Wolters Kluwer. Dostupné v ASPI: LIT235783CZ [cit. 2023-11-09]

zapisovat do spolkového rejstříku. Není-li rozhodčí komise řádně zapsána, může to být vykládáno jako vůle spolku rozhodčí komisi ve smyslu ustanovení § 265 občanského zákoníku nezřídit.²⁵⁷ Tento závěr je ku prospěchu členů spolku jako slabší strany, protože v případě že se nejedná o rozhodčí komisi, mohou se obrátit na soud, aby rozhodnutí orgánu přezkoumal podle ustanovení § 258 a násl. občanského zákoníku.

Nejvyšší soud však dovedl, že naplňuje-li orgán spolku materiální znaky rozhodčí komise ve smyslu ustanovení § 265 občanského zákoníku, jedná se o rozhodčí komisi a tuto skutečnost není možné zvrátit ustanovením stanov, které výslovně deklarují, že se o rozhodčí komisi ve smyslu občanského zákoníku spolu se zákonem o rozhodčím řízení nejedná.²⁵⁸ Podle mého názoru bylo tímto rozhodnutím značně zasaženo do spolkové autonomie, když jsou orgánu spolku přiznávány vlastnosti, které jeho členové nezamýšleli. Nad to je nutné zdůraznit, že bylo zasaženo i do práv členů spolku, kterým bylo odebráno jejich právo na přezkoumání rozhodnutí orgánu spolku v režimu § 258 občanského zákoníku oproti omezenému přezkoumání rozhodčího nálezu podle ustanovení § 31 a násl. zákona o rozhodčím řízení.

Řádně zřízené rozhodčí komisi náleží rozhodovat sporné záležitosti spadající do spolkové samosprávy v rozsahu určeném stanovami. Působnost rozhodčí komise musí být ve stanovách formulována určitě, aby bylo patrné, které druhy sporů jí náleží rozhodovat. Sama komise nemůže svou působnost rozšiřovat. Rozšíření působnosti není možné ani žádným vnitřním předpisem kromě stanov. V případě, že stanovy o rozsahu působnosti rozhodčí komise mlčí, náleží jí rozhodovat pouze spory o placení členských příspěvků a přezkoumávat rozhodnutí o vyloučení člena.²⁵⁹ Zřízením rozhodčí komise tedy není zcela vyloučena pravomoc soudu rozhodovat o určitých spolkových sporech.

Pravomoc rozhodčí komise spolku není dána žádnou zvláštní rozhodčí smlouvou. Rozhodčí doložka je již obsažena ve stanovách, které jsou smlouvou *sui generis*. Členové přistoupením ke stanovám vyjadřují svou vůli řešit vzniklé spory před rozhodčí komisí spolku,²⁶⁰ tudíž člen spolku nemá možnost se rozhodčí pravomoci komise vyhnout a řešit všechny své spory zcela před obecnými soudy.²⁶¹

---

²⁵⁷ FORST, Adam; SEDLÁČEK, Dušan. *Rozhodčí komise spolku*. 2018, č. 1, Online. Newsletter Havel & Partners. Dostupné v ASPI: LIT246496CZ [cit. 2023-11-09]

²⁵⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2023, sp. zn. 27 Cdo 3737/2021

²⁵⁹ Dle ust. § 265 občanského zákoníku

²⁶⁰ GREPL, Jan. *Rozhodčí komise spolku*. Právní rozhledy, 2020, č. 22, s. 780-784. ISSN 1210-6410

²⁶¹ ŠVESTKA, Jirí; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 722. ISBN 978-80-7598-656-6.

U rozhodčí komise spolku někdy vyvstává pochybnost dostatečného naplnění práva na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny, když zákonná právní úprava staví rozhodčí řízení před komisí spolku za rovnocennou formu jiným rozhodčím řízením, a tedy i k některým rozhodnutím obecných soudů. Problém může být spatřován v tom, že se jedná přímo o orgán daného spolku, kdy členové orgánů jsou obecně vázáni povinnostmi loajality ke spolku. Členové se tedy dostávají do pozice, kdy jsou vázáni povinnostmi loajality ke spolku, ale současně mají povinnost rozhodovat předložené spory spravedlivě a nestranně.²⁶² Rozhodčí komise musí mít tedy z povahy své funkce odlišné postavení než ostatní orgány, povinnost loajality u jejích členů je nutné vykládat ve smyslu, že povinnost loajality naplňují v případě, že rozhodují spory nestranně a spravedlivě.

Členy rozhodčí komise nemusejí být pouze členové spolku. Do funkce mohou být zvoleny i třetí osoby stejně jako u jiných spolkových orgánů. Uchazeči o členství v rozhodčí komisi musejí splnit zákonné podmínky, aby mohli být do funkce rozhodce zvoleni. Kvalifikační požadavky na rozhodce jsou stanoveny v občanském zákoníku. Členem rozhodčí komise se může stát pouze osoba fyzická, bezúhonná, zletilá a plně svéprávná. Dále pak rozhodce nesmí být členem statutárního orgánu nebo kontrolní komise spolku.²⁶³

Na rozhodce jsou kladeny i požadavky v rámci konkrétního řízení, kdy jednotlivý člen může být z rozhodování daného sporu vyloučen za situace, že by nemohl rozhodovat nepodjatě.²⁶⁴ Zákonná právní úprava tedy stanoví dostatečné podmínky na členy rozhodčí komise, aby bylo řízení před rozhodčí komisí nestranné a v konečném důsledku i spravedlivé, čímž by mělo být zachováno právo člena na spravedlivý proces.

Z výše uvedeného vyplývá, že při samotném rozhodování může dojít ke snížení počtu rozhodců, kteří mohou v dané věci rozhodnout. Z toho důvodu je vhodné vytvořit rozhodčí komisi, která čítá více než tři členy, jak stanoví občanský zákoník,²⁶⁵ protože klesne-li počet způsobilých rozhodců pod tři, komise řízení zastaví,²⁶⁶ čemuž je vhodnější předejít.

Řízení před rozhodčí komisí spolku se neřídí pouze občanským zákoníkem, ale i zákonem o rozhodčím řízení, konkrétně částí sedmou nazvanou „*Řízení před rozhodčí komisí spolku*“. Ostatní části zákona se použijí, jestliže neodporují speciální povaze spolkového

---

²⁶² LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 997. ISBN 978-80-7400-852-8

²⁶³ Dle ust. § 266 odst. 2 občanského zákoníku

²⁶⁴ Dle ust. § 266 odst. 3 občanského zákoníku

²⁶⁵ Dle ust. § 266 odst. 1 občanského zákoníku

²⁶⁶ Dle ust. § 40f odst. 3 zákona o rozhodčím řízení

rozhodčího řízení.²⁶⁷ Zákon zároveň připouští, aby si spolek postup řízení před rozhodčí komisí upravil odchylně stanovami nebo vnitřním předpisem výslovně označeným ve stanovách.²⁶⁸ Avšak spolek je při tvorbě vnitřní úpravy řízení omezen donucovacími ustanoveními zákona, kterým nesmí odporovat. Mezi donucovací ustanovení například řadíme ta, která se dotýkají přezkumu rozhodčího nálezu vydaného spolkovou rozhodčí komisí.²⁶⁹ Vnitřní předpis nemůže stanovit, že by rozhodčí nálezy měly být přezkoumávány v režimu podle ustanovení § 258 občanského zákoníku.²⁷⁰ Při přezkumu rozhodčího nálezu soudem je nutné vždy postupovat podle ustanovení § 40j zákona o rozhodčím řízení.

Nicméně je vhodné upozornit na skutečnost, že rozhodčí komise není ve spolecích běžným orgánem. Pouze malé množství spolků se k vytvoření rozhodčí komise uchýlí. Z těchto spolků pak nejvíce rozhodčích komisí nalezneme u sportovních spolků.²⁷¹ Rozhodčí komise je komplexním orgánem, jak bylo výše popsáno, který jako jediný vydává závazná rozhodnutí, která jsou exekucním titulem a jsou tudíž přímo vymahatelná státní mocí. Spolek tedy musí zajistit, aby rozhodčí řízení probíhalo v souladu se zákonem a osoby rozhodců byly pro rozhodování kompetentní, což na spolek klade povinnost vysoké míry odbornosti, čehož mnohdy není schopen dosáhnout.

Variantou tedy může být, že spolek ve svých stanovách přenese rozhodovací pravomoc na rozhodčí komisi svazu, jehož je členem.²⁷² U rozhodčí komise svazu však může vyvstat problém, když se jedná o svazy, jejichž členy jsou pouze samotné spolky nikoliv jednotliví členové. Rozhodčí komisi spolku náleží rozhodovat pouze záležitosti spolkové samosprávy a nemohou rozhodovat spory vzniklé mezi členem a třetí osobou. Nicméně je možné se setkat s názorem, že se v takovém případě jedná o rozhodčí smlouvu, která je pouze obsažena ve stanovách a na řízení se použijí obecné předpisy rozhodčího řízení.²⁷³ Je tedy možné řešit spor před rozhodčí komisí svazu.

Rozhodčí komise spolku není jediným možným alternativním způsobem řešení sportů ve sportovním prostředí. Nově se mohou sportovní organizace obrátit na Národní rozhodčí soud

---

²⁶⁷ OLÍK, Miloš. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů: komentář*. Online. Praha: Wolters Kluwer, 2015. § 40e ISBN 978-80-7478-714-0. Dostupné v ASPI: ASPI_ID KO216_1994CZ

²⁶⁸ Dle ust. § 40f odst. 2 zákona o rozhodčím řízení

²⁶⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2023, sp. zn. 27 Cdo 3737/2021

²⁷⁰ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 3. 2019, sp. zn. 14 Cmo 30/2018

²⁷¹ ZECHOVSKÝ, Jakub. *Rozhodčí komise spolku v české právní úpravě a praxi*. Online. Časopis pro právní vědu a praxi, 2018, č. 1, s. 169-180. ISSN: 1805-2789

²⁷² RŮŽIČKA, Hynek. *Právní postavení profesionálních sportovců a profesionální sportovní smlouvy*. Beckova edice právní instituty. C.H. Beck, 2022, s. 155. ISBN 978-80-7400-895-5.

²⁷³ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 1002. ISBN 978-80-7400-852-8

pro sport,²⁷⁴ kterému náleží rozhodovat spory v souvislosti s dopingem, jakož i spory ve věcech disciplinárních deliktů sportovců anebo členů sportovních organizací. Sportovní organizace musí o projednání věci před rozhodčím soudem požádat a zároveň tento postup musí být v souladu s vnitřními předpisy sportovní organizace. Řízení před Národním rozhodčím soudem pro sport však není řízením rozhodčím, přestože soud toto označení nese.²⁷⁵

Podobným alternativním způsobem řešení mohou být na mezinárodní úrovni rozhodčí soudy zřízené jednotlivými mezinárodními sportovními asociacemi, které nabízejí svým členům řešení jejich sporů s ohledem na specifika jejich sportovního odvětví, a především potřebu rychlého vyřízení sporu.²⁷⁶

V neposlední řadě mohou sportovní spolky do svých stanov zakomponovat rozhodčí doložku, která založí pravomoc Rozhodčího soudu pro sport se sídlem Lausanne.²⁷⁷ Ve stanovách ani jednoho z porovnávaných svazů rozhodčí doložku nenalezneme, ale u jejich mezinárodních asociací již ano. Rozhodčímu soudu pro sport přísluší rozhodovat spory komerční, disciplinární či organizační povahy, ale i spory týkající se kvalifikačních nebo nominačních kritérií.²⁷⁸ Řízení před Rozhodčím soudem pro sport je mnohdy velmi finančně i právně náročné, proto se s rozhodčí doložkou setkáváme až u mezinárodních asociací, nikoliv u samotných spolků na regionální úrovni.

Lze shrnout, že členové sportovních spolků mají celou řadu možností jak vyřešit své spory jinou cestou než před obecnými soudy. Výhody alternativního řešení lze především spatřovat v rychlosti celého řízení a možnosti reagovat na specifika daného sportu. Avšak mnohdy může být problém, že u spolků i jejich členů chybí dostatečné finanční či odborné zázemí, které by jim alternativní způsoby řešení sporů pomohlo realizovat.

---

²⁷⁴ K Ústavnímu soudu České republiky byl podán návrh na zrušení části zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu a zákona č. 49/2023 Sb., kterým byl Národní rozhodčí soud zřízen. Navrhovatelé mimo jiné namítají, že bylo zasaženo do spolkové autonomie, protože je vyžadována úprava spolkových předpisů, s jejichž změnou nemusejí souhlasit všichni členové, a přesto se jejich spor bude následně před rozhodčím soudem řešit. Podle názoru navrhovatelů je zasahováno do práva členů na soudní ochranu podle čl. 36 Listiny. Dále pak navrhovatelé poukazují na rozpor s Mezinárodní úmluvou proti dopingem ve sportu, která nestanoví, že by spory v oblasti dopingem měly být svěřeny státnímu orgánu. Zřízením Národního rozhodčího soudu byl podle navrhovatelů porušen čl. 20 odst. 4 Listiny. O návrhu řešeném pod sp. zn. Pl. ÚS 32/23 nebylo do dne uzavření práce rozhodnuto. Dostupné z WWW: https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Navrhy/2023/navrh_Pl_US_32_23.pdf

²⁷⁵ Dle ust. § 3g zákona o podpoře sportu

²⁷⁶ JURKA, Helena. *Rozhodování sporů v oblasti sportovního práva*. Rok 2017, č. 4, s. 6 – Soukromé právo. Online: Wolters Kluwer. LIT233547CZ [cit. 2023-11-16] a KOHOUT, David. *Rozhodčí komise spolku podle § 265 obč. zák. a její využitelnost při řešení sporů uvnitř sportovních asociací*. Rekodifikace & praxe, 2015, č. 1. s. 2. ISSN 1805-6822

²⁷⁷ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2015, s. 1245. ISBN 978-80-7400-287-8

²⁷⁸ MAISNER, Martin. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019, s.129 – 130. ISBN 978-80-7400-744-6.

6.3. Kompenzace za porušení základních členských práv

S neplatností rozhodnutí orgánu spolku je úzce spjata právo člena domáhat se přiměřeného zadostiučinění, bylo-li rozhodnutím závažným způsobem zasaženo do jeho základního členského práva. Vedle závažného porušení základního členského práva musí existovat i rozhodnutí soudu o návrhu podaném podle ustanovení § 258 občanského zákoníku o neplatnosti rozhodnutí případně o jeho zamítnutí podle ustanovení § 260 občanského zákoníku.²⁷⁹ Obě podmínky musejí být splněny současně, aby mohlo být o přiměřeném zadostiučinění rozhodnuto. Bez splnění obou podmínek není možné, aby bylo žalobě vyhověno.

Zákonná právní úprava poskytuje spolku přímou možnost obrany, kdy soud právo na přiměřené zadostiučinění nepřizná, nebylo-li uplatněno v době stanovené pro podání návrhu na neplatnost rozhodnutí, případně do tří měsíců ode dne právní moci o zamítnutí návrhu podle ustanovení § 260 občanského zákoníku.²⁸⁰ Již z textu samotného ustanovení je patrná provázanost mezi oběma řízeními. Naopak někteří autoři se domnívají, že včasné podání návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí není podmínkou úspěchu při řízení o přiznání přiměřeného zadostiučinění.²⁸¹

Existuje-li rozhodnutí soudu o neplatnosti rozhodnutí, je dále nutné se zaměřit na závažné porušení základního členského práva. Ucelený výčet základních členských práv nikde nenalezneme. Posouzení, zda se jedná o zásah do základního práva, je tedy na soudu, který by při svém rozhodnutí měl vycházet jednak z ustanovení zákona a jednak ze stanov samotného spolku, jejichž povinným obsahem je výčet členských práv. Mezi základní práva je možné pravděpodobně zařadit právo na účast na spolkové činnosti, na rozhodování spolku, na informace o činnosti a dále právo volit a být volen do spolkových orgánů.²⁸²

V neposlední řadě se musí jednat o závažné porušení, k jehož nápravě nepostačuje samotné rozhodnutí o neplatnosti rozhodnutí.²⁸³

Jsou-li splněny všechny výše uvedené podmínky, je možné přistoupit k samotnému posouzení způsobu náhrady újmy. Na první pohled by se mohlo zdát, že podle ustanovení § 261 občanského zákoníku je možné přistoupit pouze k náhradě nemajetkové újmy, když zákonodárce použil výrazu „přiměřené zadostiučinění“. Avšak tento závěr by byl nesprávný a vedl by k rozporu s ustanovením § 2894 odst. 1 občanského zákoníku, kde je stanoveno, že

²⁷⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3307/2016

²⁸⁰ Dle ust. § 261 odst. 2 občanského zákoníku

²⁸¹ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 979. ISBN 978-80-7400-852-8

²⁸² PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.327. ISBN 978-80-7400-653-1

²⁸³ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 978. ISBN 978-80-7400-852-8

povinnost nahradit újmu je vždy spjata s povinností k náhradě újmy na jmění.²⁸⁴ S újmou na jmění se setkáme především za situace, kdy je se členstvím ve spolku spojena i výdělečná činnost daného člena, do níž bylo v souvislosti s rozhodnutím spolku taktéž zasaženo. U sportovních spolků se beze sporu bude o takovou situaci jednat v případě, že bylo sportovci znemožněno účastnit se soutěže či trenérovi provozovat trenérskou činnost. Nebylo-li však zasaženo do majetkové sféry člena, povětšinou postačí uvedení v předešlý stav či omluva. Nicméně přiznáním přiměřeného zadostiučinění není dotčeno právo domáhat se i náhrady škody.²⁸⁵

6.4. Náhrada za snížení hodnoty členství

Kromě možnosti domáhat se náhrady majetkové a nemajetkové újmy stanoví zákonná právní úprava i možnost náhrady za snížení hodnoty členských práv. Členská práva mohou být znehodnocena, poškodí-li spolek jeho člen případně člen voleného orgánu svým jednáním, které založí jeho povinnost k náhradě způsobené škody.²⁸⁶ V souvislosti s poškozením spolku musí tedy dojít současně i ke znehodnocení účasti člena.

Ze samotného textu ustanovení je patrné, že se jedná o zásah do majetkového práva člena spojeného s jeho účastí ve spolku. Členství ve spolku není předně spojeno s majetkovou účastí, jak je tomu u obchodních korporací, proto je možné setkat se s názorem, že povinnost k náhradě reflexní škody není možné na členy spolku vůbec aplikovat.²⁸⁷ Avšak s tímto názorem není možné bez dalšího souhlasit, protože členství ve spolku může být spojeno i s majetkovými právy,²⁸⁸ které upraví stanovy, případně i samotná právní úprava nevylučuje právo člena na podíl na likvidačním zůstatku.²⁸⁹ Možnost aplikace § 213 občanského zákoníku na členství ve spolku již výslovně vyplývá i z důvodové zprávy²⁹⁰ a s náznaky na možnou aplikovatelnost se můžeme setkat i v judikatuře.²⁹¹ Je nutné podotknout, že se nejedná o běžný nástroj pro ochranu členských práv, kdy prokázání výše škody nebude úplně jednoduché. Případnou výši náhrady škody bude nutné vypočíst z majetkových výhod, které nebyl spolek svým členům schopen poskytnout z důvodu způsobené škody.

---

²⁸⁴ JANEČEK, Václav. *Kdy lze de lege lata poškozenému přiznat preventivně-sankční složku přiměřeného zadostiučinění*. Právní rozhledy, 2016, č. 22, s. 767-774. ISSN 1210-6410

²⁸⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2020, sp. zn. 30 Cdo 2140/2018

²⁸⁶ Dle ust. § 213 občanského zákoníku

²⁸⁷ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 647. ISBN 978-80-7598-656-6.

²⁸⁸ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 844. ISBN 978-80-7400-852-8

²⁸⁹ Dle ust. § 272 odst. 1 občanského zákoníku

²⁹⁰ Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, č. 89/2012 k § 213. Online

²⁹¹ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9. 7. 2019, sp. zn. 8 Cmo 136/2019

7. Jednotlivé způsoby zániku členství

Způsoby, jakými může dojít k zániku členství musejí být uvedeny v zákoně nebo ve stanovách. V zákonné právní úpravě nalezneme hned několik možností zániku členství. Jedná se o vystoupení, vyloučení,²⁹² zánik členství pro nezaplacení členských příspěvků,²⁹³ zánik členství v hlavním spolku související se zánikem členství ve spolku pobočném,²⁹⁴ smrt člena, nedovolují-li stanovy přechod práv na právního nástupce, zánikem člena bez právního nástupce,²⁹⁵ a v neposlední řadě zánik samotného spolku.²⁹⁶ Ve stanovách mohou být upraveny i jiné důvody zániku členství, především s ohledem na potřeby spolku a povinnosti jeho členů.

7.1. Vystoupení

Vystoupení je způsobem zániku členství, pro nějž může spolek pouze omezeně stanovovat podmínky. Jedná se o jedno z mála kogentních ustanovení spolkového práva chránící jeden ze základních principů spolkového práva, tedy dobrovolnost členství. Absolutně neplatné by bylo ustanovení stanov, zcela vylučující možnost vystoupení.²⁹⁷

Vystoupení ze spolku je jednostranným právním jednáním, pro které není stanovena žádná zvláštní forma, ale musí splňovat alespoň základní náležitosti právního jednání.²⁹⁸ Stanovy případně mohou určit nějaké náležitosti vystoupení, ale nesmějí být tyto náležitosti nepřiměřené s ohledem na výše uvedené.²⁹⁹ Vhodné je vnitřním předpisem určit, kterému orgánu má být vystoupení adresováno, předepsána forma právního jednání či stanovení výpovědní lhůty.

Je otázkou, zda je možné s vystoupením spojit i výpovědní lhůtu. Výpovědní lhůta odloží účinky vystoupení na pozdější dobu, která je členu předem známa a může ji ve svém rozhodnutí zohlednit. Nicméně je nutné výpovědní lhůtu stanovit přiměřeně, kdy hranice přiměřenosti je pro každý spolek jiná. Při stanovování výpovědní lhůty, je nutné zohlednit povahu spolku, rozsah závazků člena se spolkem spojených a i závazky spolku vůči členovi.³⁰⁰ Někteří autoři se domnívají, že stanovení výpovědní lhůty je zcela nepřijatelné a jednalo by se

---

²⁹² Dle ust. § 237 občanského zákoníku

²⁹³ Dle ust. § 238 občanského zákoníku

²⁹⁴ Dle ust. § 234 občanského zákoníku

²⁹⁵ Dle ust. § 232 občanského zákoníku

²⁹⁶ Dle ust. § 274 občanského zákoníku

²⁹⁷ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 227. ISBN 978-80-7380-642-2

²⁹⁸ HÁJKOVÁ, Alena. *Spolky a spolkové právo*. V Praze: C.H. Beck, 2015, s. 39. ISBN 978-80-7400-523-7

²⁹⁹ TELEČEK, Ivo. *Spolkové právo*. Praha: Beck, 1998, s.153. ISBN 80-7179-194-6.

³⁰⁰ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.302. ISBN 978-80-7400-653-1

o ustanovení neplatné,³⁰¹ ale je možné se setkat i s názorem, že stanovení výpovědní lhůty neodporuje zákonu.³⁰²

Výpovědní lhůta může sloužit k ochraně zájmů spolku především v případě, že se člen za spolek účastní dlouhodobé soutěže a jeho vystoupením by bylo spolku znemožněno se této soutěže dále účastnit a vznikla by mu za to sankce. V takovém případě je možné uvažovat i o povinnosti loajality, kterou by tímto člen porušil. Spolek by měl mít alespoň možnost nalézt za vystupujícího člena náhradu, a proto by neměla být výpovědní lhůta považována za nepřiměřenou překážku vystoupení. Na druhou stranu je vhodné doporučit, aby ve stanovách vedle výpovědní lhůty byla stanovena pravomoc pověřeného orgánu spolku danou lhůtu v individuálních případech zkrátit, nebo případně uvést výčet podmínek, při jejichž splnění je možné ze spolku vystoupit okamžitě. Takto nastavené podmínky nejsou pro členy nad míru zatěžující a na druhou stranu jsou chráněny i zájmy spolku a ostatních členů ve spolku setrvávajících.

7.2. Nezaplacení členských příspěvků

Nezaplacení členských příspěvků může mít pro člena spolku významné dopady, mezi které můžeme řadit nemožnost účastnit se spolkových soutěží i jiných akcí, zneplatnění trenérské licence a v neposlední řadě zánik členství, nestanoví-li stanovy jinak.³⁰³ Zánik členství nezaplacením členského příspěvku nenajdeme u žádné jiné soukromoprávní korporace. Jedná se o specifický důvod zániku členství, který je možný v důsledku toho, že člen spolku oproti ostatním korporacím nemůže vlastnit žádný podíl ve spolku. Na rozdíl od zániku členství vystoupením se jedná o způsob, který zcela náleží do kompetence samotného spolku. Aktivita potřebná pro zánik členství je vyvíjena ze strany spolku, naproti tomu je člen zcela neaktivní, což vede k zániku členství. Aby mohlo dojít k zániku členství, musí být kumulativně splněno několik podmínek. Jak již bylo uvedeno v části věnující se povinnostem členů, musí být povinnost hradit členský příspěvek upravena ve stanovách spolku. Nezaplátí-li člen stanovený příspěvek řádně a včas, dostává se tím do prodlení. Ze strany spolku musí následovat výzva k úhradě spolu s poskytnutím dodatečné lhůty k úhradě a poučením o možnosti zániku členství. Doručení výzvy je podstatnou podmínkou zániku členství. Není-li výzva učiněna či řádně doručena, není možné, aby členství ve spolku zaniklo. Doručením výzvy začíná plynout

---

³⁰¹ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 228. ISBN 978-80-7380-642-2

³⁰² RONOVSÁ, Kateřina. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praktik (Leges). Praha: Leges, 2014, s.119. ISBN 978-80-7502-020-8.

³⁰³ Dle ust. § 238 občanského zákoníku

dodatečná lhůta k plnění, není-li příspěvek ani v této lhůtě zaplacen, členství jejím marným uplynutím ze zákona zaniká. Přiměřenost lhůty se posuzuje především podle výše členského příspěvku.

Zánikem členství by měla zaniknout i povinnost člena uhradit členský příspěvek.³⁰⁴ Nicméně je možné se setkat s názorem, že nedochází k zániku povinnosti člena zaplatit členský příspěvek za období prodlení až do zániku členství, nestanoví-li stanovy jinak.³⁰⁵ Spolu s neuhrazenou výší členského příspěvku by byl člen povinen uhradit i zákonný úrok z prodlení.³⁰⁶ Domoci se zaplacení členského příspěvku spolu se zákonným úrokem z prodlení, by spolek mohl prostřednictvím žaloby na plnění.³⁰⁷

V zákoně není uvedena lhůta, ve které by měl spolek člena vyzvat k zaplacení členského příspěvku a jak dlouhou přiměřenou lhůtu by měl členovi poskytnout. V praxi bude často docházet k tomu, že členství členovi zanikne až v období, na které se členský příspěvek hradí, tudíž v okamžiku, kdy by měla být část členských příspěvků již spotřebována na náklady spolku. Může se jednat o zaplacení licenčních známek či zaplacení nájemného tělocvičny. Možnost vymáhání poměrné části členského příspěvku by měla být vždy posouzena individuálně. Předně záleží na jednání člena, zda se v době nezaplacení členských příspěvků účastnil klubových akcí, či naopak byl již delší dobu ve spolku neaktivní a nebylo možné důvodně předpokládat, že o členství i nadále stojí. V zájmu člena je, aby ze spolku raději vystoupil, než čekal na sankční zánik členství nezaplacením členského příspěvku.

Z toho tedy vyplývá, že spolek může po členovi i po zániku členství žádat poměrnou část členského příspěvku, protože se jedná o porušení povinnosti člena, které mohl člen předejít pouhým zasláním přípisu spolku, že již nadále nemá zájem být členem.

7.3. Vyloučení člena

Vyloučení člena je beze sporu nejzávažnějším zásahem do členských práv. Při vystoupení ze spolku je nutné brát ohled i na zájmy spolku. Naopak u vyloučení člena je nutné klást silný důraz na ochranu zájmů samotného člena. Na vyloučení člena je nutné se dívat jako na pravomoc spolku nikoliv jeho povinnost. Usoudí-li spolek, že není za porušení dané

³⁰⁴ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 682. ISBN 978-80-7598-656-6.

³⁰⁵ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.303. ISBN 978-80-7400-653-1

³⁰⁶ Dle ust. § 1970 občanského zákoníku

³⁰⁷ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.300. ISBN 978-80-7400-653-1

povinnosti člena nutné vyloučit, nemusí k řízení o vyloučení vůbec přistoupit.³⁰⁸ Pro možnost vyloučení musí být splněno několik následujících podmínek.

K vyloučení člena musí být dán vždy důvod. Není možné ve stanovách upravit, že je možné členy vyloučit bez udání důvodu. Jednalo by se o ujednání absolutně neplatné podle § 580 odst. 1 a § 588 občanského zákoníku.³⁰⁹ Obecně je důvodem pro vyloučení člena porušení povinností vyplývajících z členství. Povinnost může být uložena zákonem, stanovami, vnitřním předpisem nebo i rozhodnutím orgánu spolku.

Zároveň se musí jednat o porušení zaviněné. Není možné vyloučit člena za porušení povinnosti stanovené vnitřním předpisem, když by členové neměli možnost se s tímto předpisem seznámit. U zavinění je nutné zohlednit, zda člen porušuje zákonnou povinnost nebo povinnost vyplývající ze stanov. Odpovědnost u porušení zákonné povinnosti se řídí podle ustanovení § 2910 občanského zákoníku, kdy je předpokládáno zavinění ve formě nedbalosti.³¹⁰ Odpovědnost u povinnosti stanovené stanovami se naopak řídí ustanovením § 2913 občanského zákoníku, kde je přímo stanovena možnost zproštění se odpovědnosti.

Porušení povinnosti musí být natolik závažné, že jiné způsoby řešení nemohou vést k vyřešení situace nebo nápravě.³¹¹ Závažnost nemusí být dána jedním porušením povinnosti, ale závažnosti může být dosaženo i souhrnem porušovaných povinností, například člen dlouhodobě po sobě neuklízí sportoviště, čímž může dojít k jeho poškození. Neuklidí-li jednou, není to důvodem pro jeho vyloučení, ale opakující se nepořádek již tímto důvodem být může.

Stěžejním aspektem vyloučení člena je doručení výzvy k nápravě a poskytnutí přiměřené lhůty k plnění.³¹² Výzva musí obsahovat popis konkrétního jednání, které je kladeno členovi za vinu a porušení jaké povinnosti se tím dopustil. Případně, je-li to možné, určí spolek ve výzvě způsob nápravy. Podstatnou náležitostí výzvy je poučení o možnosti vyloučení za porušení uvedené povinnosti.³¹³ Lhůta je přiměřená, jeli v ní objektivně možné porušovanou povinnost napravit. Přiměřenost lhůty poskytnuté k nápravě se posoudí podle její délky od doručení až do samotného vyloučení. Byla-li lhůta v poučení stanovena příliš krátká, ke zhojení

---

³⁰⁸ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 912. ISBN 978-80-7400-852-8

³⁰⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2010, sp. zn. 28 Cdo 2976/2010

³¹⁰ Dle ust. § 2911 občanského zákoníku

³¹¹ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 232. ISBN 978-80-7380-642-2

³¹² Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2020, sp. zn. 27 Cdo 4173/2018

³¹³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2010, sp. zn. 29 Cdo 4002/2009

může dojít tím, že spolek se samotným vyloučením vyčká, než je lhůtu možné považovat za přiměřenou.

Výzva k nápravě a poskytnutí přiměřené lhůty nejsou nutné, porušil-li člen povinnost takovým způsobem, že není možné po ostatních členech spravedlivě požadovat, aby s daným členem nadále ve spolku setrvali.³¹⁴ Jedná se o situace, kdy není možné porušení odčinit nebo porušením povinnosti byla způsobena spolku zvlášť závažná újma.³¹⁵ V takovém případě je poskytnuta větší míra ochrany ostatním členům oproti členu porušujícímu svou povinnost.

Samotná lhůta, ve které může spolek k vyloučení přistoupit, není zákonem stanovena. Upravena může být stanovami nebo jiným vnitřním předpisem. Není-li však nijak upravena, není možné ji považovat za neomezenou.³¹⁶ Její délku je nutné stanovit přiměřeně s ohledem na okamžik, kdy se spolek o porušení mohl dozvědět. Inspiraci je možné najít v úpravě obchodních korporací, kdy v § 617 odst. 2 zákona o obchodních korporacích je stanovena lhůta šesti měsíců ode dne, kdy se družstvo o důvodu vyloučení dozvědělo, nejpozději však do jednoho roku ode dne vzniku důvodu vyloučení.³¹⁷

7.3.1. Návrh a postup vyloučení

Návrh na vyloučení může podat kterýkoliv člen i člen orgánu, který o vyloučení členu rozhoduje. Není stanoveno, že by orgán spolku mohl zahájit řízení z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu třetí osoby, která není členem. Tuto skutečnost mohou upravit stanovy, ale ze zákona možnost toho to postupu nevyplývá. Někteří autoři se však přiklání k závěru, že orgán může řízení o vyloučení zahájit i samostatně.³¹⁸

U návrhu na vyloučení je vyžadována písemná forma na rozdíl od výzev k nápravě, které mohou být i ústní. Nicméně řádnost doručení výzvy a její obsah je spolek nucen při vyloučení doložit, tudíž je vhodné doporučit využití písemné formy již při zasílání výzvy k nápravě. Samotný návrh musí obsahovat identifikaci navrhovatele, vylučovaného členu a popis jednání, které je důvodem vyloučení.³¹⁹

---

³¹⁴ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.304. ISBN 978-80-7400-653-1

³¹⁵ Dle ust. § 239 odst. 1 věta druhá občanského zákoníku

³¹⁶ LISSE, Luděk. *Sportovní právo: rozhodování sporů v oblasti sportu v ČR*. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 215. ISBN 978-80-7400-789-7.

³¹⁷ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 234. ISBN 978-80-7380-642-2

³¹⁸ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 236. ISBN 978-80-7380-642-2

³¹⁹ Dle ust. § 240 odst. 2 občanského zákoníku

Zákonná úprava postupu vyloučení člena je dispozitivní, přesto musí být dodržen alespoň minimální standard zajišťující vylučovanému členovi ochranu jeho práv. V první řadě nesmí být zasaženo do práva vylučovaného člena na seznámení se s návrhem na vyloučení a vyjádření se k podanému návrhu.³²⁰ Spolky musí při úpravě postupu vyloučení člena stále brát zřetel na zájmy člena a jeho náležitou ochranu. Na druhou stranu není možné po spolcích vyžadovat stejný standard spravedlivého procesu jako u soudu či rozhodčí komise, nemá-li ji spolek ustanovenou. Členovi musí být umožněno se k návrhu vyjádřit, ale již není nutné, aby mu bylo umožněno se hájit na ústním jednání.³²¹ Stejně platí i o důkazech. Člen může důkazy na svou obhajobu předložit, ale již nemůže po spolku vyžadovat, aby opatroval důkazy v jeho prospěch.³²² Při provádění důkazů je nutné si uvědomit, že orgán spolku nemá žádnou donucovací pravomoc vůči svědkům ani osobám nechtějícím předložit listiny. U členů spolku může využít sankce upravené vnitřními předpisy spolku, ale vůči třetím osobám nemá žádnou pravomoc. I s touto skutečností musí vylučovaný člen počítat při přípravě své obhajoby. V celém řízení je nutné mít na paměti, že navrhovatel musí prokázat, že člen skutečně danou povinnost porušil, čímž se člen dostává do jednodušší pozice.

Bezpodmínečně je nutné zachovat rovnost zbraní, kdy musí být při projednávání věci poskytnut stejný prostor navrhovateli i vylučovanému členovi. Je zcela na vůli stran, jak daného prostoru využijí. Tudíž není možné, aby na jednání byl pozván pouze navrhovatel nebo vylučovaný člen. Za situace, kdy je navrhovatel člen orgánu, který rozhoduje o vyloučení, je nutné na jednání vylučovaného vždy pozvat.

O vyloučení rozhoduje statutární orgán, neurčí-li stanovy orgán jiný.³²³ Pro jednání orgánu se použijí ustanovení upravující postup při běžném jednání. Nic však nebrání tomu, aby stanovy nebo případně vnitřní předpis podrobně upravily jednání o vyloučení člena samostatně. Často se takto děje v disciplinárních řádech.³²⁴ Avšak není možné v interních předpisech upravovat důvody vyloučení. Důvody vyloučení musejí být uvedeny přímo ve stanovách.³²⁵

---

³²⁰ RONOVSÁ, Kateřina. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praktik (Leges). Praha: Leges, 2014, s.122. ISBN 978-80-7502-020-8.

³²¹ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.305. ISBN 978-80-7400-653-1

³²² PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s.305. ISBN 978-80-7400-653-1

³²³ Dle ust. § 240 odst. 1 občanského zákoníku

³²⁴ Disciplinární řád ČSJU platný od 19. 11. 2016. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=15, Disciplinární řád ČBA ze dne 12. 10. 2023. Dostupné z WWW: <https://czechboxing.cz/data/document/file/disciplinami-rad-cba-2023.pdf> a Disciplinární řád Takewo-DO ITF ze dne 21. 10. 2011. Dostupné z WWW: https://www.taekwondo.cz/soubory/smernice-9_2011.pdf, Disciplinární řád Svazu zápasu České republiky ze dne 22. 10. 2015. Dostupné z WWW: <https://www.czech-wrestling.cz/wp-content/uploads/2015/08/2016-Disciplin%C3%A1rn%C3%AD-%C5%99%C3%A1d>.

³²⁵ HÁJKOVÁ, Alena. *Spolky a spolkové právo*. V Praze: C.H. Beck, 2015, s.40. ISBN 978-80-7400-523-7

Rozhodnutí o vyloučení je jednostranným právním jednáním,³²⁶ které musí být srozumitelné, určité a obsahovat důvody vyloučení.³²⁷ Rozhodnutí se vyhotovuje písemně, aby bylo možné jej členovi doručit.³²⁸ Nic nebrání vyhotovení rozhodnutí v elektronické formě a jeho elektronickému doručení.³²⁹

7.3.2. Odvolání proti rozhodnutí o vyloučení

Právním člena je podat odvolání proti rozhodnutí o vyloučení do 15 dnů ode dne doručení.³³⁰ Zákonná právní úprava svěřuje přezkum rozhodnutí rozhodčí komisi spolku. Avšak zřízení rozhodčí komise není obligatorní a zákonná právní úprava o jiném orgánu přezkumu mlčí. Stanovy tedy mohou přezkum rozhodnutí svěřit i jinému orgánu než rozhodčí komisi, ale mlčí-li i stanovy, je možné dojít k několika závěrům o možnosti přezkumu. Prvním možným řešením je, že řízení o vyloučení člena je jednoinstanční a člen se může rovnou obrátit na soud se žalobou o neplatnosti vyloučení. Druhou možností je, že řízení je stále dvojinstanční a přezkum náleží do zbytkové působnosti statutárního orgánu.³³¹ Nicméně statutární orgán může být příslušný o vyloučení rozhodovat již v prvním stupni, jak bylo uvedeno výše a v takovém případě by byl přezkum stejným orgánem nadbytečný.³³² Člen se tedy znovu obrací přímo na soud.³³³ Někteří autoři dochází k závěru, že neobsahují-li stanovy jinou úpravu, přísluší rozhodnout o odvolání členské schůzi jako nejvyššímu orgánu spolku.³³⁴ O odvolání rozhodnou všichni členové a vylučovaný člen dostane možnost se přede všemi obhájit. Tento postup předpokládá i důvodová zpráva, že řízení o vyloučení člena je jednoinstanční, rozhoduje-li o vyloučení rozhodčí komise nebo členská schůze. V ostatních případech je vždy dvojinstanční, kdy o odvolání člena rozhoduje rozhodčí komise, není-li zřízena, tak členská schůze.³³⁵ Avšak v textu zákona pro daný závěr není opora, že by přezkum rozhodnutí o vyloučení patřil do působnosti členské schůze,³³⁶ proto si myslím, že takový postup by musel být upraven ve stanovách. Nezřídí-li spolek rozhodčí komisi, může se stát, že řízení o vyloučení bude jednoinstanční.

³²⁶ RONOVSÁ, Kateřina. *Soukromoprávní aspekty nadačního a spolkového práva v Česku, ve Švýcarsku a v Nizozemí*. Brno: Masarykova univerzita, 2004, s. 205 ISBN 80-210-3453-X.

³²⁷ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 686. ISBN 978-80-7598-656-6.

³²⁸ Dle ust. § 239 odst. 2 občanského zákoníku

³²⁹ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 684. ISBN 978-80-7598-656-6.

³³⁰ Dle ust. § 241 odst. 1 občanského zákoníku

³³¹ Dle ust. § 163 občanského zákoníku

³³² Odlišně Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. 27 Cdo 1703/2019-I.

³³³ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 306. ISBN 978-80-7400-653-1

³³⁴ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2015, s. 1173. ISBN 978-80-7400-287-8.

³³⁵ Důvodová zpráva k zákonu č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, č. 89/2012 k § 232 - 242. Online

³³⁶ Dle ust. § 247 občanského zákoníku

Postup odvolacího orgánu je opět upraven ve stanovách či vnitřním předpise, případně je možné využít úpravu postupu prvoinstančního orgánu do té míry, která neodporuje podstatě odvolacího řízení. Koná-li se jednání orgánu, který o přezkumu rozhoduje, má vylučovaný člen právo se jednání zúčastnit a vyjádřit se na něm.³³⁷ Dále je možné přihlédnout i k úpravě rozhodčího řízení, protože právě rozhodčí komise by měla o odvolání podle zákona rozhodovat, byla-li zřízena.³³⁸

Rozhodnutí o odvolání by mělo obsahovat především odůvodnění toho, co orgán vedlo k potvrzení rozhodnutí orgánu prvoinstančního nebo naopak k jeho zrušení. Odůvodnění je důležité především u potvrzujícího rozhodnutí s ohledem na možný soudní přezkum rozhodnutí. Vyloučenému členu musí být patrné, co je mu kladeno za vinu a z jakých důvodů bylo k jeho vyloučení přistoupeno, jak prvoinstančním rozhodnutím, tak i tím odvolacím.

Účinek vyloučení podle dikce zákona a obecné podstaty odvolání nastane až po marném uplynutí lhůty k podání odvolání, nebo popřípadě rozhodnutím přezkumného orgánu.³³⁹ Do té doby náleží členovi všechna práva i povinnosti. Neumožní-li spolek členovi vykonávat členská práva a v některých případech je to zcela pochopitelné, vystavuje se nebezpečí možné žaloby o náhradu škody za porušení základních členských práv.³⁴⁰

Rozhodnutí o vyloučení člena může být orgánem, který jej vydal, vzato zpět i po nabytí účinnosti. Nicméně členství ve spolku se obnoví pouze se souhlasem vyloučeného člena.³⁴¹ Na člena se v takovém případě hledí jako by nikdy nepřestal být členem.³⁴² Vyloučený člen může být i do spolku znovu přijat, nebrání-li tomu stanovy.

7.3.3. Žaloba o neplatnost vyloučení

V praxi může být závěr o tom, jakému orgánu mělo být odvolání předloženo, či zda vůbec mělo být přezkoumáno odvolacím orgánem, důležitý pro možnost člena dovolávat se svého práva u soudu. Soud jeho žalobě nevyhoví, nevyužil-li člen všech interních možností přezkumu rozhodnutí spolku.³⁴³

---

³³⁷ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 687. ISBN 978-80-7598-656-6.

³³⁸ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 239. ISBN 978-80-7380-642-2

³³⁹ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 306. ISBN 978-80-7400-653-1

³⁴⁰ Dle ust. § 261 občanského zákoníku

³⁴¹ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017, s. 307. ISBN 978-80-7400-653-1

³⁴² ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 688. ISBN 978-80-7598-656-6.

³⁴³ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. 27 Cdo 1703/2019-I.

Vyloučený člen se může obrátit na soud se svou žalobou o neplatnost vyloučení bez nutnosti osvědčit naléhavý právní zájem. Jedná se o řízení nesporné podle ustanovení § 85 písm. a) zákona o zvláštních řízeních soudních ve statusových věcech právnických osob. V prvním stupni jsou věcně příslušné krajské soudy.³⁴⁴ Je nutné upozornit na skutečnost, že je možné setkat se i s odlišným vnímáním povahy sporů týkajících se členství. Podle toho to pojetí se nejedná o spory statusové, ale spory vyplývající z účasti na právnické osobě podle § 9 odst. 2 písm. e) občanského soudního řádu.³⁴⁵ Změnila by se i věcná příslušnost soudu v prvním stupni z krajských na soudy okresní. Spolek není řazen mezi obchodní společnosti,³⁴⁶ tudíž se nepoužije věcná příslušnost krajských soudů podle § 9 odst. 2 občanského soudního řádu, ale § 9 odst. 1 občanského soudního řádu.³⁴⁷ Příslušnost okresních soudů předpokládá i důvodová zpráva k občanskému zákoníku. Toto pojetí opakovaně vyvrátil ve svých rozhodnutích Nejvyšší soud³⁴⁸ i Vrchní soud v Praze.³⁴⁹

Aktivně legitimován k podání žaloby je pouze vyloučený člen, který svou žalobu směřuje proti samotnému spolku nikoli jeho orgánu. Dříve než je žaloba podána, musí člen využít veškeré opravné prostředky uvnitř spolku, které mu spolkové předpisy a zákon umožňují, protože žalobou je možné napadnout pouze konečné rozhodnutí,³⁵⁰ jak bylo uvedeno výše. Ode dne doručení konečného rozhodnutí běží subjektivní tříměsíční lhůta k podání žaloby. Zákon počítá i s roční objektivní lhůtou, která je navázána na zápis zániku členství do seznamu členů,³⁵¹ což může v praxi způsobit výkladové problémy. Vedení seznamu členů není pro spolek povinné.³⁵² Nevede-li spolek seznam členů, je obtížné stanovit počátek běhu objektivní promlčecí lhůty. Tento nedostatek se snaží autoři překlenout výkladem, ale jejich závěry jsou diametrálně odlišné. Někteří se domnívají, že roční objektivní promlčecí lhůta počíná běžet ode dne vydání rozhodnutí o vyloučení člena³⁵³ a jiní dovodili, že objektivní lhůta v takovém případě nepočne vůbec běžet, když neexistuje okamžik jejího počátku.³⁵⁴ Lze zcela souhlasit se

---

³⁴⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3307/2016 odlišně SVOBODA, Karel. *Zákon o zvláštních řízeních soudních: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020, s. 169. ISBN 978-80-7400-788-0

³⁴⁵ SVOBODA, Karel. *Zákon o zvláštních řízeních soudních: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020, s. 188. ISBN 978-80-7400-788-0

³⁴⁶ Dle ust. § 1 odst. 1 zákona o obchodních korporacích

³⁴⁷ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 9. 2016, sp. zn. Ncp 834/2016

³⁴⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2020, sp. zn. 27 Cdo 4173/2018, Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3307/2016, Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2019, sp. zn. 27 Cdo 1435/2019

³⁴⁹ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 10. 2022, sp. zn. 6 Cmo 266/2021-346

³⁵⁰ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 29 Cdo 5859/2016

³⁵¹ Dle ust. § 242 občanského zákoníku

³⁵² Dle ust. § 236 občanského zákoníku

³⁵³ BRIM, Luboš. *Soudní přezkum rozhodnutí orgánů občanských sdružení*. Právník, 2013, č.5, s. 514. ISSN 0231-6625

³⁵⁴ HÁJKOVÁ, Alena. *Spolky a spolkové právo*. V Praze: C.H. Beck, 2015, s. 41. ISBN 978-80-7400-523-7

závěrem, že objektivní lhůta je stanovena přinejmenším nešťastně.³⁵⁵ Při posouzení možnosti běhu objektivní promlčecí lhůty stojí naproti sobě dva principy, ochrana vyloučeného člena a možnost domoci se přezkumu rozhodnutí na straně jedné a na druhé straně stojí ochrana právní jistoty, kde je nežádoucí, aby rozhodnutí o vyloučení mohlo být přezkoumáno v neomezené lhůtě. Je zcela v rukou spolku, zda soud bude nucen běh objektivní lhůty posuzovat. Je-li rozhodnutí o vyloučení členovi řádně doručeno, postačí se zabývat dodržáním subjektivní tříměsíční lhůty, která je zákonem pevně stanovena.

Soud nejdříve přezkoumá, zda bylo rozhodnutí přijato oprávněným orgánem a byl dodržen postup předepsaný pro přijetí takového rozhodnutí. Jsou-li splněny procesní náležitosti rozhodnutí, posoudí soud věcnou stránku rozhodnutí. Při posouzení důvodů vyloučení musí soud pamatovat na spolkovou autonomii a nutnou zdrženlivost při možném zásahu do spolkového rozhodnutí.³⁵⁶ Možnosti soudu pro zrušení spolkového rozhodnutí jsou dosti limitovány. Rozhodnutí je možné zrušit v případě, byl-li závažně porušen zákon nebo stanovy spolku, případně vnitřní předpis konkretizující stanovy.³⁵⁷ Nicméně možnost soudu do rozhodnutí o vyloučení člena zasáhnout je zcela legitimní a oprávněná, protože je tím sice zasahováno do spolkové autonomie, ale u neoprávněného vyloučení člena převáží právní zájem na jeho ochranu. Ochranou členství je chráněna sama podstata spolkového práva.

Rozhodnutí soudu o neplatnosti vyloučení člena má účinky *ex tunc*, což znamená, že členství nikdy nezaniklo.³⁵⁸

7.4. Zánik členství sdruženého subjektu

Se zvláštním způsobem zániku členství se můžeme setkat u sportovních svazů, kde je členství fyzických osob často neoddělitelně spjato se členstvím v klubu. Tudíž členství ve svazu fyzické osobě zaniká v okamžiku, kdy jí zanikne členství ve sportovním spolku, s čím je možné v celku souhlasit. Avšak může být problematický zánik členství fyzické osoby ve svazu, v důsledku zániku svazového členství klubu.³⁵⁹ Způsob zániku členství nemůže člen spolku nijak ovlivnit a je zcela nezávislé na jeho vůli. Tento důvod zániku členství je vyústěním zvláštní koncepce členství ve svazech, kdy fyzické osoby jsou členy, ale v konečném důsledku nejsou členy samostatnými.

---

³⁵⁵ ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. s. 689. ISBN 978-80-7598-656-6.

³⁵⁶ Dle ust. § 260 občanského zákoníku a Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 12. 2016, sp. zn. 28 Cdo 4916/2015

³⁵⁷ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 918. ISBN 978-80-7400-852-8

³⁵⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. 27 Cdo 1703/2019-I.

³⁵⁹ Čl. V. písm. e) Stanov ČBA ze dne 21. 11. 2021, cit.126 a čl. V odst. 1 písm. f) Stanov ČUS ze dne 6. 3. 2018, cit. 132

Problém tohoto konceptu zániku členství spatřuji u sportovních spolků především v tom, že pouze členové svazu se mohou účastnit jím pořádaných soutěží, takže sportovec se bez svého zavinění nebude moci zúčastnit určité soutěže, protože členství jeho spolku či svazu zaniklo či bylo pozastaveno. Ve vnitřním předpise je tedy vhodné upravit, za jakých podmínek se soutěží mohou zúčastňovat i tito členové. Na mezinárodních soutěžích je takovým sportovcům umožněn start pod neutrální vlajkou.³⁶⁰ Na národní úrovni by sportovci obdobně mohli startovat přímo pod hlavičkou svazu.

7.5. Dosažení věku

U některých spolků se můžeme setkat i se zánikem členství dosažením určitého věku.³⁶¹ Věkovou hranici pro své členy má stanoven i Mezinárodní olympijský výbor.³⁶² Pro zánik členství dosažením věku by měl mít spolek obhájitelný důvod, případně by tento způsob zániku neměl být posuzován striktně, ale stanovy by měly obsahovat možnost zachování členství i po dosažení určitého věku, či alespoň možnost individuálního posouzení orgánem spolku.

7.6. Zánik členství z důvodů majetkových poměrů člena

Stanovy mohou mezi důvody zániku členství zahrnout i majetkové poměry člena, jako například zjištění úpadku člena či výkon rozhodnutí nebo exekuce na jeho majetek.³⁶³ Stanovy Českého svazu juda upravují i zánik členství právnické osoby v případě zjištění úpadku této právnické osoby soudem.³⁶⁴ Jedná se o velmi přísný důvod, se kterým se nesetkáváme ani v zákonné úpravě obchodních korporací, kdy zákonná úprava pojednává v souvislosti se členstvím až o konkursu.³⁶⁵ Je otázkou, zda je tento důvod zániku členství relevantní v situaci, kdy spolek a člen nejsou majetkově nikterak provázáni.

7.7. Zánik spolku

Zánikem spolku zaniká jeho členům členství. Není možné, aby členství přetrvalo i po výmazu spolku ze spolkového rejstříku.

---

³⁶⁰ Art. 13.5. IBA Constitution ze dne 9. 12. 2023, cit. 54 a Art. 13.3 EUBC Constitution ze dne 13. 7. 2023, cit. 55

³⁶¹ čl. 22 odst. 1 písm. c) Stanov ČSJU ze dne 11. 6. 2022, cit. 49

³⁶² Art. 3.3. Olympic Charter účinná 15. 10. 2023, cit. 146

³⁶³ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 226. ISBN 978-80-7380-642-2

³⁶⁴ čl. 22 odst. 1 písm. f) Stanov ČSJU ze dne 11. 6. 2022, cit. 49

³⁶⁵ Srov. ust. § 95 odst. 3 zákona o obchodních korporacích, ust. § 113 odst. 1 písm. e) zákona o obchodních korporacích, ust. § 206 zákona o obchodních korporacích

Spolu se spolkem hlavním zanikají i spolky pobočné,³⁶⁶ tudíž zánikem spolku hlavního zaniká členství i členům pobočného spolku.³⁶⁷

Výjimkou je zánik spolku při fúzi, kdy členství členů zanikajících spolků přechází na spolek nástupnický.³⁶⁸

---

³⁶⁶ Dle ust. § 230 odst. 1 občanského zákoníku

³⁶⁷ KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017, s. 225. ISBN 978-80-7380-642-2.

³⁶⁸ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022, s. 1034. ISBN 978-80-7400-852-8

Závěr

V této práci jsem se snažila odpovědět na ústřední otázku, co pro sportovce znamená být členem sportovního spolku. Vycházela jsem z platné právní úpravy a především z vnitřních předpisů jednotlivých sportovních organizací.

Jednou ze základních zásad spolkového práva je dobrovolnost členství, která je však u sportovních spolků do jisté míry omezena. Uchazeči o členství mají možnost volby pouze v tom, zda do spolku vstoupí a budou se danému sportu věnovat, nebo daný sport dělat nebudou, nebo přinejmenším nijak organizovaně. Tuto skutečnost je nutné mít na paměti při výkladu vnitřních předpisů sportovních organizací.

Sportovní spolky při úpravě členských poměrů musí brát zřetel na zákonnou právní úpravu a současně musejí zohlednit i předpisy vydávané sportovními svazy a mezinárodními sportovními organizacemi, jejichž jsou členy, což nemusí být mnohdy jednoduché. Na sportovní spolky je v tomto ohledu kladena vysoká míra profesionality, aby byly všechny aspekty členského vztahu nastaveny správně. Významnou pomoc sportovním spolkům, jak nastavit jednoduše a funkčně své vnitřní poměry, bych spatřovala ve vytvoření vzorových stanov spolku i svazu, jak se s tím můžeme setkat u Ministerstvem spravedlnosti vytvořeného vzoru společenské smlouvy při zakládání společnosti s ručením omezeným. Uvědomuji si, že každý sport je odlišný, a proto jsou potřeby každého spolku jiné, ale na druhou stranu jsou určité standardy, které by stanovy v otázkách členských práv a povinností měly obsahovat vždy. V průběhu své práce jsem se snažila na tyto náležitosti poukázat a podrobněji je představit. Na tomto místě si dovoluji zmínit pouze jednu, a to je úprava závaznosti vnitřních předpisů, která by měla být bezpodmínečně upravena ve stanovách. Jinak se může stát, že celá řada předpisů vydaných sportovní organizací nebude pro členy vůbec závazná.

Pozice člena vůči spolku se může zdát dosti nevýhodná, ale právě spolky jsou právní formou, kde se mohou členové do rozhodování nejvíce zapojit. Není tedy možné se dívat na vztah člena a spolku optikou subjektů stojících na barikádách proti sobě. Členové spolku by se měli a mohou do utváření vnitřních předpisů aktivně zapojit. Na druhou stranu je nutné poznamenat, že s ohledem na velikost členské základy sportovních organizací je pro člena těžké dění ve spolku ovlivňovat, a proto je důležité, aby byla ve spolku správně nastavena ochrana členských práv.

Vracím se tedy ke své původní otázce položené v úvodu této práce, co vlastně znamená být členem sportovní organizace. Jedná se o komplexní právní vztah mezi sportovcem

a sportovní organizací, jehož základ je položen ve stanovách spolku, které jsou smlouvu *sui generis*.

Závěrem lze říci, že pozice samotného sportovce, ani sportovního spolku není úplně jednoduchá a složitost struktury sportovních organizací tomu úplně nenasvědčuje. Sportovní spolky, a především svazy by se měly snažit své vnitřní poměry zjednodušit tak, aby byly pro členy přehledné a zajišťovaly jim dostatečnou míru ochrany.

Cílem každého vztahu mezi členem a spolkem by mělo být to, aby každý člen byl pyšný, že může reprezentovat právě tento sportovní klub, patřit do něj a současně by i sportovec měl vystupovat tak, aby sportovnímu klubu bylo ctí, že se rozhodl být právě jeho členem.

Seznam použitých zdrojů

1. Seznam použité literatury

1.1 Monografie

HÁJKOVÁ, Alena. *Spolky a spolkové právo*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-523-7.

HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo s mezinárodním prvkem*. Praha: Auditorium, 2007. ISBN 978-80-903786-1-2.

HAVEL, Bohumil a PIHERA, Vlastimil. *Soukromé právo na cestě: eseje a jiné texty k jubileu Karla Eliáše*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2010. ISBN 978-80-7380-265-3.

HAVEL, Bohumil. *Převody obchodních podílů a akcií*. Wolters Kluwer ČR, 2022. ISBN 978-80-7676-398-8.

KINDL, Milan. *Úskalí spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-642-2.

KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5.

LISSE, Luděk. *Sportovní právo: rozhodování sporů v oblasti sportu v ČR*. Praha: C. H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-789-7.

MAISNER, Martin. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-744-6.

RONOVSKÁ, Kateřina. *Soukromoprávní aspekty nadačního a spolkového práva v Česku, ve Švýcarsku a v Nizozemí*. Brno: Masarykova univerzita, 2004. ISBN 80-210-3453-X.

RONOVSKÁ, Kateřina. *Spolkové a nadační právo*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4512-5.

RONOVSKÁ, Kateřina. *Nové spolkové právo v otázkách a odpovědích*. Praktik (Leges). Praha: Leges, 2014. ISBN 978-80-7502-020-8.

RŮŽIČKA, Hynek. *Právní postavení profesionálních sportovců a profesionální sportovní smlouvy*. Beckova edice právní instituty. C.H. Beck, 2022. ISBN 978-80-7400-895-5.

SVEJKOVSKÝ, Jaroslav. *Vzory smluv, petitií a zakládacích listin dle nového občanského zákoníku*. 2., upravené a rozšířené vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-648-7.

TELEC, Ivo. *Spolkové právo*. Praha: Beck, 1998. ISBN 80-7179-194-6.

1.2. Komentáře a důvodové zprávy

ČERNÝ, Petr. *Zákon o sdružování občanů*. Beckovy texty zákonů s komentářem. C.H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-328-8. [dostupné v systému beck-online]

HUSSEINI, Faisal. *Listina základních práv a svobod: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2021. ISBN 978-80-7400-812-2.

KMEC, Jiří. *Evropská úmluva o lidských právech: komentář*. Praha: CH Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-365-3.

KÜHN, Zdeněk. *Listina základních práv a svobod: velký komentář*. Praha: Leges, 2022. ISBN 978-80-7502-609-5.

LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-287-8.

LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2022. ISBN 978-80-7400-852-8.

OLÍK, Miloš. *Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-714-0. Dostupné z: www.aspi.cz.

PELIKÁNOVÁ, Irena. *Komentář k obchodnímu zákoníku*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha: Linde, 1998. ISBN 80-7201-130-8.

PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2017. ISBN 978-80-7400-653-1.

PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2019. ISBN 978-80-7400-747-7.

SVEJKOVSKÝ, Jaroslav. *Právnícké osoby v novém občanském zákoníku: komentář*. V Praze: CH Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-445-2.

SVOBODA, Karel. *Zákon o zvláštních řízeních soudních: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. ISBN 978-80-7400-788-0.

ŠVESTKA, Jiří; DVOŘÁK, Jan; FIALA, Josef; ŠEŠINA, Martin; WAWERKA, Karel et al. *Občanský zákoník: komentář. Svazek 1, Obecná část (§ 1 až 654)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-656-6.

Důvodová zpráva k zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Dostupné z WWW: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Duvodova-zprava-NOZ-konsolidovana-verze.pdf>

1.3. Odborné články a studie

BRIM, Luboš. *Soudní přezkum rozhodnutí orgánů občanských sdružení*. Právník, 2013, č. 5, s. 499-518. ISSN 0231-6625.

BRIM, Luboš. *Omezená právní osobnost pobočného spolku a její důsledky*. Časopis pro právní vědu a praxi, 2019, č. 2, s. 211. ISSN: 1805-2789.

DOBROZEMSKÝ, Václav. *Rozhodčí komise spolku*. UNES: účetnictví a daně pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, organizační složky státu a nevýdělečné organizace, 2017, č. 7, s. 16 Online: Wolters Kluwer. Dostupné v ASPI: LIT235783CZ [cit. 2023-11-09]

EXNER, Jan. *Pravidla upravující příslušnost sportovců k národním týmům v kontextu práva Evropské unie*. Praha, 2018. s. 124. Rigorózní práce (JUDr.). Univerzita Karlova. Právnická fakulta. Dostupné z WWW: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/94687/150038201.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

FORST, Adam; SEDLÁČEK, Dušan. *Rozhodčí komise spolku*, 2018, č. 1 Online Newsletter Havel & Partners. Dostupné v ASPI: LIT246496CZ [cit. 2023-11-09]

GREPL, Jan. *Rozhodčí komise spolku*. Právní rozhledy, 2020, č. 22, s. 780-784. ISSN 1210-6410.

JANEČEK, Václav. *Kdy lze de lege lata poškozenému přiznat preventivně-sankční složku přiměřeného zadostiučinění*. Právní rozhledy, 2016, č. 22, s. 767-774. ISSN 1210-6410.

JURKA, Helena. *Rozhodování sporů v oblasti sportovního práva*, 2017, č. 4, s. 6 – Soukromé právo. Online: Wolters Kluwer. Dostupné v ASPI: LIT233547CZ [cit. 2023-11-16]

KOHOUT, David. *Rozhodčí komise spolku podle § 265 obč. zák. a její využitelnost při řešení sporů uvnitř sportovních asociací*. Rekodifikace & praxe, 2015, č. 1, s. 2. ISSN 1805-6822.

RŮŽIČKA, Hynek. *Limity a rizika uzavírání sportovních smluv s nezletilými sportovci a problematika tabulkového odstupného v ČR*. Obchodněprávní revue, 2022, č. 4, s. 263-272. ISSN 1803-6554.

TELEC, Ivo. *Konkurence a zneužití spolkového členství*. Časopis pro právní vědu a praxi, 2001, č. 4, s. 409. ISSN: 1805-2789.

ZECHOVSKÝ, Jakub. *Rozhodčí komise spolku v české právní úpravě a praxi*. Online. Časopis pro právní vědu a praxi, 2018, č. 1, s. 169-180. ISSN: 1805-2789.

2. Seznam použitých internetových zdrojů

2.1 Zakladatelské dokumenty

Stanovy Českého olympijského výboru ze dne 27. 4. 2023. Dostupné z WWW: https://www.olympijskytym.cz/files/documents/1683020868_stanovy-cov-schvaleno-plenem-cov-27-4-2023.pdf

Stanovy České unie sportu, z.s. ze dne 6. 3. 2018. Dostupné z WWW: <https://www.cuscz.cz/files/2235YmR.pdf>

Stanovy České obce sokolské ze dne 25. 11. 2023. Dostupné z WWW: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=737331>

Stanovy Českého svazu juda ze dne 11. 6. 2022. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=13

Stanovy Českého svazu taekwon-Do ITF, z.s. ze dne 10. 6. 2023. Dostupné z WWW: https://www.taekwondo.cz/soubory/stanovy_2023.pdf

Stanovy Svazu zápasu České republiky, z.s. ze dne 5. 9. 2021. Dostupné z WWW: <https://www.czech-wrestling.cz/wp-content/uploads/2023/05/Stanovy-SZCR-2021.pdf>

Stanovy České boxerské asociace, z.s. ze dne 5. 11. 2023. Dostupné z WWW: <https://czechboxing.cz/data/document/file/stanovy-cba-5-11-2023.pdf>

Stanovy České boxerské asociace, z.s. ze dne 21. 11. 2021. Dostupné z WWW: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=69422454&subjektId=736965&spis=322191>

Stanovy Golf klub Beřovice z.s. ze dne 12. 4. 2019. Dostupné z WWW: <https://www.gcbr.cz/res/archive/001/001897.pdf?seek=1575378695>

European boxing confederation Constitution ze dne 13. 7. 2023. Dostupné z WWW: <https://eubcboxing.org/wp-content/uploads/2023/07/EUBC-Constitution-2023.pdf>

International Boxing Association Constitution ze dne 9. 12. 2023. Dostupné z WWW: <https://www.iba.sport/wp-content/uploads/2022/02/20231209-IBA-Constitution-EN-FIN-2.pdf>

The European Judo Union Statute ze dne 4. 12. 2021. Dostupné z WWW: <https://www.eju.net/download-file/?id=223533>

International Judo Federation statutes ze dne 4. 5. 2023. Dostupné z WWW: https://78884ca60822a34fb0e6-082b8fd5551e97bc65e327988b444396.ssl.cf3.rackcdn.com/up/2023/05/IJF_Statutes_Hungarian_Associa-1684932344.pdf

The European Taekwondo Union Statutes ze dne 1. 9. 2021. Dostupné z WWW: https://europetaekwondo.org/wp-content/uploads/2023/04/Statutes_European_Taekwondo_20210901.pdf

International Taekwon-Do Federation Constitution ze dne 13. 1. 2022. Dostupné z WWW: <https://www.itf-tkd.org/api/download-document/2a91beb8-714e-4a93-ae97-c532316ea8b9>

The Olympic Charter účinná od 15. 10. 2023. Dostupné z WWW: <https://stillmed.olympics.com/media/Document%20Library/OlympicOrg/General/EN-Olympic-Charter.pdf>

2.2. Vnitřní předpisy

Přestupní řád boxu České boxerské asociace platný od 9. 8. 2023. Dostupné z WWW: <https://czechboxing.cz/data/document/file/prestupni-rad-cba-2023-final.pdf>

Disciplinární řád České boxerské asociace ze dne 12. 10. 2023. Dostupné z WWW: <https://czechboxing.cz/data/document/file/disciplinari-rad-cba-2023.pdf>

Technická pravidla AIBA ze dne 7. 9. 2017. Dostupné z WWW: <https://www.czechboxing.cz/data/document/file/technicka-pravidla-aiba.pdf>

Disciplinární řád Českého svazu Taekwon-DO ITF ze dne 21. 10. 2011. Dostupné z WWW: https://www.taekwondo.cz/soubory/smernice-9_2011.pdf

Směrnice č. 4 Kvalifikace trenérů Českého svazu Taekwon-DO ITF - ze dne 9. 12. 2022. Dostupné z https://www.taekwondo.cz/soubory/smernice-4_2022.pdf

Směrnice č. 5 Členství jednotlivců Českého svazu Taekwon-DO ITF s účinností od 9. 12. 2022. Dostupné z WWW: https://www.taekwondo.cz/soubory/smernice-5_2022.pdf

Směrnice č. 15 Kvalifikace rozhodčích Českého svazu Taekwon-DO ITF - ze dne 15. 4. 2023. Dostupné z WWW: https://www.taekwondo.cz/soubory/smernice-15_2023.pdf

World Taekwondo Code of Ethics účinný od 6. 10. 2020. Dostupné z WWW: http://www.worldtaekwondo.org/att_file/documents/WT%20Code%20of%20Ethics_as%20of%20Oct%206%202020.pdf

Přestupní řád Českého svazu juda platný od 1. 1. 2023. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=15

Zkušební řád příloha 2 – Morální kodex judisty Českého svazu juda ze dne 12. 4. 2023. Dostupné z WWW: <https://www.czechjudo.org/dokumenty/10-trenersko-metodicka-komise?>

Zásady pro chování trenérů na soutěžích Českého svazu juda ze dne 30. 6. 2023. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=16

Pravidlo upravující trenérskou výzvu Českého svazu juda ze dne 19. 1. 2023. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=18

Soutěžního řádu juda Českého svazu juda ze dne 1. 1. 2023. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=15

Disciplinární řád Českého svazu juda platný od 19. 11. 2016. Dostupné z WWW: https://www.czechjudo.org/dokumenty?id_category=15

Přestupní řád Svazu zápasu České republiky platný od 1. 1. 2016. Dostupné z WWW: <https://www.czech-wrestling.cz/wp-content/uploads/2015/08/2016-P%C5%99estupn%C3%AD-%C5%99%C3%A1d.pdf>

Disciplinární řád Svazu zápasu České republiky ze dne 1. 1. 2016. Dostupné z WWW: <https://www.czech-wrestling.cz/wp-content/uploads/2015/08/2016-Disciplin%C3%A1rn%C3%AD-%C5%99%C3%A1d.pdf>

Podmínky členství v Beskydském golfovém klubu. Dostupné z WWW: <https://www.beskydgolf.com/dokumenty-ke-stazeni> [cit. 2023-11-25]

Podmínky platby členských příspěvků Kynologického klubu Brno – Židenice. Dostupné z WWW: <https://kynologie-brno.cz/clenstvi/> [cit. 2024-01-21]

Podmínky platby členských příspěvků Kynologického klubu Liberec - Pavlovice. Dostupné z WWW <http://www.kkpavlovice.cz/clenske-prispevky> [cit. 2024-01-21]

2.3. Ostatní internetové zdroje

Dohoda o spolupráci při zajišťování bezpečnosti a pořádku na fotbalových utkáních. Dostupné z WWW: <https://www.fotbal.cz/facr/dohoda-facr-a-policie-cr/a1294> [cit. 2023-12-29]

Seznam sportovních organizací. Dostupné z WWW: <https://rejstrik sportu.cz/dashboard/public/agenda/sportOrganizace> [cit. 2023-12-29]

České soudnictví 2022: Výroční statistická zpráva. Dostupné z WWW: https://justice.cz/documents/2509270/0/Ceske_soudnictvi_2022_verze_k_publicaci.pdf/510f7a37-4987-4fe7-9a2a-3a710cd9f406 [cit. 2023-12-29]

Přehled oddílů T. J. Sokol Praha Vršovice. Dostupné z WWW: <https://www.sokolprahavrsovice.cz/sportovni-oddily/> [cit. 2024-02-26]

Zápis ve spolkovém rejstříku Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Dostupné z WWW: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=738771&typ=PLATNY> [cit. 2024-02-29]

Internetový článek: „V Emirátech nešlo jen o judo, ale i o politiku.“ Dostupné z WWW: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/v-emiratech-neslo-jen-o-judo-ale-i-o-politiku-vitezny-m-izraelcum-nezahrani-hymnu-88405> [cit. 2024-03-07]

Internetový článek: „Israelis welcome to the Abu Dhabi Judo Grand Slam“. Dostupné z WWW: <https://www.ijf.org/news/show/israelis-welcome-to-the-abu-dhabi-GS> [cit. 2024-03-07]

Ústavní stížnost ze dne 30. 5. 2023. Dostupné z WWW: https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Navrhy/2023/navrh_Pl_US_32_23.pdf [cit. 2024-02-25]

3. Seznam použitých právních předpisů

3.1. České právní předpisy

Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu

Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu

Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů

Zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů

Vyhláška č. 391/2013 Sb., o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu

Vyhláška Ministerstva spravedlnosti 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podávání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku právnických a fyzických osob a evidence svěřenských fondů a o zrušení některých vyhlášek

3.2. Mezinárodní právní předpisy

Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, vyhlášený pod č. 120/1976 Sb., dne 10. 5. 1976

Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášená pod č. 209/1992 Sb., dne 18. 3. 1992

Listina základních práv Evropské unie publikovaná v Úředním věstníku Evropské unie pod č. C 326/391 dne 26. 10. 2012

Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie publikované v Úředním věstníku Evropské unie pod č. C 202/1 dne 7. 6. 2016

Mezinárodní charta tělesné výchovy a sportu přijatá dne 18. 11. 2015

Evropská úmluva o diváckém násilí a neslušném chování při sportovních událostech a zvláště při fotbalových zápasech přijatá dne 19. 7. 1985

Evropská antidopingová úmluva přijatá dne 16. 11. 1989

Evropská charta sportu přijatá dne 24. 9. 1992

Mezinárodní úmluva proti dopingům ve sportu přijatá dne 19. 10. 2005

Bílá kniha o sportu ze dne 11. 7. 2007

Úmluva Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích přijatá dne 3. 7. 2016

Sdělení č. 39/2019 Sb. m. s., Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy Rady Evropy o komplexním přístupu k ochraně, bezpečnosti a poskytování služeb při fotbalových zápasech a dalších sportovních akcích a o výpovědi Evropské úmluvy o diváckém násilí a neslušném chování při sportovních událostech a zvláště při fotbalových zápasech

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES

4. Seznam použité judikatury

4.1. Česká judikatura

Nález Ústavního soudu ze dne 12. 12. 2006, sp. zn. I. ÚS 90/06

Nález Ústavního soudu ze dne 28. 4. 2011, sp. zn. I. ÚS 3486/10
Nález Ústavního soudu ze dne 14. 10. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 40/06-2
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 3. 2000, sp. zn. 32 Cdo 2230/99
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 6. 2002, sp. zn. 20 Cdo 2641/2000
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 8. 2003, sp. zn. 29 Odo 146/2003
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 3. 2006, sp. zn. 28 Cdo 2750/2005
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2007, sp. zn. 28 Cdo 3569/2007-94
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2008, sp. zn. 32 Cdo 1848/2007
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 7. 2010, sp. zn. 28 Cdo 1981/2010
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 12. 2010, sp. zn. 28 Cdo 2976/2010
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2304/2011
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 10. 2011, sp. zn. 28 Cdo 2094/2011
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. 28 Cdo 3074/2012
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 12. 2016, sp. zn. 28 Cdo 4916/2015
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5249/2015
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2018, sp. zn. 29 Cdo 2721/2016
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 4. 2020, sp. zn. 30 Cdo 2140/2018
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2001, sp. zn. 29 Odo 155/2001
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2005, sp. zn. 25 Cdo 1506/2004
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. 28 Cdo 4852/2009
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 3. 2010, sp. zn. 28 Cdo 2773/2008
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11. 11. 2010, sp. zn. 28 Cdo 4162/2010
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2010, sp. zn. 29 Cdo 4002/2009
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 10. 2011, sp. zn. 28 Cdo 1075/2011-I.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 11. 2014, sp. zn. 5 Tdo 653/2014-95
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2018, sp. zn. 29 Cdo 3307/2016
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 9. 2018, sp. zn. 29 Cdo 5859/2016
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2019, sp. zn. 27 Cdo 1435/2019
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 7. 2019, sp. zn. 6 Tdo 425/2019
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2020, sp. zn. 27 Cdo 4173/2018

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 3. 2020, sp. zn. 27 Cdo 1644/2018
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2020, sp. zn. 27 Cdo 458/2019
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. 27 Cdo 1703/2019-I.
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 2021, sp. zn. 27 Cdo 3842/2020
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2022, sp. zn. 27 Cdo 3533/2022
Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2023, sp. zn. 27 Cdo 3737/2021
Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 2023, sp. zn. 6 Cmo 117/2019-186
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 9. 2016, sp. zn. Ncp 834/2016
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 3. 2019, sp. zn. 14 Cmo 30/2018
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 9. 2019, sp. zn. 14 Cmo 99/2018
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 5. 2020, sp. zn. 7 Cmo 163/2018-88
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 6. 2020, sp. zn. 14 Cmo 166/2019-219
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 10. 2021, sp. zn. 14 Cmo 334/2020-121
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 10. 2022, sp. zn. 6 Cmo 266/2021-346
Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. 8. 2023, sp. zn. 6 Cmo 50/2023
Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 9. 7. 2019, sp. zn. 8 Cmo 136/2019
Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 14. 11. 2019, sp. zn. 5 Cmo 72/2019
Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 3. 2. 2022, sp. zn. 5 Cmo 234/2021-197
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 11. 2021, č. j. 13 Co 189/2021-194

4.2. Zahraniční judikatura

Rozsudek Senátu ESLP ze dne 10. 7. 1998 ve věci Sidiropoulos a další proti Řecku, stížnost č. 26695/95, In: HUDOC

Rozsudek Senátu první sekce ESLP ze dne 10. 6. 2010 ve věci Moskevští svědkové Jehovovi a další proti Rusku, stížnost č. 302/02, In: HUDOC

Rozsudek Senátu třetí sekce ESLP ze dne 2. 10. 2018 ve věci Mutu a Pechstein proti Švýcarsku, stížnost č. 40575/10 a 67474/10, In: HUDOC

Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 12. 1974 - B.N.O. Walrave, L.J.N. Koch proti Association Union cycliste internationale, Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie a Federación Española Ciclismo. C-36/74

Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. 12. 1995 - Union royale belge des sociétés de football association ASBL proti Jean-Marcu Bosmanovi, Royal club liégeois SA proti Jean-Marcu

Bosmanovi a dalším a Union des associations européennes de football (UEFA) proti Jean-Marcu Bosmanovi. C-415/93

Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. 4. 2000 - Christelle Deliège proti Ligue Francophone de Judo et Disciplines Associées ASBL, Ligue Belge de Judo ASBL, Union Européenne de Judo. C-51/96 a Christelle Deliège proti Ligue Francophone de Judo et Disciplines Associées ASBL, Ligue Belge de Judo ASBL, François Pacquée. C-191/97

Rozsudek Soudního dvora ze dne 18. 7. 2006 - David Meca-Medina a Igor Majcen proti Komisi Evropských společenství. C-519/04 P

Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. 6. 2019 - TopFit eV, Daniele Biffi proti Deutscher Leichtathletikverband eV. C – 22/18.

Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2023 - European Superleague Company, S.L. v. Unión de Federaciones Europeas de Fútbol (UEFA) a Fédération internationale de football association (FIFA). C-333/21

Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. 12. 2023 - International Skating Union v. Evropská komise. C-124/21 P

CAS 2019/A/6500 Islamic Republic of Iran Judo Federation v. International Judo Federation a CAS 2019/A/6580 Islamic Republic of Iran Judo Federation v. International Judo Federation

CAS 2021/A/7973 Islamic Republic of Iran Judo Federation v International Judo Federation

Členství ve spolku se sportovním zaměřením

Abstrakt

Tato diplomová práce zachycuje problematiku členství ve spolku z pohledu platného práva, přičemž analyzuje vnitřní předpisy vydávané samotnými spolky. Cílem práce bylo komplexně představit institut členství ve spolku, jakožto nejčastější právní formy objevující se ve sportovním prostředí.

První část práce je věnována obecně právu sdružovacímu, ze kterého spolkové právo vychází, a s ním související problematice dobrovolnosti členství sportovců ve sportovních organizacích.

V druhé části práce je představena právní úprava ovlivňující podobu sportovních spolků. Pozornost je zaměřena nejenom na občanský zákoník jako ústřední dokument spolkového práva, ale i na zákon o podpoře sportu a další předpisy. Vedle občanského zákoníku jsou pro spolek významné stanovy, které podobu spolku konkretizují a bez nichž nemůže spolek vůbec fungovat. Důležitou roli ve spolku hrají i jím vydávané vnitřní předpisy, jejichž závaznost však není v zákoně výslovně zakotvena.

Předtím, než je pojednáno o samotné problematice členství ve spolku, je nejprve stručně představen institut spolku a s tím související spolek pobočný. Až poté je představen vznik členství ve spolku, které může vzniknout pouze na základě projevu vůle osoby ucházející se o členství a souhlasného projevu vůle spolku, že osobu za svého člena přijímá. Ukázána je i problematika členství ve sportovním svazu, která je dosti odlišná od pojetí členství ve svazu předpokládaná občanským zákoníkem.

Následně je vymezena možnost spolku upravit různé druhy členství, s čímž úzce souvisí pátá část práce, která pojednává o právech a povinnostech členů. Mezi základní práva člena u sportovních spolků je možné zařadit účast na trénincích a soutěžích pořádaných spolkem či svazem.

Dojde-li k porušení členského práva, je nutné přistoupit k jeho ochraně, čemuž je věnována šestá část práce. Členská práva by měla být chráněna především uvnitř spolku, k čemuž slouží vnitřní přezkum, který musí být spolkem řádně upraven. U sportovních spolků se můžeme setkat s tím, že spory jsou řešeny prostřednictvím rozhodčí komise, která je orgánem spolku. Domoci se ochrany porušených práv, je možné i u soudu. Soudy jsou však k rušení spolkových rozhodnutí spíše zdrženlivé.

Sedmá část práce je věnována zániku členství, které může být oproti vzniku členství dobrovolné i nedobrovolné.

Klíčová slova: spolek, členství, sport

Membership in the sport association

Abstract

This thesis deals with the issue of membership in an association from the perspective of the applicable law and analysing the internal regulations issued by the associations themselves. The aim of the thesis is to comprehensively present the matters of membership in an association as the most common legal form active in the sports environment.

The first part of the thesis is dedicated to the Right of association, on which the law of association is based. As well as the related issue of voluntary membership of athletes in sports organisations.

The legal regulation influencing the form of sports associations is presented in the second part of the thesis. Attention is not focused only on the Civil Code as the leading document of the association law, but also on the Act on the Support of Sport and other regulations. The main association's regulation is the articles of association, which specify the association internal order. The association cannot be in existence without the articles of association at all. The internal regulations issued by the association also have an important position in the association, but their binding is not result from the Civil code.

Previously it briefly introduces the association itself and the subsidiary association. Afterward it examines the formation of membership in the association. The membership may be established only on a consensual expression of will by the person applying for the membership and the association. It also refers the issue of membership in a sports union, which is quite different from the concept of membership in the union prescribed by the Civil Code.

Subsequently, the possibility for the association to regulate different types of membership is defined. These is closely related to the fifth part of the thesis, which deals with the rights and obligations of the members. The fundamental right of the member in a sport association is the possibility to participate in training sessions and competitions organised by the association or union.

The part sixth is dedicated to the means of membership protection. The members' rights should be protected primarily within the association. It is done through an internal review that must be properly regulated by the association. We may come across the fact that the disputes can be resolved through an arbitration committee as special body of the sport association. It is

also possible to obtain protection of violated rights before the court. However, the courts are limited to overturn the decisions of the association.

The seventh part of the thesis is dedicated to the termination of membership which can be voluntary or involuntary.

Key words: association, membership, sport